

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

Ч.4 (108) 1995

ЖУРНАЛ
ПЛАСТОВОЇ ДУМКИ
ТА ІНФОРМАЦІЇ

**НАШЕ
ДЖЕМБОРІ**

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОЇ ДУМКИ ТА ІНФОРМАЦІЇ

ч.4 (108) 1995

ВІД РЕДАКЦІЇ

1. Четвертий рік нашого відновленого журналу.
2. До наших читачів і читачок.

ІДЕОЛОГІЯ ПЛАСТУ

3. Е.Гурко. Пласт в проблематиці.

ДИСКУТУЄМО!

5. Ю.Лось. Український Пласт і Українська держава.
7. Чорний Кіт. Україна і її економіка.
10. В.Кухар. Громадянський націоналізм: ідея, що об'єднає Україну.

ДУМКИ СТАРОГО ВОВКА

14. На порозі Пластового Конгресу Четвертого.

КУТОК ВИХОВНИКА

16. Л.Онишкевич. Пласт і провідництво.
22. О.Гарас. Дисципліна.

ОДИН СВІТ — ОДИН ПЛАСТ

24. 47 Пластовий З'їзд у Великій Британії.
24. М.Попович. Пластовий табір на «Верховині».
27. К.Шмулик. Українська радіопередача в Понта Гроссі.
27. К.Шмулик. Храмове свято.
28. М.Рубінець. Вишкільний табір Пласту в Бразилії.

ПЛАСТ І СВІТОВИЙ СКАВТІНГ

29. Я.Луців. Наше Джемборі.

НАШ ФОТОРЕПОРТАЖ

32. І.Швайко. Міжнародний скавтський табір «LINGVA».

СЛОВО СЕНІОРАТУ

37. Є.Крименко-Іванків. І знов зоря...
38. Р.Барановський. Свічка пластової єдності.
39. Об'ява Головної Пластової Ради про вибори Начального Пластуна.
39. Інформації про пост Начального Пластуна (Начальної Пластунки)
41. Календарець процесу виборів Начального Пластуна.
42. На Вічну Ватру.

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

43. Листи від Ореста Гаврилюка, Софії Баранської, Євгена Луціва.
Привіт з вишколу провідників морського пластування.
Привіт з 47-ої Великої Ради «Перших Стеж».

ПЛАСТ І ДЕРЖАВА

45. Ю. Масікевич. Традиціям міцніти.

ЛІТОПИСЕЦЬ

47. О.Свідзинська. Слово редактора.
47. Інформація.
47. Б.Сітницький. «До скону життя».

З ПЛАСТОВИХ ВИДАНЬ В УКРАЇНІ

49. С.Сурма. Міфи і реальність зовнішніх зв'язків.

ПОДІЇ

50. А.Гарматій. Третя орлікіада в Україні.

В ОСТАННЮ ХВИЛИНУ

53. Відбувся IV Крайовий Пластовий З'їзд в Україні.

ОГЛЯДИ І ПОГЛЯДИ

53. Сіроманець. Телевізійна програма «Контакт».
54. Л.Онишкевич. Інформаційний листок про Пласт для скавтів світу.

ПЛАСТУНИ В МИСТЕЦТВІ

55. Л.Онишкевич. П'яністка Лариса Крупа.

ПЛАСТОВА ФІЛАТЕЛІЯ

56. Л.Онишкевич. Пластова тематика на марках «Підпільної Пошти України».

ШТРИХИ ДО ІСТОРІЇ ПЛАСТУ

57. Спогади перших пластунів.
Фото з пластових зустрічей, таборів, мандрівок 1925 — 1928 років.

ПЛАСТУН ЗАВЖДИ ДОБРОЇ ГАДКИ

60. Б.Гасюк. Мала Велика Гра.

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОЇ ДУМКИ ТА ІНФОРМАЦІЇ

ч. 4 (106) — 1995

ВІД РЕДАКЦІЇ

ЧЕТВЕРТИЙ РІК НАШОГО ВІДНОВЛЕНОГО ЖУРНАЛУ

Дорогі Читачки і Читачі!

Із цим, четвертим — 1995, числом нашого журналу, ми закінчуємо третій рік появи нашого нового «Пластового Шляху», а починаємо четвертий рік його видання. Позаду нас є 12 розкішних чисел журналу пластової думки — чисел, виповнених щерть цікавими дискусіями, статтями й репортажами, а теж гарними знімками, споминами, нарисами, пластовим життям і пластовою творчістю.

Не був це легкий для нас рік. Часами ми чулися, як моряки з розбитого корабля, в океані, повнім голодних акул, які лиш чигають, щоб нас «запросити на дно моря до себе на вечерю»... З усіх боків ми були під сталим обстрілом, під сталою атакою з боку тих, що хотіли б знищити не лиш наш «Журнал Пластової Думки», але й Організацію Пласт взагалі.

Бо ж не є секретом, що є певні сили в світі сьогодні, які бажали б знищити наш Пласт та його пресу, бо він стоїть їм на заваді — Пласт має за завдання виховувати нові покоління провідників для молоді Української Держави, провідників, яких цій Державі так дуже потрібно, провідників чесних і характерних, добрих українських патріотів, але при тому компетентних, вишкolenих і досвідчених у провідництві кожного сегменту життя модерної держави.

А ті «сили» не хочуть цього, бо вони воліли б заволодіти нашою державою самі, щоб з неї користати, як з власного «корита», з якого можна буде наживатися... А вони добре знають, що Пласт може дати нашій Державі таких чесних і успішних провідників — як дав він їх у двох Світових Війнах,

як дав він їх Українській Повстанчій Армії, а також всім аспектам життя української діаспори, яка так вміло і ефективно стала на службу Україні, в той критичний час, коли треба було піддержати намагання створити Незалежну Українську Державу.

В кожний історичний час в цьому столітті, пластуни не побоялись засукати рукави й взятись до постійних завдань на службі ідеї Вільної України. Може, ми самі себе недооцінюємо — не здаємо собі справи, скільки наші члени і наші бувші члени (себто люди, які були виховані в Пласті) причинились до цього великого діла. Але наші вороги дуже добре здають собі з цього справу і для них Пласт є загрозою і перешкодою в їхніх самолюбних планах.

Ті люди за всяку ціну хочуть Пласт знищити, а зокрема вони хочуть знищити пластову пресу, бо добре розуміють, що в теперішньому стані розкинення по цілому світі, Пласт не зможе вдержати своєї єдності й одності без сильної преси. «Пластовий Шлях» тут стоїть їм зокрема на заваді, як «кістка в горлі», бо це ж журнал, який розповсюджує пластові ідеї не лиш поміж дорослими пластунами, але й взагалі в українській громаді по цілому світі. І тому от зродилась така атака проти нашого журналу.

Але з тієї ж причини ми власне так боролись за це, щоб вдержати цей журнал, щоб не дати йому загинути, щоб дальше поширювати пластове слово й пластову думку у світі. «Пластовий Шлях» виходить і виходити буде, бо Пластові його потрібно, потрібно його й цілій українській нації, яка бореться всіми силами за своє існування, як незалежна, суверенна держава.

Редакція

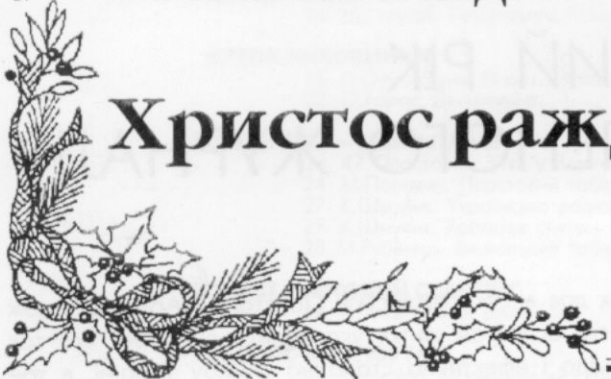
ВІТАЄМО

всіх читачів і читачок

«ПЛАСТОВОГО ШЛЯХУ»

з Новим роком

і святом Різдва Христового!

Христос раждається! Славіте!

Редакція

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ І ЧИТАЧОК

Дорогі Читачі!

В новому, 1996-му році ми плянуємо продовжувати нашу редакційну політику останніх трьох років. Але це не означає, що ми будемо «спочивати на лаврах» і перестанемо старатись стало покращувати наш журнал. Навпаки, ми маємо різні далеко-йдучі пляни, з якими ми поділимося з Вами в наступному числі.

Зокрема, ми плянуємо протягом нового року ввести на сторінки журналу ряд нових рубрик та відділів. Деякі такі нові речі ми вже ввели в останніх двох числах. Як може Ви завважили, в нас є тепер новий відділ «Куток Виховника», в якому ми почали містити серію статей про пластове провідництво. Невдовзі ми теж плянуємо ввести й інші нові рубрики: «Огляди і Погляди», «Пластовий Календар», «З Пластового Життя» та інші.

Але найбільшим новим відділом в нашому журналі буде відділ, присвячений матеріалам Пластового Конгресу Четвертого, який правдоподібно буде недовзі проголошений Головним Пластовим Проводом. В минулому, під час перших трьох Пластових Конгресів, конгресові наради можна було переводити на з'їздах, семінарах, тощо. Але сьогодні

ми є так розкинені по цілому світі, що це стає щораз то більше непрактичним: дискусії «на папері» будуть одинокою практичною можливістю.

І тут, як завжди в минулому, журнал «Пластовий Шлях» стане Пластовій Організації до послуг та буде відігравати дуже важливу ролю в дискусіях та нарадах Конгресу.

В серії статей, які ми недовзі помістимо на сторінках нашого журналу, будемо старатися познайомити наших Шановних Читачів і Читачок із такими питаннями, як:

— Що це таке «Пластові Конгреси» і яку ролю відіграли вони в минулому Пластовій Організації;

— Чому саме тепер потрібно скликати четвертий з черги Пластовий Конгрес;

— Які будуть головні завдання цього Конгресу; які теми він має порушити, обговорити й розв'язати;

— В який спосіб буде проводитися його праця.

Ці дискусії будуть не тільки дуже важливі для майбутнього Пласту, але напевно будуть і надзвичайно цікаві всім нашим Читачкам та Читачам.

Редакція

ПЛАСТ В ПРОБЛЕМАТИЦІ

Постараймося точніше визначити конкретне місце і функцію Пласту в цих апокаліптичних часах. В ході міркувань, уложім найперше певні диспозиційні точки: Пласт — як ідея, пластовий улад, як організація з ідеалістичним наставленням, пластуни — члени-визнавці пластової ідеології.

Відтак одержані ясно скристалізовані устійнення, постараймося пов'язати з фактами і вимогами довкруг нас пульсуючого, реального життя та зробити практичні висновки.

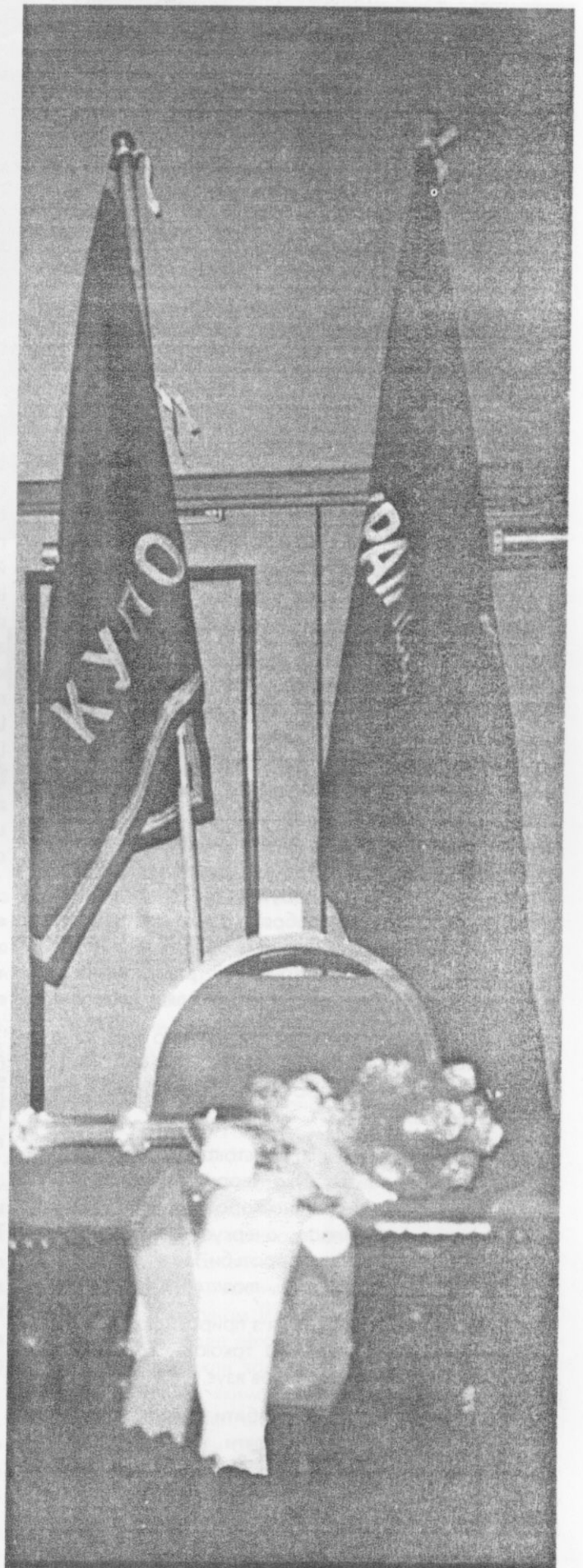
В ідеї Пласту добачую систему певних античних греко-римських ідеалів світосприймання з ідеями християнства. Ідеалом грецької духовости було поєднання *краси й морального добра* т.зв. «кальокагатія» в гармонійно виробленій та опанованій шляхетною рівновагою одиниці.

Цей ідеал внутрішньої культури, що його греки називали «софрозине», становить тепер основу пластової духовости. Стремління до розвитку по лінії добра, краси й правди є тут доміантним. Це є аристократизм духа в найвищому розумінні.

Але Греки, народ мистців і філософів, не у всьому є взірцем до наслідування у суспільно-громадському житті. Тому в електизмі пластової ідеології відзеркалюється римська «віртус»; це хоробрість-мужескість в справах державних і громадських. Це є та практична сторона духости, що в конкретному проявляється як стійкість характеру, сила волі, інстинкт законности та принцип порядку.

Для повновартісного оформлення світогляду і його обґрунтування треба ще чинника понадприроднього, метафізично-релігійного.

Основою є тут для нас християнізм, що надав існуванню людини вищого змісту, одуховлює його зміст, ставить перед ним в кожній площині дисконало-позитивну і тривалу мету, формує у своїх філософічних заложеннях всі людські проблеми, як конструктивну цілість.

І так в горнілі християнських засад — грецька «софрозине» і римська «віртус» творять досконалу будову, найкращий витвір духовости, продукт, де на висотах стрічається людське з божеським.

Так постає ідея Пласту, гармонійна синтеза буйної життерадости, горіння творчого духа і незмінних, вічних законів абсолюту.

При тому належить пам'ятати, що Пласт це витвір не кабінетного теоретика. Його створило життя і тому життю він має служити в найкращий спосіб всюди, де є для нього можливість.

Пласт не сміє бути ані розривковою, ані замкненою в собі організацією без жадного відношення до цілоти проблем життя, поза пластовою домівкою, він охоплює цілу людину з душою і тілом, щоб приготувати її в найкращий спосіб розв'язувати питання, що їх ставить безперервно життя.

Розглядаючи генезу, ціль і природу пластової ідеї а також потреби духа часу і об'єтивних даних, насувається головний і безпроволочний постулат: поширити плятформу виховання пластової молоді.

Досі Пласт мав і має традиційне завдання бути кузнею характерів. Це основне завдання мусить залишитися далі, потреба цього є зараз більша як будь-коли, але й маю на думці звернути більше увагу теж на вироблення і скристалізованню світогляду українського пластуна. Не тільки в рамцях пластового декольогу, але із узаглядненням всіх духових, суспільно-економічних і політичних течій часу. Нам важливо, щоб пластун належно розумів минуле, правильно оцінював сучасність і шляхом практичних досвідів, бажав окресленого майбутнього. Пластова ідея прямує до досягнення добра, краси і правди, до любови і братерства. По цих напрямних треба шукати розв'язки всіх питань, що тривожать нашу добу. Вони становлять критерій світогляду пластуна.

Не сміємо боятися, що попадемо в конфлікт з існуючими політичними течіями і не можемо заявити нашого незацікавлення, бо це була б короткозорість і утеча від неминучого.

Пластун згідно із пластовою ідеологією, є активним сторонником духа творчого будування і тим самим є проти всього, що породжує хаос і руїну. Приналежність до Пласту очеркує наше духове обличчя на всіх фронтах боротьби, де й стоїмо, як члени родини, нації, церкви, людства.

Пластова організація з природи призначена бути елітарною. А раз вона такою є, то «ноблес облідж» — шляхетність зобов'язує.

Тому важливо поглибити свій пластовий світогляд, щоби самому стояти на відповідному поземі і бути притягаючою силою для других. Уміло добирати і виховувати доріст. Тут треба правдивого заінтересування і праці. Мати на увазі тільки якість, а не зовнішні ознаки і формальності. Пластун має

бути тим світилом в темноті, що є відпорний на інфекцію всяких негативних ідей і кличів. Виховуючи характер пластової молоді треба наповнити відповідно великим і сильно обґрунтованим змістом і підтримати її в стані творчого горіння.

Старші пластуни, а передусім сеніори мають у цій ділянці виповнити свою місію. Тут може сеніорат оправдати доцільність свого існування. Свою зрілість, досвід і мудрість вжити як добрий чинник впливу на молодь. Проблематика дня вимагає виходу з вузьких програмових рам до скристалізування повного конструктивного світогляду пластуна, що дивлячись на життя крізь призму пластового світосприймання бачить ясні, виразні і завершені образи і черпає з них стимул до дій.

У нинішній ситуації загрожені є теж пластові ідеали. Вчені, філософи, психологи, стверджують занепад вортостей позитивних, всего доробку культури, стверджують панування нігілізму. Тому, все, що досі було вистачаючим, на дальше не вистачає. Треба поширити й поглибити світогляд пластуна, підготувати його до зустрічі з різними проблемами в житті. Для ілюстрації послужуся прикладом: «Бог і Вітчизна» — це начасний клич Пласту. І вже тут пластун може знайти в обличчі мнимої колізії між тими величними кличами і гаслами. Є державні устрої, які заступають погляд і перепроводжують його в життя, що належить Церкву відділити від держави, або відверто поборюють Церкву. Бувають теж спроби творити неопоганізм. Для пластуна «Бог і Вітчизна» не підлягають жадним дискусіям і виясненням. Але пластун не тільки має в це вірити, але бути переконаним в тому річевими аргументами.

Це має зовсім інший ефект, коли пластун визнається, що між тими двома вартостями не має жодних колізій, що їх не вдалось би розв'язати з тактом, освяченим релігійністю, патріотизмом і політичним розумом.

Можна попасти теж у фальшиву колізію між ідеалами національними і вселюдськими. Таких ріжних питань може принести кожний день багато. Тут не вистарчає вивчених готових кличів, тут треба відповідного знання і тривких світоглядових основ.

Молодий вік є небезпечний, бо він горячково шукає правди й дуже легко може зійти на манівці. Тому у старших пластунів, а передусім сеніорів, молодий пластун повинен знайти атмосферу, у якій дозрівала б його духовість. Своєрідність умов, серед яких живемо, збільшують тягарі обов'язків. Вони мусять бути виконані, якщо Пласт має відіграти поважну роллю і встоятися вірним своїй місії.

пл.сен. д-р Е.ГУРКО

*Передрук з «Ватри»,
органу пластової громадської думки
ч.3 за березень 1948р. обширної статті,
з якої подаємо найбільш вартісні думки.*

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ І УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА

До 1991-го року Українська Молодіжна Організація «Пласт» теоретично була «скавтігом» — але скавтігом недержавної нації, отже не була признана в світі, як «скавтова». Держави, з якими Пласт мав до діла, це або були окупанти України (такі, як: ССРСР, Польща, Гітлерівська Німеччина, тощо), які являлися ворогами України і до більшої, чи меншої міри Пласт переслідували та забороняли йому діяти і взагалі існувати — і з якими Пласт боровся і змагався; або ж це були уряди країн, які дали українцям притулок, як імігрантам (такі, як: США, Канада, Австралія, Аргентина і т.д.), які діяльність Пласту «толерували», але яким Пласт не хотів «переходити дорогу», чи зробити щось, щоби вони на Пласт спеціально звертали увагу... Тому, в тих країнах Пласт існував собі по-тихоньки і навіть не пробував називати себе «скавтігом».

Але ще ніколи перед цим український Пласт не працював у своїй власній, Українській Державі, з власним Українським Урядом, який не то що Пласт не переслідує і не забороняє йому діяти, але ще й, може, міг би Українським Пластом-Скавтігом опікуватись, навіть допомагати йому фінансово, чи в інший спосіб матеріально... Для пластунів такий стан, це велика новина і вони не дуже-то знають, «на яку ногу стати», супроти уряду й держави України.

Наприклад, пригадую, яке величезне враження зробив на мене військовий оркестр, який проводив параду пластунів вулицями Львова, підчас ЮМПЗ в 1993-му році... Це для нас було щось нечуване: звичайно кожний уряд в світі гонив за нами поліцією. Ми звичайно ховались від урядів, як мишенята від котів... А тут — оркестр Карпатської Округи Українських Збройних Сил машерує перед пластунами й грає «Ой у лузі червона калина...»

Сьогодні Пласт — це організація, офіційно визнана Урядом України в Києві. Представники Пласту переговорюють із Міністром України від спорту і молоді, уряд (чи льокальні уряди) відступають Пластові будинки, посілости на табори, навіть везуть пластунів автобусами на табір... А на Чорному Морю моряки Українського Флоту дають лекції морським пластунам у навігації...

Такого ще ніколи не було. Старі пластуни-ветерани привикли завжди бути «в підпіллю», а не кооперувати із якимось приятним урядом. В цій ситуації деякі наші шановні сеніори чуються якось непевно — «Чи ми справді повинні бути так близько з урядом? Чи можна їм довіряти? А чи вони не захочуть перебрати Пласт, як колись комуністичний уряд провадив комсомолом? Чи доцільно є бути «офіційною» організацією — а що було б, якби до влади прийшли комуністи? Чи не краще залишитись

окремою, народною організацією, як ми були завжди?»

Можливо, цього роду міркування й були однією із невисказаних причин, чому деякі наші члени вийшли з Пласту й створили собі у Львові окрему «підпільну» організацію «Пластун».

Чи мають рацію ті скептики? Це питання варто буде порушити й перегорити на наступному Пластовому Конгресі.

Але ж, на мою думку, відповідь є зовсім ясна: ми вкінці маємо власний Український Уряд і ми повинні на кожному кроці кооперувати з ним, його підтримувати, бути близько із відповідними діловодами в цьому уряді, дораджувати їм у справах молоді й виховання і користатись із їхньої допомоги, коли треба. Ми повинні бути *заангажовані* в цій уряді — ми ж, громадяни України, його, цей уряд, вибрали і він нас репрезентує перед світом. Це є наш уряд, наші урядовці, які *мають служити нашим цілям, нашим потребам* — в цьому й нашій великій меті: виховання майбутніх громадян України.

Треба, одначе, при цьому вважати, що Пласт завжди був, є і мусить бути в майбутньому, *понадпартійною* організацією. Ми не маємо права підтримувати, чи бути зближені до якоїсь однієї партії, групи чи об'єднання. Пласт стоїть на *державницьких основах*, підтримує незалежну Українську Державу і повинен її завжди обороняти. Але він *не сміє* входити в партійництво, чи партійну політику, (так само, як Пласт навчає молодь віри в Бога, але не є ні «католицький», ні «православний», ні ніякого іншого специфічного віровизнання).

Пласт є загально-український, для всіх громадян України та для всіх українців в світі. І тому

він підтримує Вільну Українську Державу і її законно вибраний Уряд. Ми не повинні боятися, «що би було, якби...» Якщо б Україну, не дай Боже, знову захопили наші вороги, то Пласт все-таки залишився б на основах боротьби за незалежну Українську Державу. Тоді був би час знову «перейти в підпілля» і діяти так, як ми діяли за останніх 80 років — цим нема що журитися, ми ж добре знаємо, як це робиться...

Але ж це сьогодні не є актуальною справою. Сьогодні ми маємо одне велике завдання: *допомогти* Українській Державі вдержатись незалежною у ворожому світі, допомогти їй «стати на ноги» й наладити свою економіку, та якнайкраще *виховати нові покоління* на службу цій Вільній, Незалежній Батьківщині — Україні. Сьогодні ми не повинні все ще думати про якісь дальші «визвольні змагання» — вони вже поза нами і — якщо ми як слід виконаємо нашу працю — залишаться навіки в історії. Сьогодні нашим завданням є будувати, розбудовувати нову країну, нову державу.

Ми, пластуни, повинні *активно включитись* в процес творення нової, Свобідної України, *стати партнерами* з Українським Урядом у справах виховання молоді й справах молодіжних організацій. Ми повинні старатись бути *корисними* для інтересів нашої країни, *пожиточними* її громадянами, її *гордістю*, її *надією* на майбутнє. Ми не можемо стояти осторонь, чи бути лише обсерваторами, критиками цих історичних подій. Наше місце є в перших рядах працівників в цій історичній «толоці», в якій український народ спільно будує собі структуру свого майбутнього.

Юрій ЛОСЬ

Фото з архіву «ПШ»

УКРАЇНА І ЇЇ ЕКОНОМІКА

Дорогі Читачки й Читачі!

В числі 3/95 нашого журналу ми видрукували були «на пробу» статтю про проблеми економіки сучасної України і як можна їм зарадити. Деякі люди питали нас, чому ми це друкуємо, якщо це не має безпосереднього відношення до Пласту? Але більше людей було цією статтею дуже зацікавлених, то ж продовжуємо цю серію в сьогоднішньому числі.

Редакція

ОПОДАТКУВАННЯ: ЯК ЗБИРАТИ ПОДАТКИ, А НЕ ЗРУЙНУВАТИ КРАЇНИ?

Кожна країна мусить мати сильну грошову базу, з якою могла б фінансувати свої видатки: на уряд, на військо, на суспільну допомогу, тощо. В тоталітарних державах уряд є власником всіх засобів продукції, то ж є також і власником всіх приходів із продажі цих продуктів чи то своїм власним громадянам, чи за границею. Але в країнах «вільного ринку» держава мусить накладати податки, щоб мати гроші на всі свої розходи.

Україна сьогодні є в стані переходу із тоталітарної, централізованої економіки (де податків

не було потрібно збирати), до системи вільного ринку — де податки є одним джерелом прибутків для держави. Отже — в Україні введено податкову систему. Нажаль, в Українському уряді є дуже мало людей, які б розуміли, в який спосіб треба збирати податки — щоб держава мала з «чого жити», але щоб ті податки не були «конфіскаційні», себто, щоби вони не обтяжували цілої економічної системи до тієї міри, що ця економічна система буде зруйнована.

Бо ж, якщо податки є «конфіскаційні», то діється дуже дивна річ — держава починає діставати з тих податків не щораз то більше грошей, а щораз менше. Чому? Бо люди і підприємства, щоб якось вижити і втриматись, продумують способи, як би то ті податки оминати, як їх вшахрувати, обійти — і, в результаті, платять державі дуже мало, або й взагалі

нічого не платять. А ті чесні одиниці, які платять вповні це, що мають платити, не можуть втриматись, банкрутують і тоді також нічого не платять....

Таке діється в багатьох «недорозвинених» країнах світу, а тепер, на превеликий жаль, і в нашій Україні. Податки України є дуже невміло сформульовані і накладають на громадян, а зокрема на приватні підприємства, такий великий тягар, що їх є дуже важко кому-небудь вповні сплатити.

Ми тут не маємо місця докладно проаналізувати цілу податкову систему України і її недотягнення. Подамо лиш один приклад, як невміло є накладені податки в Україні.

В Америці, і в майже всіх інших індустріальних країнах заходу і сходу, підприємства платять податок від свого заробітку. Себто, якщо фірма продасть товарів, на, скажімо, \$1 мільон, а має видатків (зарплати працівників, закуп матеріалів і машин, приміщення, опалення, енергія і т.д.) на \$900 тисяч, то її заробіток є \$100 тисяч і вона платить податок (скажімо 30%), себто \$30 тисяч, а їй залишається \$70 тисяч «чистого» заробітку. Але в Україні введено було зовсім іншу систему оподаткування: податок є від приходу. Себто, якщо фірма продала товарів на \$1 мільон, то платить податок (26%) від того мільона, себто \$260 тисяч. Якщо вона має видатків на \$900 тисяч, то вона тратить \$160 тисяч на рік. Щоб могли заплатити податки, фірма

мусить піднести свої ціни — і на тому тратять клієнти — або фірма банкрутує.

Таких і подібних нелогічностей в українській податковій системі є багато. Це, очевидно, не є корисним для економіки країни, ані для покупців, ані для приватних, чи сприватизованих фірм. Вони не можуть собі дати ради з такою системою і часто банкрутують. Зате ті фірми, які «дають собі раду» в нечесний спосіб, прекрасно розвиваються...

В висліді цього, в 1995-ім році, податкове б'юро України збило лиш яких 45% тих податків, які вони сподівалися зібрати. Що це означає? Це означає, що уряд буде примушений знова «друкувати» гроші, щоб покрити свої видатки — а це приведе до нової інфляції, фінансової нестабільності та дальшого зниження рівня життя.

Україна мусить зреформувати свою податкову систему, бо інакше ніколи не зможе економічно «стати на ноги».

МИТО: ЧОМУ ТРЕБА НАКЛАДАТИ МИТО НА ІМПОРТИ, А НІКОЛИ НА ЕКСПОРТИ?

Подібно мається справа і з податками на ввіз та вивіз товарів з країни, себто із митними платежами. Їх є потрібно, щоб зібрати відповідні фонди для уряду держави, але вони не повинні бути застосовувані в такий спосіб, щоб вони руйнували економіку країни.

В США ще її засновники, 200 років тому, зрозуміли цю економічну правду і тому конституційно заборонили урядові (і штатам) накладати митні

оплати на експорті, а дозволили накладати їх лише на імпорти.

Чому? Бо ж кожна держава в світі страється розвинути свою економіку, свою індустрію агрокультуру, тощо. Митні оплати підвищують ціни продуктів на ринку, а кожна держава хоче, щоб її товари були якнайбільш конкурентивні на світовому ринку, щоб дана країна могла конкурувати із виробами інших держав. Бо ж кожна країна старається якнайбільше продати своїх товарів в світі, щоби можна було закуповувати на світовому ринку якнайбільше потрібних їй інших товарів.

Тому всі держави стараються якомога допомагати своїм експортам, обнижувати їх ціну, тощо — щоби мати «силу» на світових ринках. В ніякому випадку не слід оподатковувати свої власні товари і тим самим робити їх так дорогими, що ніхто в світі не захоче їх купити.

Очевидно, країни можуть обмежити, чи заборонити експорт деяких «критичних» товарів, як наприклад: зброя, комп'ютери, чи інші продукти «стратегічного» значення. Але — якщо якийсь товар є «на експорт», то треба старатися його якнайкраще продати.

Це, очевидно, відноситься також і до України. Нашій країні надзвичайно потрібно «твердої валюти», зокрема щоб могли закуповувати в світі енерго-рушіні сировці — зокрема нафту та газ. Зате Україна може платити грішми, які заробить на експорті харчових продуктів та вслякого роду індустриальних виробів. Україна не має багато тих експортних товарів. Щоби могли піднести рівень життя в країні, Україна мусить мати їх багато більше, — бо інакше вона купує багато більше, чим продає і стало попадає в борги, які колись приведуть країну до банкрутства і ще більше знизять рівень життя — уявляєте собі, що станеться, коли ніхто в світі більш не захоче продати Україні нафти й газу, бо Україна не матиме готівки, а «на кредит» їй ніхто нічого більше не продасть?

Тому Україна мусить всіма засобами старатися піднести кількість своїх експортів. І в ніякому випадку не повинна вона оподатковувати експорти (себто збирати мито з експортів), що вона робить сьогодні... Це є певна дорога до економічної руйни.

Чорний Кіт

(На другий місяць: про інвестицію капіталу і як його притягнути в Україну)

ГРОМАДЯНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ: ІДЕЯ, ЩО ОБ'ЄДНАЄ УКРАЇНУ

«Без надії таки сподіватись».

Леся Українка

«Бути патріотом це значить бажати всіма силами своєї душі створення людського, державного й політичного співжиття людей, що житимуть на Українській землі, а не мріяти про витоплення в Дніпрі більшості своїх власних земляків».

Вячеслав Липинський

Зустрічаючись у 1995 році з народними депутатами України, Збігнев Бжезінський запитав, що робиться в Україні не для розбудови держави, а для розвитку нації. Адже перспективи державності багато в чому залежать від успіху програми розвитку нації. Українські парламентарі були заскочені підходом Бжезінського до проблеми.

Виступаючи на радіо «Свобода» навесні цього року, професор української історії Гарвардського університету Роман Шпорлюк зауважив, що Галичина як П'ємонт української державності себе вичерпала. На новому етапі, коли доля держави залежить головню від ефективності вирішення економічних проблем, Галичина не виявляє необхідної мобільності. При тому, що мала приватизація в цілому по Україні ледве на третину встигає за графіком, визначеним на 1995 рік, її темпи в Галичині чи не найнижчі в країні.

Наперекір численним прогнозам, Схід України (зокрема його порівняно невеликі міста) виявляє більшу активність та гнучкість в економічному реформуванні. Беручи до уваги те, що економічний прогрес є найкращим, а сьогодні, напевне, і єдиним гарантом державності, регіон, що є відносно успішним в економіці, об'єктивно до більшої міри «український», ніж той, що засидівся на старті економічних перетворень.

Визнання коректності оцінки професором Шпорлюком новітніх українських реалій дозволяє поглянути на проблему об'єднання українського суспільства по-новому.

* * *

Націоналізм, котрий на початковому етапі національного руху виступає інтегруючим і мобілізуючим фактором, через притаманну йому патріархальність у світогляді здатний гальмувати подальше планування реформ, а слідом за ними — і формування нації. Руйнівну енергію революційного пориву важко перевести в енергію послідовного творення. Важко тим більше, якщо творити доводиться

не у звичайній для багатьох революціонерів гуманітарній сфері, а в маловідомій та позбавленій пафосу економіці. Прямолінійність тактики ортодоксального націоналізму перетворюється на руйнівний фактор у житті суспільства.

Протиріччя націоналізму, який далі буде характеризовано як етнічний націоналізм, особливо відчутні в багатонаціональних країнах. До цих країн, разом з, приблизно, 180 країнами світу з 200, належить й Україна. Будь-які спроби ігнорування неукраїнських етносів країни є непродуктивними в сенсі консолідації нації.

І не тільки тому, що шовінізм по-українськи, як і будь-який інший, є сумнівним в етичному плані. Політично він нікуди не веде, оскільки час показав, що його ресурси та динамізм є недостатніми для радикальної зміни національної ідентичності неукраїнських етносів країни.

Хвиля національного піднесення і пов'язаної з ним українізації спала і співвідношення українського та російського національного піднесення та пов'язаних з ним (російськомовних?) елементів у суспільстві повернулось до пропорцій часів СРСР. Можна припустити, що зі зростанням ролі грошей у суспільстві та посиленням у ньому позицій російського та західного капіталу (котрий, зазвичай, приходить в Україну через московські представництва), русифікація та етнічна поляризація в Україні за умови збереження реакційного підходу до розбудови нації посиляться. Етнонаціоналізм здатен лише прискорити цей процес. Націоналісти ризикують остаточно закріпити фактичний поділ України за мовною та етнічною ознаками. При цьому внаслідок такого поділу їх положення навряд чи буде виграшним. Вже сьогодні очевидно, що політична відстань до Києва від Дніпропетровська чи Донецька є значно меншою, ніж від Львова.

Позиція офіційного Києва стосовно розбудови нації залишається пасивною і неясною. Тим часом, декотрих протиріч можна уникнути, а декотрі — пом'якшити, якщо перевести проблему в іншу площину.

НОВІ МІХИ ДЛЯ СТАРОГО ВИНА?

Основна течія сучасного українського націоналізму є яскравим представником так званого «етнічного [ethnic] націоналізму» або, як його ще називають націоналізму «крові та землі» (Blut und Boden Nationalism). Тим часом, концепція «громадянського [civic]* націоналізму» пропонує значно ширшу платформу для консолідації суспільства. Особливість України полягає в тому, що в її слабо структурованому політикумі важко провести лінію поділу між двома націоналізмами за партійною ознакою. За цих умов слід аналізувати світогляд кожної людини.

Витоки традиції етнічного націоналізму знаходимо у німецького філософа Гердера, громадянського — в Руссо. З 19 століття Німеччина стала своєрідним вододілом Європи: на захід від франко-німецького кордону переважала концепція громадянського націоналізму (особливо виразно — у Франції та Великобританії), на схід — етнічного.

На Сході народи розвивались за схемою: мова—народ—держава. На Заході — держава—мова—народ. Держава була матрицею, по якій розвивались народи, своєрідною ливарною формою, що задавала їм політичні контури. Політичний устрій був водночас національним. Можливо, саме тому Захід не знає гострих протиставлень: держава—народ, громадянство—національність, котрі до болю знайомі східноєвропейцям. Саме слово «nation» у англійській та французькій мовах з однаковим успіхом можна застосовувати щодо понять «народ», «нація», «держава».

Деякі західні аналітики підкреслюють громадянську природу сучасної української держави. Від початку дружна підтримка ідеї державності всіма етнічними групами країни, недискримінаційна формула громадянства України, прогресивний Закон про національні меншини свідчать на користь цієї тези. Проте, сильний вплив етнічного націоналізму на суспільні процеси в Україні потребує додаткової аргументації на користь націоналізму громадянського.

У відповідності до концепції етнічного націоналізму, кровні (родинні) зв'язки у сім'ї є моделлю відносин у суспільстві. Наголошується різка відмінність між «нашим», «своїм» та «іншим», «чужим», «іноземним».

При цьому для етнонаціоналізму є характерною завищена самооцінка (як би висловився психолог «завищена мотивація»): своя сорочка ближче до тіла вже тільки тому, що вона «своя», а не тому, що вона краща. Все «чуже» належить «покращити», тобто уніфікувати зі «своїм». Несамокритичність етнонаціоналізму створює передумови для його відриву від реальності та експансіонізму. Колективістські тенденції, притаманні етнонаціоналізмові, несуть у собі небезпеку зрівнялівки, котра стримує розвиток приватної ініціативи.

За культивування любові до рідної землі та сантимента, подібного на родинні почуття в сім'ї (а

етнонаціоналізмові взагалі властива слабкість до всього містичного та ірраціонального), етнічний націоналізм інколи йменують націоналізмом «крові й землі».

Втім, було б неврно однозначно відкидати властивості етнонаціоналізму. Як це часто трапляється, питання їх оцінки є питанням відчуття міри. А це відчуття етнонаціоналізмові часто-густо зраджує.

У свою чергу, відповідно до концепції громадянського націоналізму, суспільство і нація цементуються волею людей жити разом. На відміну від етнонаціоналізму, громадянський націоналізм ґрунтується на індивідуалізмі. Він стимулює приватну ініціативу, цей інструмент і єдино можливу умову реалізації особистості. Кожному надається вирішувати самому, чи брати йому участь у величезному загально-національному соціальному контракті.

Індивідуалізм, а слідом за ним і громадянський націоналізм, приймає різноманітність індивідумів та їх груп як належне. Етнонаціоналізм у мовній та етнічній різноманітностях схильний бачити проблему, тоді як громадянський націоналізм — не більше, ніж факт.

Прагнення до співробітництва протиставляється уніфікаційним тенденціям етнонаціоналізму. Не будучи зв'язаним масою дуже попередніх умов, котрі часом важко відрізнити від пересудів чи навіть забобонів, індивідуаліст може судити про інших виключно за їх достоїнствами. Меритократія — це влада чеснот та їх носіїв у суспільстві — найгідніших громадян. У цьому — практична перевага громадянського націоналізму. Він творить простір для маневру найдостойніших, незалежно від ієрархій та умовностей.

Обожнювання етнонаціоналізмом культурної традиції, перетворення її в незалежну величину, мало не творця історії, заганяє сам етнонаціоналізм у глухий кут. Адже тільки виходячи з того, що культура — феномен, що еволюціонує, твориться (у тому числі і перш за все — сьогодні), а не щось, що тяжіє над нами, можна говорити про змінюваність (в тому числі й у бажаному для націоналістів напрямку) національної ідентичності.

Громадянський націоналізм, пов'язуючи національну ідентичність зі свідомістю, а не раз і назавжди даним національним походженням людини та/чи «фіксованою» культурною традицією, уможливує поступове сходження до спільної для різних ідентичностей платформи.

Фетишизація історії та перенесення її цінностей на політику, властиві етнонаціоналізмові, небезпечні для останньої. Ефективно робити політику можна лише виходячи з реалій сьогодення. Посилання на історичні приклади у процесі вироблення політичних рішень непродуктивні, оскільки а) історія не повторюється; б) історія настільки глибока, що у війні історичних прикладів може не виявитися кінця.

ВИТОКИ ДЕЯКИХ ПРОТИРІЧ

В колишньому СРСР систему етнотериторіального федералізму доповнювала і одночасно з нею перетиналася система національної

приналежності. Якщо перша розділяла територію країн на національні юрисдикції, то остання поділяла населення країни на самодостатні і несумісні технічні групи. Національність в СРСР була політизована і перетворена на обов'язкову правову категорію.

Для СРСР характерним було неспівпадіння національних територій та національних ідентичностей людей. Як нігде у світі, національність людини визначалася за її походженням. Таке базове для національної ідентичності поняття, як національна самосвідомість людини (ї мова як її кістяк), не бралось до уваги. Виникло фундаментальне протиріччя між двома підходами до питання національної ідентичності: одним — територіальним і політичним, іншим — індивідуальним і етнокультурним.

Сучасна Україна відчуває на собі наслідки цього протиріччя. В країні існує напруження між двома моделями національного розвитку. Відповідно до однієї моделі, нація — це самоврядна спільнота, що живе на одній території і є сформованою її ж територіальними та політичними рамками. Відповідно до другої, нація ніяк не пов'язується з поняттям політичної території. Нація розглядається як етнокультурна спільнота, зазвичай — спільнота мови.

Рахуючись з демографічними та суспільно-політичними реаліями сучасної України, слід визнати безперспективність «культурологічного» підходу. Водночас, протиріччя між територіально-політичною та етнокультурною моделями не є нездоланими. Під впливом держави епохи інформаційної революції, політичні простори можуть надавати їх громадянам форму однорідної культурної спільноти. При цьому створення єдиного інформаційного простору для консолідації нації не менш важливе, ніж створення єдиного ринку. У цій справі важко переоцінити, те що на постіндустріальному Заході називають «the role of modernity», і що часто недооцінюється стародумами від етнонаціоналізму.

За марними мудруваннями навколо вибору геополітичної орієнтації України між Сходом та Заходом, часто поза увагою залишається реальна проблема. Ця проблема — створення сучасної інфраструктури і наповнення інформаційного простору країни за допомогою найновіших технологій. Питання геополітики є вторинною стосовно цієї проблеми.

При такій постановці питання відповідь на геополітичні теоретизування напрошується сама: краще йти туди, де існують умови для вирішення проблем модернізації. У випадку її невирішення, жодна відкритість кордонів та політичної системи не врятує країну від перетворення у світову провінцію та вічну terra incognita.

ДО ДИНАМІЧНОГО СУСПІЛЬСТВА

Деволуція від етнонаціоналізму до громадянського націоналізму (або, якщо завгодно, патріотизму) може мати важливі внутрішньо та зовнішньополітичні наслідки. У внутрішньополітичному житті слід однозначно відмовитись від кавалерійських наскоків на «національно несвідомих». Слід відмовитись від негативної логіки критиканства і зайнятися

виключно творенням. Хороший працівник думає не стільки про перепони його роботі, скільки про те, як їх подолати. Перевішивши енергію руйнування в енергію творення, варто сконцентрувати увагу на тому напрямку, де наші найвідчайдушніші патріоти (звісно, окрім ультра) можуть бути найкориснішими гуманітарному розвитку нації.

Не так адміністративні міри, як творчість Пушкіна та Лермонтова допомогла росіянам повернутися обличчям до своєї мови та до своїх вартостей. Сьогодні, щоб позбутися комплексу провінціалізму, українцям треба довести не тільки, що вони «не гірші за інших», а що вони «кращі» — така платня за відсталість, що посилюється культивуванням «малоросійського мазохізму». Зауважте, що це твердження аж ніяк не тотожне тезі Фіхте: «Будьте якомога більше німцями, і тоді Ви будете справжніми людьми». За даних умов зовсім не обов'язково, та, беручи до уваги українську схильність покладатися на пророків, навіть шкідливо очікувати велетів пушкінського масштабу. Достатньо розумно розпорядитися модерними засобами, що мають колосальний вплив на формування масової свідомості.

Сьогодні є дуже актуальним, і ще можливим, розвиток телебачення, створення потужного загальнонаціонального інформаційного агентства (чогось на зразок українського Reuter) інформативної та аналітичної української загальнонаціональної газети і таке інше. Ще можливим, тому що питання «если не я, то хто же?» при капіталізмі не існує: ніші на ринку швидко заповнюються і вклинюються в нього, проспавши початок ринкових перегонів, буде досить важко. Тактика «малих справ» може просунути українську ідею далі, аніж найгучніші з закликів та гасел. Нарешті, потрібна нова концепція «українськості», котра була б основою для компромісу між різними національними ідентичностями України і була відкрита впливом світових тенденцій кінця двадцятого століття.

Від держави сьогодні потрібні не стільки прямі фінансові вливання, скільки розуміння необхідності захисту ще несформованого національного ринку від іноземної конкуренції. Жодна з сучасних розвинутих держав не обійшлася на етапі свого становлення без тієї чи іншої форми протекціонізму. Єдиною альтернативою протекціонізму і консолідації внутрішнього ринку є економічний регіоналізм і політична дезінтеграція України. Улюблена в одних «повна економічна відкритість» та випещена іншими «інтеграція» вигідні сильним державам, до числа котрих Україна сьогодні не належить. Справжня перевага незалежності — поява нових можливостей, нових ніш у суспільстві. Якщо держава не допомагає своїм громадянам самореалізуватися, заповнюючи ці ніші (в бізнесі, мистецтві чи будь-якій іншій сфері), незалежність перетворюється на «річ у собі».

Слід заохочувати кожного громадянина України, діяльність котрого об'єктивно сприяє розвитку державності, незалежно від його/її національного походження, мови, чи гучності (української) національної

риторики. Лояльність до держави є основним та достатнім критерієм «українськості». Якщо громадянин «танцює» у своїй діяльності не від Варшави, Москви чи Бангкока, а від свого особистого інтересу, що не суперечить Києву, цього уже достатньо. Питання треба ставити так, що краще розумний та діяльний «несвідомий», ніж «свідомий» нездара. Час уже жорстокому прагматизмові потіснити часто захоочувану в нас приторно-сентиментальну недолугість. Якщо прагматизм і українська ідея несумісні, то остання не може претендувати на роль більшу, ніж «вічний революціонер» (за теперішніх умов — «революціонер-опозиціонер»). Лише раціо може надати стрункості суспільно-політичній системі, що базується на економіці капіталістичного типу.

ДО ПОСЛІДОВНОЇ ПОЛІТИКИ

У великій політиці дотримання принципів громадянського націоналізму спричинюється до спрощення процедури прийняття українського громадянства для жителів країн СНД і навпаки — громадянства країн СНД для громадян України. Також доречним видається створення двохпалатного парламенту з представництвом від регіонів у одній з палат.

У зовнішній політиці перехід на платформу громадянського націоналізму відкриває нові перспективи. Спроби Росії втручатися у внутрішні справи України здійснюються офіційними особами, погляди котрих вписуються в рамки концепції етнічного націоналізму. Суть звинувачень, що лунають з Москви, зводиться до того, що «там ображають наших», тобто російськомовних. Мовна спільність подається як достатній привід для втручання у справи інших держав. При цьому частими є посилання на силову політику США. Справді, США важко підозрювати у надмірній церемонності, коли їхні громадяни за кордоном зазнають утисків (реальних чи таких, що існують лише у свідомості американців). Але до рішучих заходів США вдаються лише тоді, коли вони захищають людей, що знаходяться під їх юрисдикцією.

Цікаво, що замість того, щоб керуватися інститутом громадянства і правовими принципами міжнародної політики, українські *vis-a-vis* російських націоналістів керуються логікою їх противників і «тиснуть» на проблеми етнічних українців за межами України.

Турбота про своїх братів не є злом. Але якщо вона виходить за рамки громадянського націоналізму з його правовою основою, стають можливими політичні ускладнення. Громадянський націоналізм є подвійним запобіжником проти виникнення етнічних та міждержавних конфліктів. З одного боку, він сприяє зняттю міжетнічної напруженості всередині держав. З другого, якщо вже й доходить до вияснення відносин між державами, то воно відбувається у межах міжнародного правового поля.

На завершення хотілося б заспокоїти тих, хто думає, що відхід з позицій етнонаціоналізму призведе до вихолощення сенсу державного

суверенітету. Влада потребує символів, котрі слугували б наповненням і виправданням її домінування. Політична еволюція вищих державних діячів України часів незалежності засвідчує, що навіть ті з них, котрих важко звинувачувати в особливих симпатіях до української ідеї, в пошуках легітимізації свого правління таки до неї приходять. Дійсно, загроза українській ідеї зсередини держави існує. Але йде вона не від «непатріотичних» верхів», а від деструктивного етнонаціоналізму, котрий поляризує суспільство.

Не надто сповнене чудес життя не обіцяє легких шляхів розвитку для українського суспільства. Ми пропонуємо не так панацею від усіх проблем, як спосіб їх бачення. Цей спосіб лягає на певну життєву філософію. В епіграфі до цієї статті цілком могли б опинитися слова Бориса Гребенщикова «у нас нет надежды, но этот путь наш» чи щось з екзистенціалізму Альбера Камю. І чим важче сподіватись на швидку гармонізацію тих протиріч, до котрих ми спробували наблизитись у цій статті, тим більше хочеться солідаризуватися з тими, хто не на словах, а на ділі сприяє розвитку українського суспільства.

Яким же чином ці теоретичні міркування зачіпають Пласт? Як і будь-який український патріот, кожен пластун повинен для себе вирішити, яку ж Україну ми будемо — могутню сконсолідовану державу, чи країну, пошматовану виясненням питання, хто «справжній» українець, а хто ще «справжніший»?

Шлях цькування «національно несвідомих» не може зробити з Пласту розгалужену і впливову молодіжну організацію. Цей шлях веде до самоізоляції Пласту. Звичайно, приємно усвідомлювати і підкреслювати свою самобутність. Але поміркуймо, чи має право славна організація перетворюватися на забавку вузької групи «провідників»? І це саме тоді, коли інтереси розбудови незалежної української держави вимагають від Пласту активного виходу на сцену суспільного життя, залучення до справи реалізації української ідеї якнайширших верств молоді та юнацтва.

Володимир КУХАР,
Центральноєвропейський університет,
Будапешт — Тернопіль

(спеціально для «Пластового Шляху»)

Автор у 1994 році закінчив історичний факультет Львівського університету. На даний момент готує до захисту в Будапештському коледжі Центрально-європейського університету магістерську роботу «The Influence of International Environment on National Identity Creation: Ukraine in Russian Context».

* Будучи свідомим різниці між англ. «civic» та «civil» і їх українських відповідників «цивільний» та «громадянський», автор оперує поняттям «громадянський».

НА ПОРОЗІ ПЛАСТОВОГО КОНГРЕСУ ЧЕТВЕРОГО

Дорогі Читачі й Читачки!

На сторінках «Пластового Шляху» вже не раз згадувалось про потребу скликання під сучасну пору Пластового Конгресу Четвертого. В Пластовій Організації назбиралось останніми часами дуже багато важних, засадничих справ, які є потрібно вирішити — і то вирішити спільно, цілим пластовим братством, а не лиш кількома людьми у Пластовому Проводі. Йдеться про засадничі напрямні нашої організації в ділянках: мети, ідеології, методики, організації й стилю праці нашого Пласту — Українського Скавтіngu.

Того роду справи ми завжди, традиційно вирішували спільно на Пластових Конгресах, які є найвищим висловом Пластової Демократії, бо вони дають змогу кожному дорослому членові нашої Організації висловити свої думки, віддати свій голос, подати свої пропозиції.

Останніми часами довідались від членів Головної Пластової Булави, що Пластовий Конгрес Четвертий буде невдовзі скликаний і розпочне свою працю вже з початком 1996-го року.

Тому, що ми тепер є розкинені по п'яти континентах широкого світу, думки й пропозиції в нарадах Конгресу, в великій мірі, будуть поширювані поміж пластовим братством шляхом друкованого слова — головню через журнал Пластової Думки — «Пластовий Шлях». Крім цього, будуть відбуватись різні «міні-конгреси» по окремих країнах, а рішення та резолюції цих льокальних конгресових нарад знову ж будуть появлятись на сторінках пластової преси, зокрема «Пластового Шляху», який сьогодні є одиноким міжкраєвим, загально-пластовим журналом, відкритим для пластових думок і дискусій.

Сподіюсь, що в однім із наступних чисел нашого журналу буде поміщене офіційне проголошення Пластового Конгресу Четвертого. Сьогодні ж я хотів би подати Вам, Дорогі Читачки й Читачі, трохи інформації про це, що це таке є «Пластові Конгреси», яка їх історія, та чому потрібно скликати Пластовий Конгрес саме тепер. Це може бути зокрема цікавим для нових наших членів, головню членів із України та Східньої Діяспори, які ще ніколи не брали участі в Пластових Конгресах.

Що це таке «Пластові Конгреси»? Пластові Конгреси — це наради над різними підставовими проблемами Пластової Організації. В Конгресах можуть (і повинні) брати участь усі повні члени Пласту (себто члени УСП і УПС), а також члени

Фото з архіву «ПШ»

Пластприятю та інші зацікавлені особи, зокрема експерти в таких ділянках, як: освіта, виховання молоді, тощо.

Пластові Конгреси обговорюють суть та зміст засадничих питань, які стоять перед Пластовою Організацією; Конгреси представляють рішення своїх нарад найвищому Пластовому Проводові. Отже, Пластові Конгреси мають *дорадчу*, а не *вирішальну* функцію. Вони дають Пластовій Організації низку думок, порад та рекомендацій, які являються зібраною *опінією* загалу пластового членства — до прийняття, чи відкинення Пластовим Проводом.

Очевидно, резолюції Конгресів є, звичайно, приймає і переводжені в життя Пластовими Проводами — бо ж вони висловлюють *волю загалу* пластового членства. Якщо ж Пластовий Провід відкине якісь рекомендації Конгресів, то тільки тоді, якщо ці рекомендації є — з якоїсь причини — неможливі до переведення; тоді обов'язком Проводу є вияснити загалові пластунів, чому дані рішення не були переведені в життя.

Яка історія Пластових Конгресів? Перший пластовий Конгрес був скликаний ще в 1940-их роках, в Ашафенбургу, Німеччина. По Другій Світовій Війні, Пластова Організація була відновлена в таборах українських біженців в Німеччині й Австрії. Але, з кінцем 1940-их років ті біженці почали масово переселюватись до нових країн, по цілому світі. Стало ясным, що Пласт треба перебудувати як організаційно та господарсько, а — можливо — також змінити щось в його методиці й ідеології. Пластовий Конгрес Перший мав за завдання переговорити ці всі справи й пустити пластунів в нові країни поселення із відповідним пластовим «вирядом», щоб могли розбудувати сильну пластову мережу в

діяспорі. Це завдання Перший Конгрес виконав дуже успішно й, завдяки його рішенням, Пласт дуже скоро відновлено в таких країнах, як: США, Канада, Австралія, Аргентина, Англія і т.д. Ці всі краєві пластові організації створили тоді сильну Конференцію Українських Пластових Організацій — КУПО, яке з'єднало всіх українських пластунів світу в один, сильний Український Пласт.

Але, з кінцем 1960-их років, пластові організації по краях поселення зустрілись із новими проблемами: денационалізацією, зменшенням членства, упадком зацікавлення в пластуванні, тощо. Стало ясным, що — якщо щось не зміниться, то Пласт у світі з часом завмре. З'явилися голоси, які пропонували думки, щоб змінити ідеологію й стиль праці Пласту, що — можливо — треба перейти на локальну мову країн поселення (англійську, еспанську, і т.д.), що Пластові треба стати більш «інтернаціональним», тощо. Щоб розв'язати ці проблеми, скликано *Пластовий Конгрес Другий*, який переводив свої роздумування в кількох сесіях, протягом декількох років. Головним рішенням Конгресу було, що «*Пластова ідея є незмінна*», що Пласт — щоби існувати — *мусить* задержати свою оригінальну мету, ідеологію, методику, українську мову й українське спрямування у своїому вихованні молоді. Інакше — немає потреби взагалі продовжувати існування нашої організації.

Рішення Пластового Конгресу Другого вирішило дальше унапрявлення пластової праці: Пласт існує на це, *щоби вдержати пластову ідею* та пластову методу для майбутнього повернення його в Україну. Поки існує ще надія, що Пласт колись зможе відновитись на Рідних Землях, ми в діяспорі не маємо морально найменшого права попроситись із пластовою ідеєю — ми ж бо є «сторожами пластового вогню».

Але на цьому наші проблеми не закінчились. Членство в Пластовій Організації і дальше зменшувалось, відчувався великий брак пластових виховників і ми дальше стояли перед безоднею нашого безвихіднього майбутнього — і то вже недалекого майбутнього. Тому, в 1980-их роках вирішено скликати *Пластовий Конгрес Третій*, щоб якось розв'язати проблему нашого дальшого існування. Цей Конгрес працював подібно, як і попередній, скликав численні наради й сесії, пропонував різні розв'язки й резолюції, тощо. Одначе, з часом, всім нам стало ясно, що ми лиш «переливаємо з пустаго в порожне» і що ми насправді не знаємо, як знайти розв'язку засадничій нашій проблемі: повільному завмиранню української діяспори в світі, через мішані подружжя та денационалізацію українців в їхніх країнах поселення.

Одначе, саме тоді, коли ми стояли перед прірвою у розпачі, сталось щоб зовсім нам неочікуване: на сході вибухнув вулкан, в якому загинула Советська Імперія і постала Вільна Україна, в якій спонтанно й дуже скоро відновилась Пластова Організація.

В цій радикально зміненій ситуації, майже всі пропоновані резолюції та рішення Третього Пластового

Конгресу, над якими ми радили, стали перестарілими і нереальними. Тому вирішено замкнути Пластовий Конгрес Третій і винести одне підставове рішення, а саме, що події змінили ситуацію так швидко й комплетно, що треба почекати декілька років, щоб ситуація стабілізувалася, а аж тоді скликати *Пластовий Конгрес Четвертий*, для роздумувань над зовсім новими проблемами, які тоді напевно виринуть.

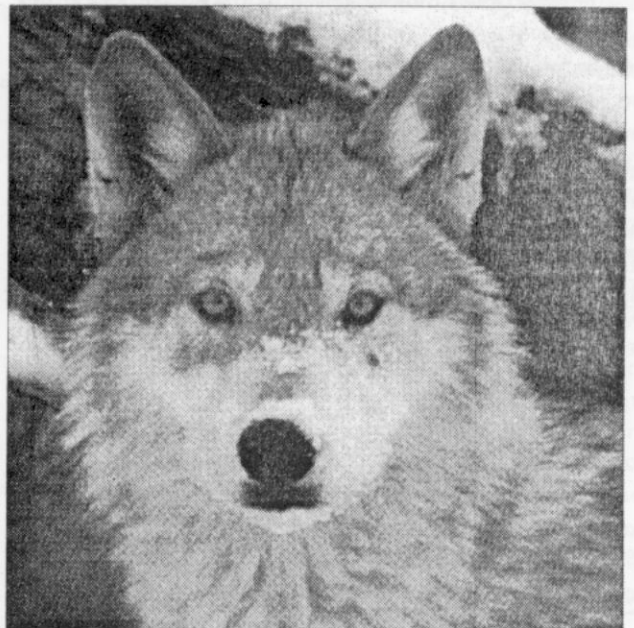
Чому треба скликати Пластовий Конгрес Четвертий — саме тепер? Події, які слідували (в 1990-1995 роках) показали, що наше рішення завісити Третій Конгрес було вповні доцільним. Проблеми, які виринули перед Пластом від того часу, було важко (в дійсності: було неможливим) тоді передбачити, не то що вирішити. Але ці проблеми, питання та дилеми стали сьогодні такими великими, що ми вже довше не можемо їх відтягати та ігнорувати. Нам треба почати над ними серйозно думати й дискутувати та старатись знайти їм розв'язки (про те, які саме це проблеми й питання, будемо дуже багато говорити в наступних числах «Шляху»).

Коли ми «завішували» Конгрес Третій, ми плянували, що Четвертий Конгрес почнемо десь за 4-5 років. Від проголошення Незалежності України минуло вже чотири з половиною років — саме час на відновлення нарад Пластових Конгресів.

Отже, прийшов нам час братись до нового діла, час почати призадумуватись над нашим майбутнім, плянувати нашу дальшу долю. Ми, Редакція журналу Пластової думки «*Пластовий Шлях*», плянуємо бути дуже активними в авангарді цих нарад, цих планувань цієї акції для майбутності Пласту — Українського Сквайтінгу.

І ми звертаємось на цьому місці до наших Читачів і Читочок включитись активно в цю критично-важливу акцію — плянування майбутності Пластової Організації, української молоді, українського народу.

Ваш Старий Вовк

ПЛАСТ І ПРОВІДНИЦТВО

ПРОВІДНИК І ТІ, КОГО ВІН ВЕДЕ. ВІДНОШЕННЯ МІЖ ПРОВІДНИКОМ ТА ЙОГО ЛЮДЬМИ

В попередній нашій дискусії ми старались показати, яка велика різниця може бути поміж провідницькими стилями в різних країнах світу. Однак, можна зробити одне узагальнення: під сучасну пору, в так званому «західньому світі», себто: в Америці, в Західній Європі, як і в більш заавансованих країнах Далекого Сходу, добрий провідник трактує своїх підлеглих, як індивідуальності, себто — як людей, із різними людськими потребами, почуттями, мріями й амбіціями. В тих країнах минули вже ті часи, коли провідник міг вважати своїх підвладних за бездушні машини, за невільників, чи за «простих рядовиків».

Бо ж сам факт, що хтось є провідником, не дає йому ніякого права принижувати своїх підлеглих, чи трактувати їх, як гірших від себе. І провідник, і його підлегли — це є такі ж самі повноцінні люди, які повинні трактувати себе взаємно з респектом і зрозумінням.

Ця концепція є сьогодні основою всіх прогресивних стилів провідництва в усіх цивілізованих країнах світу. На жаль, ця концепція не була прийнята в колишньому СРСР. Але вона повинна, мусить стати базою розвитку провідницького стилю і в нашій новій Українській Державі — якщо Україна хоче стати частиною цивілізованого, демократичного світу. Це ж бо є підстава усіх людських прав і демократичного суспільства.

Продовження. Початок у ч.3 (107) 1995.

На Заході панує тепер засада: якщо підлеглий не виконує як слід своїх завдань, або якимось провинується, то провідник може критикувати його поведінку, але ніколи не його самого. В цей спосіб провідник не принижує свого підлеглиго, не підкопує його людської гідності, а навпаки — допомагає йому замінити свою негативну поведінку на кращу, кориснішу для цілої групи — що допоможе і даній групі, і цілій організації, але теж і самому підлеглому. В такий спосіб досвідчений провідник може виробити корисних, повновартісних членів із тих, які інакше не приносили б нікому (ні групі, ні собі самим) ніякої користі.

В доброго провідника підлегли відчують, що вони є співвідповідальними за всі дії — і свої власні і цілої групи, а також за наслідки своїх акцій, та що вони є частиною даної організації, співвласниками її мети і її стратегії — а не лиш «маленькими колісцятками у великій машині».

Обов'язком кожного провідника є мотивувати своїх підлеглих, щоб вони хотіли бути якнайкращими членами даної групи, а не лиш діяли «з наказу».

Якщо підлеглий має якісь проблеми (а хто їх не має?), то добрий провідник старається зрозуміти причину цих проблем, щоби їх в позитивний спосіб розв'язати і таким чином допомогти працівникові, що зробить його кращим членом групи, чи організації. Цього не можна зробити ні силою, ні наказом, ні страхом.

Підсумовуючи:

Ваші підлеглі є повноцінними людьми, такі ж самі як і ви, з людськими почуттями, і ви ніколи не маєте права їх принижувати.

Ви ніколи не повинні критикувати їх особисто, ви можете лише критикувати їхню специфічну поведінку.

Вашим головним завданням як провідника є мотивувати ваших підлеглих до кращого сповнювання їхніх завдань, наприклад, до вищої продуктивності.

Добрий провідник старається пізнати й зрозуміти кожного свого підлеглого і його проблеми.

Ці принципи власне і є тим секретом, який пояснює, чому в Америці, чи в Західній Європі, чи в деяких країнах на Далекому Сході сьогодні існують такі успішні суспільства, з такою видаючою економікою та такою надзвичайно високою продуктивністю працівників — а тим самим, чому в тих країнах сьогодні панує такий високий рівень життя громадян — так значно вищий, ніж в країнах колишнього СРСР та й в інших комуністичних країнах, чи в країнах т.зв. «третього світу». Підставою добробуту в розвинених, демократичних краях є факт, що там люди є умотивовані солідно працювати й старатися суспільство, громаду й цілу країну зробити кращою й багатшою. Зате в країнах третього світу та в бувших комуністичних краях, люди працюють лиш для себе самих і то лише під примусом. Через це дія людей в тих країнах є дуже мало продуктивна й мало корисна — що й спричинює низький рівень життя.

Але, з другого боку, при умовах «вільного ринку» в країнах Заходу існують і певні негативи. І так: в капіталістичній системі кожна праця є привілеєм, а не правом. Якщо хтось солідно не працює, не співпрацює з іншими, не поводить як слід, то він може втратити працю і тоді він мусить йти й шукати собі іншу роботу, щоби якось прожити. Також його зарплата (підвищення) та аванси (просування) й інші привілеї залежать від якості й успіхів (продуктивності) його праці.

ПРИКЛАД:

В одному інженерському підприємстві в Америці двох менеджерів першого рівня — назвали їх Петро і Павло — зустрілись із подібною ситуацією, один із їхніх підлеглих, який перед тим добре виконував свої обов'язки, від якогось часу почав запізнюватись на працю, робити різні помилки, не викінчувати своїх завдань як слід, тощо. Одним словом — їхня продуктивність помітно погіршилась і стало очевидним, що щось треба в цій справі зробити.

Петро zareагував на цю ситуацію злісно: він закликав свого працівника, Івана, до свого бюро, де висварив його за його погану працю, називаючи його лінивим, нідоного, тощо. Він сказав Іванові: «Я не дбаю, чому ти змінив свою поведінку і тепер поводишся, як дурень. Я тільки хочу, щоб ти перестав лінитись і взявся до праці». Вражений Іван пообіцяв, що він поправиться.

Однак так не сталося. Іван не то що не виправився, але ще й почав пити і приходити підхмелений на працю. Петро ще декілька разів йому погрожував, були крикливі сцени, але справи лиш погіршувались і вкінці підприємство мусіло Івана звільнити. А Іван колись був одним із найкращих, досвідчених креслярів. На його місце прийняли недосвідченого початківця, якого треба було довгий час тренувати, а навіть за рік він ще далеко не був такої добрий, як був колись Іван.

Зате Павло підійшов до справи зовсім інакше. Він теж мав довшу розмову із своїм працівником Степаном, але замість кричати на нього й називати його словами, він спокійно пояснив Степанові, що він, себто Павло, є затурбований деякою зміною поведінки Степана. Адже ж Степан був ще недавно одним із найкращих працівників у відділі! Що сталося? Що його турбує? Чому він почав запізнюватись і не закінчувати своїх проектів як слід?

Степан спочатку завстиджено мовчав. Але в кінці він почав говорити про свої проблеми — його мати важко захворіла й потребує сталої опіки, а сам Степан не заробляє досить, щоб віддати її до лікарні. Тому він сидить ночами й не досипляє, через що часом ранком запізнюється і не може як слід зосередитись на своїй праці.

Павло тоді почав аналізувати проблему Степана й разом з ним старатись знайти розв'язку справі. Він обіцяв йому дослідити всілякі можливості, а теж запевнив його, що — якщо Степан буде так добре працювати, як перед тим, то він незабаром одержить підвищення зарплати.

Опитування приятелів Степана підтвердили, що він говорив правду. Павло тоді постарався знайти відповідний дім, де Степан міг віддати під опіку свою матір. Його праця помітно покращала; що більше, він був так вдячний Павлові за допомогу, що почав старатись ввічі більше, як перед тим, і скоро заслужив собі на значне підвищення в зарплаті. Павло був так задоволений його працею й продуктивністю, що незабаром зробив його наставником над групою креслярів. Підприємство дістало одного із найкращих працівників.

Які помилки, на вашу думку, зробив Петро в цій ситуації? Чи він старався дізнатись причини проблеми? Чи він старався зрозуміти Івана, допомогти йому? Чи він трактував його, як людину? Чи він пробував мотивувати Івана, щоб змінити його поведінку?

Цей приклад — який, до речі, є правдивий, взятий із життя — є дуже простий і не скомплікований. В вашій провідницькій практиці ви напевно зустрінетесь із випадками, набагато складнішими, які так просто розв'язати не вдасться. Але ж принципи залишаються ті самі. Бо ці принципи впливають із старих, як світ, моральних засад, які можна вичитати ще в Святому Письмі. «Люби ближнього свого, як самого себе» та «Не роби другому, що тобі не миле».

МОТИВАЦІЯ ЛЮДЕЙ

Що це таке «мотивація»?

Щоб ваші підлегли виконували як слід та сумлінно свої завдання, їм треба дати відповідну «мотивацію», себто постаратися, щоби вони хотіли виконувати свої завдання. Бо ж, якщо вони насправді не хочуть цього робити, а роблять це лише тому, бо мусять, то їхня дія й праця не будуть багато варті. Тому першим і найважливішим завданням кожного працівника є мотивувати своїх підлеглих до ентузіастичної дії — до праці продуктивної, до дії високої якості. Мотивування — це здібність переконати підвладних, що це вони самі хочуть виконувати свої функції, бо це є в їхньому власному інтересі.

Високий рівень мотивації членів є необхідністю для досягнення успіху кожного провідника. Без мотивації ніякий менеджер не буде мати продуктивних працівників, ніякий учитель не навчить нічого своїх учнів, а ніякий провідник не досягне своєї мети. Зокрема кожний пластовий виховник мусить вміти мотивувати своїх юнаків, чи новаків — бо інакше він не принесе нікому ніякої користі.

Як мотивувати людей?

Мотивувати своїх підлеглих можна різними способами; деякі з цих способів є більше або менше успішні, інші ж — взагалі не успішні. Звичайно треба вживати комбінації різних способів, бо одні методи діють на одних людей, в одних умовах, а інші на других, в інших умовах. Основними способами мотивації є:

Мотивація страхом — Це є найстарший, так би мовити «передісторичний», спосіб мотивування людей, який часом працює — але лише до певної міри і лише на короткий час і лише в деяких обставинах і то не на всіх людей. В СРСР це був головний засіб мотивування людей: «... якщо не будеш працювати, то зашлемо тебе на Сибір...», чи щось тому подібного. Це може працювати лиш як мотивація до простої, фізичної праці, коли люди працюють «під батогом». Важко, однак, мотивувати в цей спосіб, скажімо науковця, щоб робив винаходи, чи поета, щоб писав вірші.

Все ж таки, елементи мотивування страхом завжди існували в усіх країнах світу. На Заході це звичайно проста річ: якщо не будеш працювати як слід, то втрадиш працю і будеш безробітний. Але

така мотивація завжди залишається «останнім засобом», а не сталою практикою. Підприємство, чи ціла країна, яка вживає виключно мотивування страхом, скоріше, чи пізніше збанкрутує і перестане існувати, бо люди вкінці втечуть з такої фірми, чи з такої країни, чи зроблять революцію.

В такій організації, як Пласт, мотивація страхом не є практична і взагалі не є допустима. Ми не маємо найменшого права в який-небудь спосіб «карати» наших дітей, чи страшити їх карами. Якщо дитину треба аж примусити карою до виконання її обов'язків, то вся наша праця з тією дитиною є намарне — вона нічого з такої поведінки не навчиться і не скористає.

Мотивація заплавою, чи іншими факторами винагороди — це може бути успішний метод мотивації, головна мотивація працівників в умовах економічної кризи й біди. Якщо люди голодні, то якщо ви їм заплатите харчами, то вони, звичайно, будуть працювати. Якщо ж їм платять мало (чи платять грошми, за які вони не можуть нічого купити), то вони працювати не будуть. Отже, не про гроші йдеться, а про реальні вартості.

В США, як зрештою і в багатьох інших країнах вільного ринку, часто крім зарплати працівники одержують також різні привілеї: в Америці, це переважно: медична обслуга, заплачена підприємством, страхування життя, тощо, а теж можливість купувати продукти даного підприємства по знижених цінах, й інші такі привілеї. В Україні, в сьогоднішніх умовах, мотивація цього роду може бути дуже важливою.

Отже, працівники у підприємстві можуть бути мотивовані зарплатою, але ж не члени добровільної організації. В Пласті ми людям не платимо, ані не даємо дітям зарплати. А вже в ніякому випадку ми не сміємо «підкуплювати» дітей, щоб вони як слід поведилися! То ж цей спосіб мотивування для пластових провідників практично не існує.

Треба зазначити, що навіть в комерційних фірмах мотивація зарплатою має свої обмеження. В

умовах добробуту люди не звертають так-то вже багато уваги на гроші, бо їх мають достатньо і гроші для них так багато не означають, хіба, «як престиж», як спосіб визнання. Тому в США і в Західній Європі сьогодні зарплата вже більш не вважається головним мотиватором. Зате досить популярні є так звані «бонуси» при кінці року, які мотивують людей, щоб працювати якнайкраще, щоб підприємство було успішне.

ПРИКЛАД:

Як можна мотивувати працівників в сьогоднішній Україні, можна побачити на прикладі одного заводу в Україні, який є власністю одного спільного українсько-американського підприємства, де менеджерами є українці. Підприємство платить працівникам не купонами, але спеціальними талонами, які можна вимінювати у крамничці на закордонні товари. Якщо якась група працівників даного тижня виробить товари дуже доброї якості, то всі члени тієї групи одержують такі талони, на додаток до звичайної зарплати.

Підприємство, яке має подібні заводи по цілому світі, щось в 24-ох різних країнах, каже, що завод в Україні виробляє найкращої якості товари із усіх цих заводів. І не дивно: на кожну позицію в заводі є понад 1000 аплікантів!

Мотивація різними іншими винагородами. Як ми вже згадували, людей можна мотивувати різними винагородами й привілеями. Це можуть бути конкретні, реальні речі (різні привілеї, бонуси, тощо), але можуть бути й різні символічні нагороди: визнання, грамоти, медалі і так далі. З цими останніми треба поводитись обережно: щоб члени в них не розчарувались й не перестали їх цінити. В деяких країнах, переважно диктаторських, замість давати людям добрі зарплати, дають їм медалі; це дуже скоро перестає кого-небудь мотивувати.

Однак, в багатьох ситуаціях нагороди, тощо можуть людей мотивувати — якщо вони дають людям певний престиж і вирізнення. Однак, щоб такі нагороди мали цей престиж, їхня кількість мусить бути обмежена, а ті, що їх здобули, повинні мати з цього якась конкретне вирізнення, чи привілей. Але найважливіше — нагороди мусять бути давані людям, які справді заслужили їх своєю працею, розумом, посвятою — одним словом, які повинні їх одержати, а не дістали їх «через відповідні зв'язки», чи «через протекцію»...

В Пласті ми вживаємо цього роду мотивацію досить часто: через пластові проби, іспити вмілостей, пластові відзначення, тощо. Юнаки й новаци люблять одержувати різні відзначки, грамоти, степені. Це їх захоплює до дальшої праці і дає їм конкретний доказ, що вони щось досягнули, закінчили й здобули.

Але пам'ятаймо: дитина дуже добре знає, що вартість нагороди не є в куску паперу, чи у відзначці — які є лиш символом нагороди. Для юнака, чи новака справжня нагорода є в тому, що він здобув даний успіх і що його наставники і його друзі цей успіх відповідно оцінили і признали. Інакше це — порожній жест, з якого діти будуть сміятися.

Мотивація признанням успіху. В попередній дискусії ми бачили, що один надзвичайно потужний спосіб мотивувати людей (чи то працівників на праці, чи дітей в школі, чи пластунів на таборі), це є дати можливість людям здобути щось, мати конкретне досягнення, закінчити успішно якийсь етап даної дії — і їх відповідно відзначити з цим заключенням даної частини праці. Таке заключення (по англійськи це зветься «closure») є психологічно дуже потрібне кожній людині.

Тому школи є поділені на «кляси», через які учні прогресують щораз то вище. Тому в Пласті ми маємо «пластові проби», «іспити вмілостей», тощо. Це дає кожній дитині наявний доказ, що вона йде вперед, що вона щось здобуває, що вона стає щораз то краща. І не є важлива відзначка, чи грамота, чи «титул» — скажімо «пластуна-скоба», а є важне це, що дитина щось здобула, за це її похвалили і визнали, а її товариші, батьки і інші люди знають, що вона це досягнула.

Великим мотиватором для кожної людини є здобуття, заключення якоїсь частини її просування вгору і загальне визнання оточенням цього досягнення. Тому праця, дії, змагання не повинні ніколи бути безконечними, без структури — а поділені на ясно-здефіньовані частини, сегменти із чітко окресленими позначками досягнення й закінчення їх. Ці досягнення повинні бути прилюдно визнані.

Правда — деяким, дуже «зрілим» людям будь-яке прилюдне признання може бути не потрібне — бо вони самі знають, в своїй душі, що вони досягнули. Але це є виняткові люди. Пересічна людина (а тим більше дитина!) таки потребує признання від других.

Мотивація через можливість йти вгору, прогресувати. Звичайно найбільш конкретним відзначенням в кожній праці, чи організації є «аванс», просування на вищу позицію, яка дає даній людині не лиш більшу винагороду на праці, але й вищий рівень керівництва (більше «влади», чи «сили», себто впливу на оточення). З якоїсь підставової психологічної причини, майже кожна людина потребує це почування сили, можливості керувати своїм оточенням. Зокрема це стосується «вроджених провідників» — будь, що будь, якщо б вони не відчували психологічної потреби керувати своїм оточенням, то вони не хотіли б бути провідниками.

Тому, майже завжди, провідників, чи менеджерів найкраще можна мотивувати через аванс — дати їм можливість йти вгору в організації, а головне дати їм більше сили, контролі. Але це мусить бути справжня, реальна можливість, а не лиш

теоретична. Якщо провідник на середньому щаблі в своїй організації знає, що він не може вже далі прогресувати, що би він не робив — бо і так «небіж» власника підприємства дістане вищу позицію — то така ситуація може бути найбільшим де-мотиватором, який собі лиш можна уявити. Працівники мусять знати і бути впевнені, що їхня праця завжди буде належно й чесно нагороджена і що дальша дорога вгору для них не є зачинена.

Але треба пам'ятати одне: будь-яка винагорода є тільки тоді мотиватором до вищої продуктивності, якщо її треба собі заробити працею, стараннями чи винахідливістю. «Автоматичний» аванс нікого до нічого не мотивує — бо «пощо старатися, як ти це так-чи-сяк дістанеш?»

Мотивація ідеалізмом. У виняткових умовах, на короткий час, людей можна мотивувати ідеалізмом: «...працюйте за ідею!...» Це є дуже обмежений і короткотривалий спосіб. На короткий час людей можна захопити, щоб вони працювали «для загального добра», «для народу», «для добра країни», тощо. Але це є винятковий випадок; на самому ідеалізмі не можна будувати економічної системи чи якої-небудь організації.

Це, до речі, було найбільшою помилкою комуністичної системи. «Від усіх залежно від їхньої спроможності, всім залежно до їхніх потреб» — це утопійний клич, який мусів закінчитись катастрофою, бо він йде всупереч людській природі. Люди, нормально, мусять бачити конкретні плоди своєї праці, інакше вони до праці не будуть умотивовані. А якщо вони не є умотивовані, то треба їх до праці примушувати й застосовувати «мотивацію страхом» — а це згори гарантує невдачу.

Зокрема важко є мотивувати самим ідеалізмом дітей чи молодь. Молодь може захопитись на короткий час якоюсь ідеєю і попрацювати віддано й жертвенно, але — лиш на відносно короткий час. Щоб молодь була в чомусь зацікавлена рік за роком, ціле життя — їй треба дати щось більше. Треба їй дати стале вдоволення та самосповнення в цій діяльності, заспокоєння її душевних потреб.

Мотивація почуттям співвідповідальності. Це є дуже успішна метода, яка часто дуже добре працює у сильному мотивуванні членів в різних організаціях. Коли люди почуваються, що вони є «співвласниками» певної праці чи певного проекту, чи певної ідеї, то вони працюють краще, солідніше, і з більшим запалом. Тому підприємці, які самі розпочинають і розбудовують свої підприємства, як правило, працюють дуже важко, віддано, довгими годинами.

Але це почуття співвідповідальності мусять бути конкретне й справжнє, а не лише «на папері». В СРСР колгоспники скоро «розкусили», що хоч теоретично колгоспи це була «їхня власність», але в дійсності вони тими власниками не були — бо не вони плянували працю в тих колгоспах, а якесь там

«начальство», десь там далеко в Москві... Тому колгоспники не були надзвичайно високо умотивовані до праці і робили все лиш «на відчіпне»... Зате в Ізраїлі, люди на «кіббуцах» таки справді є власниками своїх господарств і працюють для себе — і тому працюють з величезним запалом та ентузіазмом.

В Пласті почуття співвідповідальності та співвідповідальності є частиною пластової методи. Кожний юнак є «співвідповідальний» за свій гурток, чи курінь. Пласт, це не школа, де діти приходять, їх там навчають, а тоді вони йдуть додів. Пласт — це є частина життя пластуна, в Пласті він має змогу щось свого власного видумати, щось зробити, щось створити. Його не виховують — він самовиховується. Провідник (виховник) лиш має піддати йому думку, а юнак вже сам має уплянувати й перевести різні проекти і завдання. Метода самовиховання є найбільш успішною метою в скавтіngu і Пласті, саме тому, що вона веде до мотивації через почуття співвідповідальності, поміж юнацтвом та новацтвом.

Мотивація приємним оточенням. Люди багато краще діють та працюють, якщо є в приємному, приятному оточенні. В Америці й в Європі було багато досліджень в цій справі. З цих студій є ясно, що погане оточення, ворожі співпрацівники, неприявні наставники, бруд, темні стіни, тощо діють як сильні демотиватори, зате приятні наставники та співпрацівники, ясні, чисті стіни, меблі й інше устаткування, тощо, роблять навіть дуже важку працю приємнішою.

В Пласті це є зокрема важливим. Будь-що-будь, ніхто не мусить бути членом Пласту. Якщо дана особа — новак, юнак, чи й виховник — себе в Пласті добре не почуває, то він не буде умотивованим бути там добрим членом. Зокрема кожній дитині мусить бути в Пласті приємно, інакше шкода йому туди належати.

Так само, люди будуть більш продуктивними на праці, якщо там буде їм відносно приємно. Однак цей підхід можна переборщити. Наприклад, якщо дати працівникам в б'юрі дуже вигідні крісла, то вони можуть почати після обіду в них спати ...

ПРИКЛАД:

В одному підприємстві менеджмент вирішив, що дешевше буде мотивувати працівників «приємним оточенням», ніж дати їм підвищення в зарплаті. Помальовано стіни на нові кольори — і продуктивність підійшла на якийсь час вгору. Тоді — закуплено нові меблі в б'юрах — знову це ж саме. Подібно було і з введенням кращого освітлення.

Але кожне покращення в продуктивності тривало лиш яких три-чотири місяці, а тоді знову продуктивність поверталась до попереднього рівня. Тоді хтось зробив експеримент: освітлення знижено. І, на диво, продуктивність так само підійшла вгору на короткий час, а тоді впала до попереднього рівня.

Виходить, що підвищення рівня продуктивності йшло в парі із будь-якою зміною. Можливо, спекують психологи, працівники попросту хочуть уваги з боку менеджменту?

Бо ж було експериментально доказано, що часом найкраще мотивують людей зміни в оточенні. Якщо, наприклад, свіжо помальовати стіни на заводі, то на якийсь час продуктивність працівників зростає. Але потім люди до цього звикають і поступово повертаються до попереднього рівня продуктивності.

Мотивація частими змінами, або так звана «шведська модель», була вперше застосована успішно в Скандинавії. На основі такого досвіду, як в попередньому прикладі, в Швеції часом вживають спосіб мотивування працівників змінами в оточенні. І так, там, в деяких підприємствах, впроваджено ротаційну методу: в тих заводах люди міняють своє зайняття що якийсь час, звичайно щомісяця, щоби мати різноманітність в праці. Але ж це не є дуже вдалий метод, бо — при кожній зміні — людей треба перешколювати. Але є статистичні дані, які показують, що цей метод має позитивні результати, принаймні в деяких індустріях.

В Пласті ми також, до певної міри, застосовуємо «ротаційну методу», бо ж, скажімо в юнацькому гуртку, стараємось, щоб кожний юнак по черзі виконував кожне діловодство: скарбник, писар, гуртковий і т.д. Це є дуже добрий спосіб, який не лише дає кожному юнакові дуже вартісний досвід у виконванні різних функцій, але й мотивує його до співпраці в гуртку, чи курені.

Мотивація через «тиск» групи. Це є дуже потужний спосіб мотивування людей. Більшість людей є дуже чутливі на настрої й «тиск» з боку людей на праці, чи в організації. Група може натискати на людей, щоб вони краще працювали, чи краще поводитися. В багатьох країнах підприємства це використовують, щоб піднести продуктивність працівників. Наприклад, можна урядити так, що всі члени якоїсь групи працівників є в якийсь спосіб нагороджені, якщо вони піднесуть рівень якості продуктів, які вони виробляють. Тоді група натискає

на всіх своїх членів, щоб вони підвищили якість своєї праці.

Група, однак, може діяти і негативно, в протилежний бік. Наприклад, якщо в групі є багато лінивих членів, то вони можуть натискати на тих членів, які працюють більш сумлінно, щоб вони знизили свій рівень праці, бо інакше ліноухи «добре не виглядають». Добрий провідник мусить відразу спостерегти створення такої ситуації і цьому відразу запобігти.

В Пласті група (гурток, чи рій) є підставою майже всієї виховної діяльності. А молоді люди, головню в «надцять-літньому» віку, є надзвичайно чутливі й податливі на будь-які тиски з боку групи своїх товаришів. Тому тиск групи на індивідуального пластуна можуть мати критичний вплив на цілий пластовий виховний процес. Ті тиски можуть бути позитивні, або негативні. Кожний виховник мусить вміти «вичути», в якому напрямі ті тиски діють в його групі та скеровувати їх в позитивному напрямку. Це є надзвичайно важливе завдання кожного виховника. Бо ж часом одна негативно-настроєна дитина в гурті може «зіпсувати» вам цілу групу і та група, із пластового гуртка може в дуже скорий час перетворитись в «генг» молодіжних злочинців.

Мотивація задоволенням із цікавої праці й задоволенням із доброго та успішного закінчення цієї праці. — Це є, можливо, найсильніші засоби мотивації, які провідник може застосувати. Якщо працівник сам любить робити працю, яку доручає своїм підлеглим, і якщо він зуміє зацікавити своїх працівників в цій праці і успішному її закінченню, то його підлегли будуть працювати віддано і з великою посвятою. Навіть в найважчих умовах є люди, які працюють добре, з повною мотивацією — бо вони є *зацікавлені* в своїй праці, вона дає їм задоволення.

Існують певні зайняття, такі, як: науковця, інженера, мистця, артиста, тощо, які є цікаві самі по собі й тому люди є в тих професіях часто само-умотивовані. Якщо праця є, з природи цікава — то цей момент можна й треба використовувати для того, щоб одержати якнайкращі висліді.

Але ж є багато важливих і потрібних завдань, які самі по собі є нудні й нецікаві — та все ж таки вони є конечні для людського суспільства і хтось їх мусить робити. В тих випадках, завданням провідників є умотивувати своїх підвладних різними способами і все-таки зацікавити їх у виконванні цієї праці.

Пластування є з природи цікаве для молоді і тому пластовому провідникові не повинно бути важко зацікавити своїх новаків, чи юнаків до виконання різних пластових обов'язків. Але виховник мусить свідомо старатись це зробити; а вміти *зацікавити* молодь в пластових зайняттях — це перше і найважливіше завдання кожного виховника.

Любомир ОНИШКЕВИЧ

ДИСЦИПЛІНА

Якщо задуматися про доцільність написання практичної праці на тему дисципліни, з точки зору довголітнього працівника молодечої організації Пласт може виглядати як справа непотрібна. Можна сказати: «Та ж в Пласті є дуже добрі, всіми знані 14 точок Закону, на яких є побудована вся виховна система! Юнацтво напам'ять вивчає цей закон, присягає його дотримуватись і згідно з ним жити». Тому теми і справи, що кружляють довкола сфери дисципліни, на такому тлі, здавалося б, повинні бути мінімальними, нецікавими або навіть і нудними.

Хочу читачів переконати і запевнити, що, навпаки, треба дуже уважно застановитися над цією темою і справою, тому що Пластове життя в діаспорі і на Україні дуже змінилося від 1911р., коли був заснований Пласт, і до теперішніх часів. Якщо хочемо втримати Пласт на високому виховному рівні як організацію, що має завдання плекати людські цінності в українській молоді і виховати з цієї молоді добрих, потрібних провідників майбутнього українського народу, то мусимо звернути увагу на дисципліну і подумати, як цей концепт примінити до теперішньої Пластової програми.

Дисципліна — це є дотримування Пластового закону, таборових правильників і християнських принципів життя в поміркований спосіб. Юнацьке поняття волі, автономії, прав і самостійності, змішане з бурхливими розквітаючими гормонами, які в Північній Америці ще й «досолені, доперчені» добробутом і розпущеною, створює тяжку динаміку у відносинах. Щоби пластові виховники могли собі дати раду в справах дисципліни, вони мусять собі чесно і ясно відповісти на наступні питання:

- Яка є наша молодь?
- Які є наші пластуни?
- До чого вони здібні?

Відповідь моя така. Наша молодь є така сама, як вся сучасна молодь! Наша молодь здібна до вандалізму (в домівці, на оселі, в своїй хаті, в готелю); вона готова до крадіжки від інших пластунів, від склепарів, вона готова до насильства, до надуживання алкоголю і наркотиків, а також здатна до брехні і зневажання державних законів. Статистично підтверджено, що близько 50% канадської та американської молоді бере участь у таких ділах. Я тут не описую малолітню банду терористів, але описую деяких юнаків і юначок, тому що пережив і був свідком таких ситуацій, де пластуни були серйозними «грішниками» супроти Пластового закону, християнського закону і державного закону. За останніх п'ять років майже кожен табір, кожна збірка на котрій небудь оселі мають який небудь переказ, де пластове юнацтво і старше пластуництво заходять чим раз більше у серйозні конфлікти з проводом. Ці одиниці стримують пластове діло, перешкоджають іншим в набутті Пластових знань і

створюють нетерпиму атмосферу в гурті, в таборі. Ці конфлікти через брак дисципліни навіть можуть знеохотити добродушних виховників від подальшої праці.

Виходячи із вищевказаного, мусимо спільно виробити принципи, як боротися проти тиску «модерного суспільства» і не піддаватися під вплив «недозрілих» понять волі, автономії, прав і самостійності та протистояти переорієнтації цінностей у суспільстві.

Подаю такі поради.

1. Написати правильник (таборовий чи станичний), у відповідний час і спосіб обговорити його з пластунами, батьками і виховниками. Після обговорення правильник необхідно одобрити і тільки тоді він входить в життя інституції.

2. Написаний правильник має бути легким для розуміння і не потребувати надзвичайного нагляду.

3. Розіслати цей правильник по хатах, адресатах, а також оголосити та вивісити його в домівці, на оселі і т.п.

Вірю, що потрібно витягати консеквенції до різних проблем і порушень, які створюються через брак дисципліни, принаймні, в трьох ступенях, цебто легкі, середні і строгі (серйозні).

Хочу запропонувати на розгляд читачів та відповідальних пластових осіб схему консеквенцій. Ця схема побудована на двох принципах. Перший: за кожне порушення дисципліни чи недотримання закону належить консеквенція, яка буде неприємною для юнака чи юначки. Другий: даний юнак чи юначка відповідають за свою поведінку і свої дії. Вони присягали на Пластовому прапорі, що вони в це вірять.

Консеквенції легкі. Ступінь I.

- попередження, застереження;
- телефон до батьків;
- додаткове завдання;
- пересунення особи;
- відновити/заплатити за пошкоджену річ;
- відокремити тимчасово;
- обговорення з виховником;
- відтягнути привілеї;
- письмове зобов'язання виправитись;
- зустріч з бунчужним

Консеквенції середні. Ступінь II.

- телефон до батьків;
- написання контракту про поведінку;
- штраф;
- індивідуальне обговорення з комендантом;
- відтягнути від спеціальних занять;
- зустріч з штабом/бунчужним — комендантом
- адміністрацією.

Консеквенції строгі. Ступінь III.

- телефон до батьків/зустріч з батьками;

- модифікація /зміна в програмі (інд.);
- відокремити тотально;
- зустріч з поліцією;
- висилка додому/виключення з Пласту.

Виховник (читачі) могли зауважити, що у вищеподаній схемі часто рекомендується зв'язок з батьками. Юнак чи юначка живуть з батьками/опікунами ціле своє життя, а з виховниками тільки два або три тижні, або тільки дві-три години тижнево. Треба зрозуміти, що «тон» розмови за проблемами третього ступеня буде інакшим (грізнішим, твердішим, довшим...), ніж за проблемами першого ступеня. Можна виробити список, до якого ступеня належать конкретні дії, але це не є обов'язковим. Потрібно дотримуватись логічних принципів, що вживаються у повсякденному житті. Наприклад, якщо юначка нехотючи збила вікно в кімнаті, в домівці, то це буде справа першого легкого ступеня. Але якщо юнак чи старший пластун навмисно збив скло в їдальні на таборі, щоб знайти щось їсти — це вже справа другого ступеня. Тут треба злочинця заштрафувати і додатково мати розмову з комендантом чи станичним. Наше завдання змінити поведінку юнака чи юначки, новака чи старшого пластуна і виробити в них поняття відповідальності за свої вчинки перед Пластовим законом, а також перед іншими пластунами. Виховники повинні вирішити, як вони мають поступати у випадку, якщо даний юнак чи юначка багато раз переступають закон, і встановити ступінь консеквенції.

Ця схема не є гарантованим рецептом або, скажімо, «панацеєю» у поладженню всіх проблем, які кружляють при сфері дисципліни, браку дисципліни і негативної та небажаної поведінки юнацтва. Але ця схема може озброїти пластових виховників в їхній роботі з юнацтвом. Кадрові виховники можуть створити додаткові стратегії і консеквенції при зустрічах, присвячених цій справі. Проводити курінне, станичне чи групове життя на принципах дисципліни із самого початку існування гуртка є легшою

справою, ніж впроваджувати зміну в загальному настрої даної пластової клітини.

Нижче пропоную ще декілька рекомендацій для дотримання і впровадження дисципліни.

1. Старанна, систематична обсервація юнацтва при збірках, на прогулянках, сходинах з відповідним занотовуванням дати, часу і подій (ця збірка обсервації стає зброєю при дискусії з юнаком чи юначкою).

2. Несподіваний перегляд: «Як іде дівчата (хлопці)?»

3. Повага до приватності (не розмовляти про інших за їхніми плечима, ви не є їхні товариші/однолітки).

4. Ефективне і позитивне спілкування (говорить, що треба робити, а не що є зле).

5. Сталий нагляд/догляд з боку виховників (юнацтво тоді знає, хто є провідник і хто за них дбає).

6. Спритне поладження справи (не затягати, не відкладати — це руйнує атмосферу).

7. Гнучкість, розсудливість, послідовність.

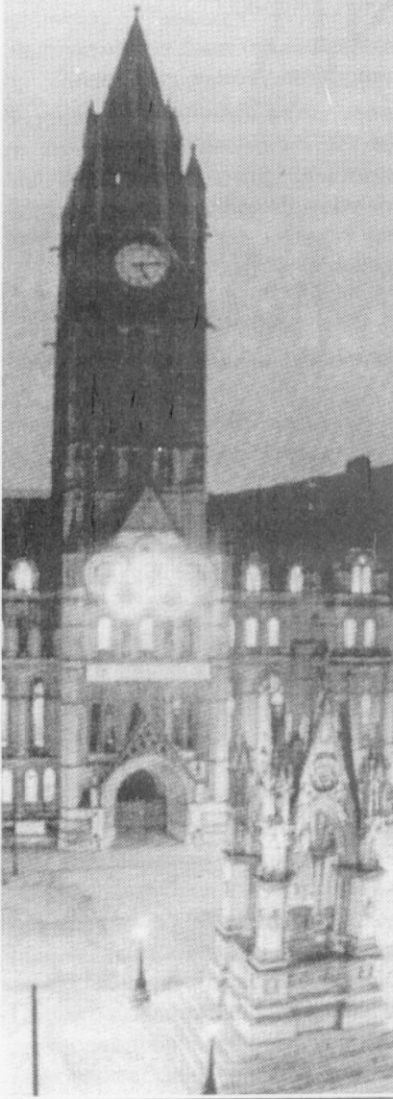
Хочу закінчити ці думки на якомусь позитивному рівні. Можу зробити такі висновки. Шкода, що в цьому періоді нашого розквіту пластові виховники потребують озброїти себе фахово, щоб давати собі раду з традиційною пластовою програмою. Шкода, що треба затрачати час і енергію у цьому напрямі. Але знаю від юнацтва і старшого пластуна, від загальної молоді, що вони люблять дисципліну, вони шанують справедливу консеквентність; вони люблять знати, що їх виховник хоче перевести з ними безпечно, цікаву і добру пластову програму. Тому тепер на плечі пластових осіб, що переводитимуть вишколи з виховниками, паде особливе завдання, щоби ще знайти час і охоти, щоби «поборотися з трудами в полі», які ще мають місце в нашому Пласті.

Пл.сен. Орест ГАРАС

Фото П. Зморка

47 ПЛАСТОВИЙ З'ЇЗД У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

В суботу, 29 квітня 1995р. в домі Відділу СУБ у Манчестері відбувся 47 Пластовий Крайовий З'їзд, на якому були 25 членів пластового сеньйорату та старшого пластуна. Також були деякі гості не лише місцеві але теж двоє осіб з України.

Хоч наші З'їзди є внутрішнього характеру, та все ж таки наспіли привіти від всеч. о. Богдана Матвійчука — пластового капеляна (УАПЦ), Головної Пластовий Булави із США, голови ОБВУ у Великій Британії майора д-ра Святомира М. Фостуна, пл. сен. Олесь Марченко з Канади, пл. сен. Олесь Кириченко з Італії, пл. сен. Марти Голубович-Джонс з Стафордшир, пл. сен. Ігоря Роя з Манчестеру, ст. пл. Андрія Семенюка і пл. сен. інж. Ярослава Гавриха з Лондону.

З'їзд заслухав звіт Крайової Пластової Старшини, хоч цього року перевиборів не

було, та одобрив працю і діяльність пластового Проводу. З'їзд також прийняв ряд рішень, які треба було продискутувати та одобрити щодо світового Українського Пласту в Україні та діаспорі і висловився за потребу провести голосування і вибір Начального Пластуна, пост якого є вільний від смерті бл. пам. сен. д-ра Юрія Старосольського.

З'їздом провадила президія Зборів під головуванням пл. сен. Оксани Паращак. Присутні теж обговорили переведення цього річного пластового табору на «Верховині» та інші плани праці нашої пластової організації.

Крайова Пластова Старшина сердечно дякує Відділові СУБ у Манчестері за приміщення на Пластовий З'їзд, а Пластовій Станиці в Манчестері за прийняття і харчування учасників та гостей цього З'їзду.

*«Українська думка»,
ч. 3(114) 1995р.*

ПЛАСТОВИЙ ТАБІР НА «ВЕРХОВИНІ»

Цьогорічний 46-й Пластовий Табір у Великій Британії відбувся на «Верховині» в Північній Валії від 29-го липня до 12-го серпня 1995 року. Табір названо іменем Гетьмана Богдана Хмельницького в 400-ліття його народження та розподілено на три окремі підтабори; 54 новацтва, юначок та юнаків. На окремій площі були приміщені допоміжний персонал, гості та матері з пташенятами.

Юнацькі підтабори збільшила наша українська молодь з України в числі 10 юначок та 7 юнаків зі своїми виховницями — учительками панями Ольгою Потомською та Маргаритою Серая. Це були учні англійської спецшколи

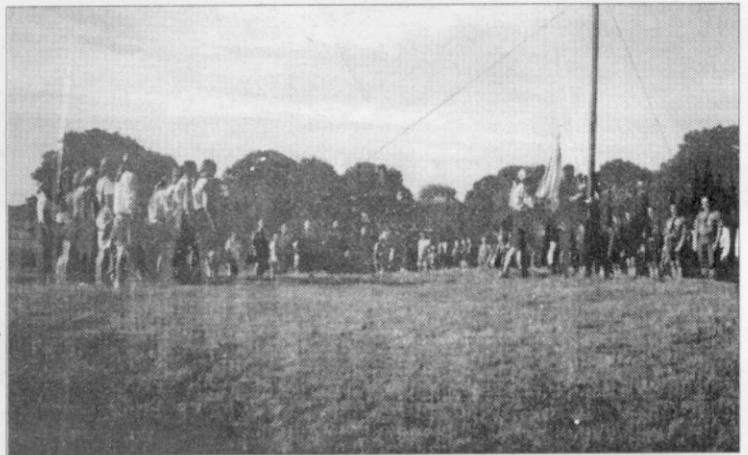

Фото автора

Піднесення прапору і рання молитва на таборі ім. Богдана Хмельницького. Пластова оселя «Верховина» у Валії, Велика Британія, серпень 1995р.

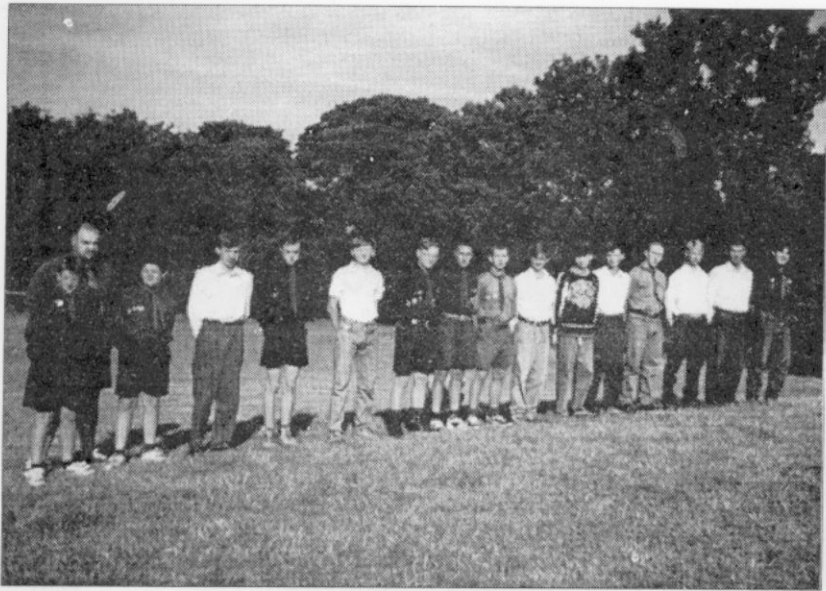

Фото автора

Пластуни-юнаки з Британії та України. Пластова оселя «Верховина» у Валії, Велика Британія, серпень 1995р.

з містечка Макарова Київської області, які вперше зустрілися з Пластом, але треба сказати, що дуже себе поводити добре по-пластовому і напевно дехто з них поповнить пластові ряди на Україні по повероті з табору.

Крайова Пластова Старшина знову призначила пл. сен. Романа Дубіля загальним комендантом цьогорічного пластового табору, а до булави входили такі члени команди: пл. сен. Роман Михайлюк — бунчужний, Ростик Пендюк (зі Львова) — писар, пл.сен. Роман Паращак — інтендант, Марія Миерз — кухонна, пл. сен. Ярема Кучинський — заступник коменданта, пл. сен. Соня Дубіль — господарка.

Підкомендантом юнаків був ст. пл. Іван Кулик, а юначок пл.сен. Оксана Паращак та пл. сен. Оля Богуслав. В юнацтві помагали виховниці з України. Пл. сен. Роман Михайлюк був гніздовим новацтва, а виховниками - братчиками новаків були пл.сен. Давид Назарук та Петро Федоренко. Виховницями - сестричками новачок були пл. сен. Надя Міхалюк, пл. сен. Оля Погибко та пл. сен. Соня Дубіль. В кухні помагала Стефка Любінська та інші гості — батьки, що перебували на таборі.

Капелянами табору були всеч. о.Богдан Матвійчук від УАПЦ та всеч.о.Ярослав Рій від УГКЦ.

Загальне число всіх таборовиків разом зі старшими було понад сто осіб.

Табір відвідало багато гостей та батьків, як рівнож старших пластунів та пл. сен.

Олег Климчук, ЧК, з Луцька, Україна.

В неділю 5-го серпня всеч.о.Богдан Матвійчук відправив Службу Божу та освятив пластову таборову капличку та промовив до таборовиків гарне слово. Капличку будує пан Григорій Шавара з Тлісфейн, Північна Валія, за що йому належить шира подяка. До Служби Божої співав таборовий «хор» з членів хору «Дніпро» і гостей.

Опісля в середу 8-го серпня табір відвідав парох Манчестеру всеч. о. Ярослав Рій та всеч.о.Іван Деркач — священик УГКЦ з України, які відправили для таборовиків молебень, до якого співали пластуни і гості під проводом дяка з Лестеру п.М.Панчака.

Отець І. Деркач промовив гарне слово до пластунів та особливо від серця до молоді з України.

Отець Деркач втішається гарним голосом і разом з отцем Ройом проспівали ряд українських народних та повстанських пісень під час обіду.

В програмі табору були пластові ватри та вогники і багато походів та прогулянок в терен та до моря з огляду на близький відповідний терен, доброї погоди та присутність наших гостей з України, яким було цікаво все побачити. Наші діти вчилися піонерки, пластової зарадності, дисципліни та співу, чим представлялися при ватрах, а їм на зміну пописувалася наша молодь з України, яка вносила новину в програми імпрез своїми піснями та танками. Наші гості скоро пристосувались до пластового способу життя, хоч перед тим в більшості не були з ним обізнані, але позитивно включилися в

Фото автора

Юначки з України та Великої Британії. Пластова оселя «Верховина» у Валії, Велика Британія, серпень 1995р.

програми таборування чим завдячуємо, що табір був успішним.

Підчас табору записано дві юначки Галину Панчак і Анну Вокер і обидвох переведено до старшого пластуна разом з юнаком Романом Морозюком. Теж переведено кількох членів новацтва до юнацтва з нагоди осягнення ними 11-того року життя.

Все новацтво було приміщене в новому будинку ім. Олекси Довбуша, а юнаки та юначки мали свої підтабори під шатрами на окремих площах.

Молитва, піднесення та зпущення національного прапору та весь пластовий церемоніал відбувався спільно для всіх рано і в вечір.

Фото автора

Голова КПС та команда табору з капеляном Пласту всеч. о. Богданом Матвійчуком після посвячення таборової каплички. Пластова оселя «Верховина» у Валії, Велика Британія, серпень 1995р.

ПЛАСТ

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

46-ий Крайовий Табір на "Верховині"

КОМАНДА

Комендант: пл.сен. Роман Дубіль
Заступник коменданта: пл.сен. Ірина Кучинська
Писар: Ростис Педюк (Укр.)
Бухгалтер: пл.сен. Роман Михайлюк
Інтердант: пл.сен. Роман Парацук

Кухонна: пл.сен. Марія Мєрз
Господарка: пл.сен. Софія Дубіль
Санітарка: пл.сен. Оксана Парацук
Стефка Любінська - допомога в кухні

Пл.сен. Микола Попович - Назарук
Капелян від УАПЦ: всеч. отець Богдан Матвійчук
Капелян від ПУКНІ: всеч. отець Ярослав Гін

Пані Ольга Потомська - виховниця з України
Пані Маргарита Сєрава - виховниця з України

ПІДТАБІР НОВАЦТВА

Пл.сен. Роман Михайлюк Пл.сен. Софія Дубіль
Пл.сен. Надя Михайлюк Пл.сен. Давид Назарук
Пл.сен. Оля Погібко Петро Федоренко

НОВАЧКИ

ЮНАЧКИ

ЮНАЧКИ З УКРАЇНИ

ЮНАЧКИ

ПТАШЕНІТА

Пл.сен. Олег Камічук (Укр.)

ГОСТІ НА ВЕРХОВИНІ

Ст.пла. Олег Шкандрич
Ст.пла. Петро Ямелєнець
Ст.пла. Михайло Костів Ст.пла. Роман Мороз
Ст.пла. Левко Дубіль Ст.пла. Михайло Дубіль
Ст.пла. Аариса Кучинська Ст.пла. Оксана Бакіс
Ст.пла. Анна Вокер Ст.пла. Галина Панчак

Пл.сен. Тамара Буртон (Юрєвич)
Пл.сен. Іра Куць Пл.сен. Роман Гриниш
Пл.сен. А. Александр Федоренко Пл.сен. Марія Бабич
Пл.сен. Марія Яницька

Ліля Назарук Василь Струтинський Яніна Рачкович Катерина Валдрон
Анджеда Назарук Михайло Панчак Шіла Панчак Василь Михайлюк
Марія Михайлюк Андрій Ямелєнець

Як вже сказано вище, що цьогорічна погода була надзвичайно тепла та сприятлива для таборування, тому багато поїздок було до моря та багатьох басейнів, які знаходяться в цій голідейній приморській околиці Північної Валії. Дякувати Богу, табір був успішний та пройшов щасливо і всі діти повернулися до дому здоровими. Пан Сергій Дорошенко, який прислав дітей з України, повідомив з Києва, що всі юнаки і юначки повернулися задоволені до дому та дякував Пластові у Великій Британії за гостинність та теплоту, з якою молодь з України була тут прийнята безплатно.

Крайовий Провід щиро дякує комендантові табору пл.сен. Роману Дубілю та всій булаві та виховникам за їх віддану працю для добра нашої пластової й української молоді та всім тим, що чим-будь спричинились у праці табору.

Особливу подяку складаємо нашим жертводавцям на пластові цілі, список яких подаємо окремо, а найбільшу подяку складаємо сусідові нашої пластової оселі п.Григорію Шаварі за його догляд за оселею та за безкоштовну працю в спорудженні таборової каплиці, яка хоч вже була посвячена, але ще не закінчена її будова і на цю ціль ще потрібно фондів.

М.ПОПОВИЧ

Привіт з табору ім. Богдана Хмельницького у Валії, Велика Британія, серпень 1995р.

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ В БРАЗИЛІЇ

УКРАЇНСЬКА РАДІОПЕРЕДАЧА В ПОНТА ГРОССІ

Українська громада в місті Понта Гросса влаштовує щонедільні передачі в українській мові, від 1-ї до 2-ї години по полудні на Радіо «Сантана».

Ініціаторкою цих радіопередач є пані Наталія Гучок, невтомна українська громадська та церковна діячка.

Наша громада має можливість почути новини про події, які відбуваються в незалежній Україні, а також послухати добірних українських пісень.

В цій корисній праці їй допомагають пан Микола Серистин та пластун Михайло Гринчишин.

Пл.сен. Корнелій ШМУЛИК, СМ

ХРАМОВЕ СВЯТО

7-го травня ц.р. Українська православна громада при церкві св.Юрія-Переможця в м.Понта Гросса відсвяткувала річне храмове свято.

Єпископ УАПЦ, Владика Єремія, з участю прот. Миколи Милуса та о.Павла Гулевича, відслужили торжественну Службу Божу. Гарно співав збірний церковний хор, під диригуванням п.Василя Чмиря, бувшого пластуна в повоєнній Німеччині.

На Службі Божій були присутні українські пластуни з Курітиби, Понта Гросса та Прудентополя. Святий Юрій-Переможець вважається українським пластовим патроном, який став взірцем для українських

Фото тора

Владика Єремія серед пластунів та їх прихильників.

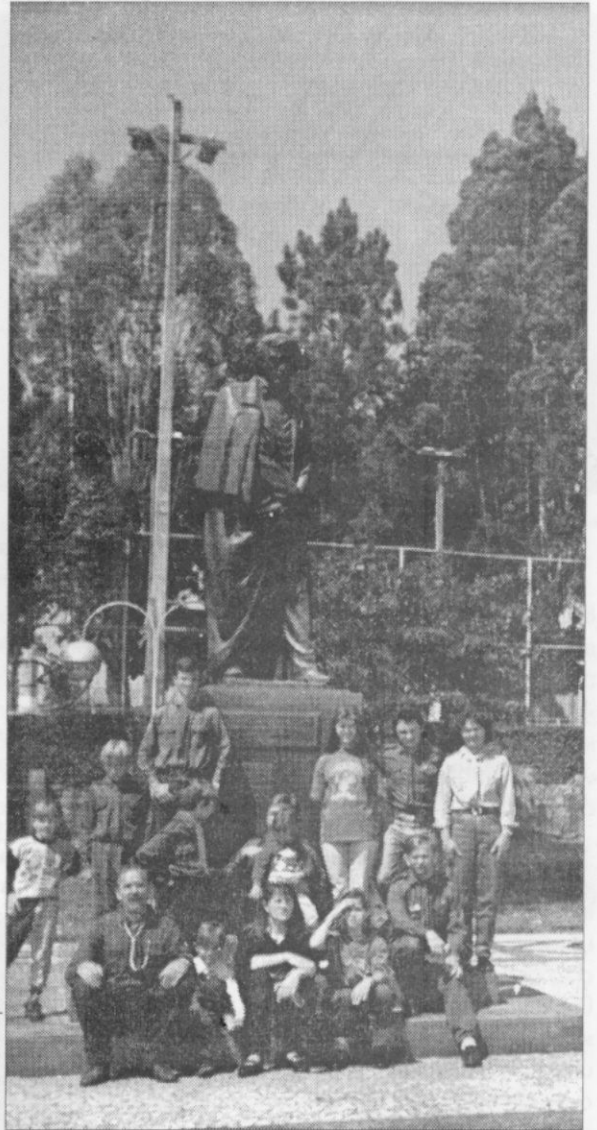

Фото автора

Пластуни з Прудентополя біля пам'ятника Тарасові Шевченку.

пластунів, а саме: боротись за краще майбутнє, бути чесним, відважним, правдивим.

Святий Юрій-Переможець — великомученик, що жив і вмер мученицькою смертю за ідею. Він став символом для творчої молоді, а день Святого Юрія перетворився у свято для українських пластунів.

По Службі Божій всі присутні були запрошені на щедрий парафіяльний обід, що приготували Сестриці при церкві св.Юрія-Переможця. Помагала частувати гостей старша пластунка п.Віра Антонів з Прудентополя.

Пл.сен. Корнелій ШМУЛИК, СМ

ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР В БРАЗИЛІЇ

Нововибрана Крайова Старшина, разом з Крайовою Пластовою Радою, постановили відбутися Перший Вишкільний Табір, в дні від 7-го до 10-го вересня 1995 року. Підібрано для цього Оселю ім. Святого Володимира Української Греко-католицької Парафії в Прудентополі.

Місто Прудентопіль знаходиться 220 км. на віддалі від столиці області Парана, Курітиби. Прудентопіль налічує 20.000 мешканців, з яких 80% — з походження українці. Прудентопіль з околицями — це справжня Україна, бо всюди почуєте українську мову. Українська Греко-католицька Церква — це справжня українська Церква, така сама як всюди в Галичині, з гарними великими банями і з чудовим Іконостасом. А біля Церкви — великі могутні мелодійні дзвони.

Навпроти Церкви, на площі «Україна», виставлений пам'ятник Тарасу Шевченку, збудований за ініціативою д-ра Михайла Рубінця і за виконанням відомого громадського діяча д-ра Василя Іваницького.

Оселя Святого Володимира знаходиться за 5 км від центру міста Прудентополя, над річкою, серед гарного лісу. Вона започаткована колишнім парохом о.Василем Цимбалістим, ЧСВВ.

Керівні органи Пласту дали назву цьому першому Вишкільному Табору: «Пласт Наша Мрія».

Відкриття цього Табору почалося з піднесенням національних прапорів Бразилії і України, яке виконали «хорунжі» — 4 юнаки.

Булава Табору складалася: Комендант: пл.сен. Іван Кіндра; Бунчужний: пл.сен. Корнелій Шмулик-СМ; Писар: пл.сен. Михайло Гринчишин. Пл.сен. Іван Кіндра провадив вишкіл для кандидатів виховників, а пл.сен. Корнелій Шмулик провадив окремий табір для юнацтва.

В суботу, дня 9-го, в 10-й годині, почалася традиційна Ватра. При Ватрі склали присягу пластову:

Собор св. Йосафата в Прудентополі.

пл.сен. Віра Антонів, ст.пл. Йосафат Колтун і пл.сен. Михайло Гринчишин. Це перший раз в Бразилії була ведена присяга, яку вів пл.сен. Іван Кіндра — Голова Крайової Пластової Старшини. Вся програма Ватри відбулася дуже гарно, при співі, скетчах і жартах.

Цього самого дня, пл.сен. Корнелій Шмулик-СМ, провадив прогулянку з табору до міста, пішком, де пластуни мали нагоду пізнати місто Прудентопіль, відвідуючи Український Музей, Український Цвинтар, Дім Катехиток, Дім Семінаря, Український Клуб і Площу «Україна» з пам'ятником Тарасу Шевченку.

В неділю рано пластуни в одностроях ходили на Богослуження. Всі пластуни були надзвичайно зачаровані чудовим виконанням Богослуження, в чисто Візантійським Обряді, так як в Україні. Парох Церкви Святого Йосафата, о.Боніфасій Залуцький — ЧСВВ, в своїй проповіді гарно пояснив всім присутнім про ціль і виховну працю молоді, яку веде Український Пласт.

Пластуни складають велику подяку пароху о.Боніфасієві Залуцькому, що відпустив для Табору Оселю Святого Володимира, як рівнож для п.Жирога від Церковного Комітету, Катехиткам, родині Бояновським, Мирославі Кривий, Маркові Бойкові, та усім, що допомогли, щоби Перший Виховний Табір відбувся з таким великим успіхом.

Кухнею Табору завідували члени Пластприятю, пані Юлія Кіндра і Марина Гринчишин.

Всі учасники Табору вертали домів з великим вдоволенням.

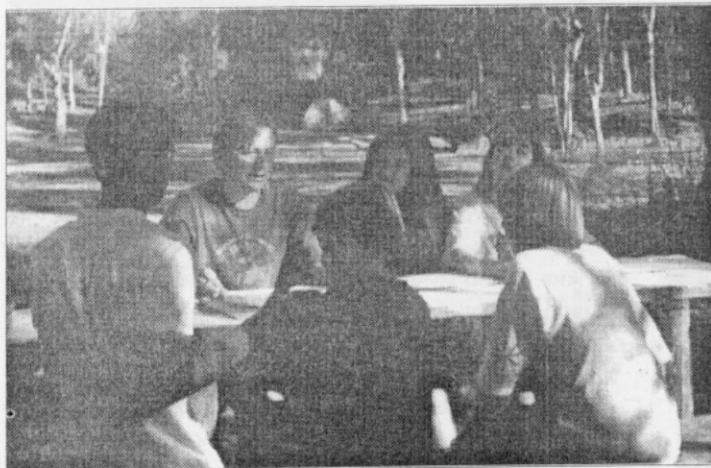

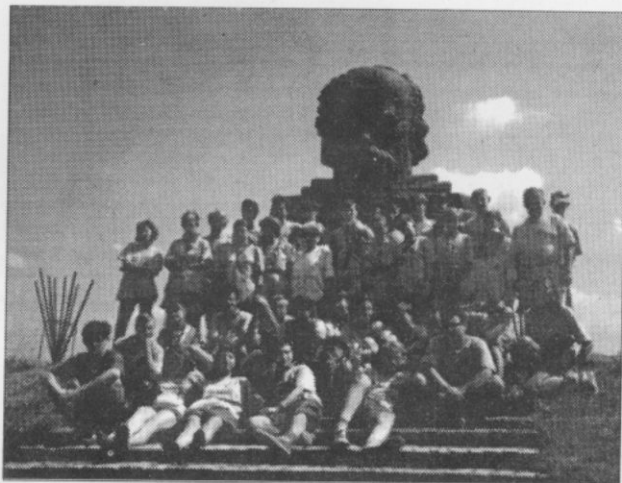
Фото автора

Корнелій Шмулик провадить заняття з юнацтвом з Понта Гросса.

Д-р Михайло Рубінець

НАШЕ ДЖЕМБОРІ

Цього літа я одержав телефон від подруги Тані Джулинської, яка повідомила мене, що цього літа в Голандії відбудеться 18-ий Інтернаціональний джемборі скаутів. Це перший раз, що ця світова організація просила українських пластових скаутів до співучасті на джемборі. Отут, провід К.П.С. має запрошення, щоби я поїхав на цей Джемборі, як представник українських пластунів з Канади. Відтак, по короткім часі і двох других таборах, я разом з представником других груп, опинився коло Львова на підготовчому таборі в дорозі на джемборі. Цей табір оригінально мав бути двотижневий і відбутися коло міста Дніпропетровськ, але через брак координації і фондів він спізнився і скоротився. Мимо того, ми заізналися скоро, і повні охоти, радо брались до співпраці. Мені було цікаво і приємно бачити, що присутні приїхали з різних і далеких сторін України. З нами були юнаки і юначки з Криму, Дніпропетровська, декілька з Києва, а найбільше число було із західної України — Тернопіль, Львів і Закарпаття. Разом нас було 23 пластунів, 12 Кримських скаутів, 9 Скифів із Дніпропетровська і 4 «скаутів» від інших молодечих організацій. Ці три дні підготовки були конечні, щоби себе заізнати, скоординувати і підготувати. На джемборі буде треба представити виставку про Україну і її культуру як і про працю і осяги «скаутів» в Україні. Закінчивши підготовку ми рушили автобусом на нашу триденну подорож через західну Україну,

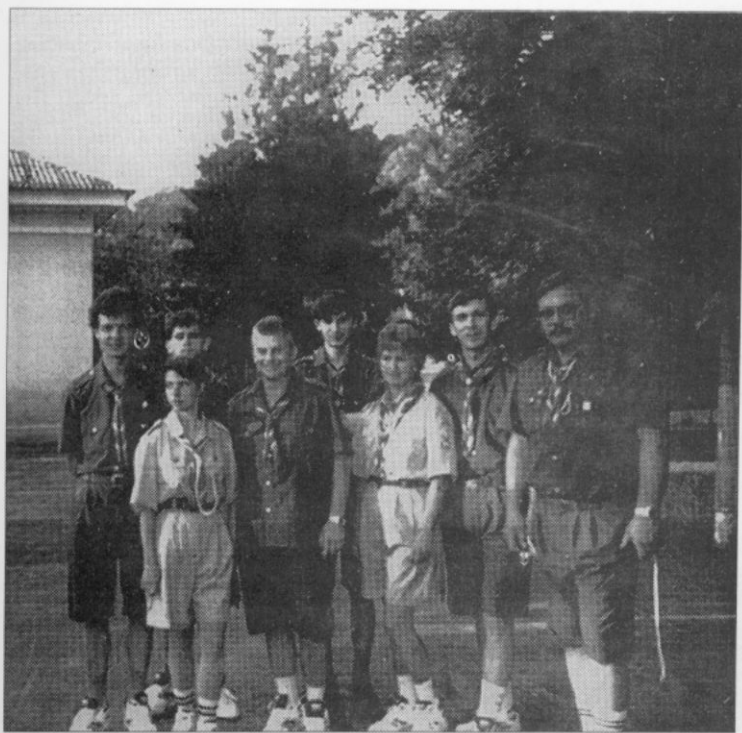

Українська делегація в Польщі перед пам'ятником Т.Шевченку в дорозі до Джемборі.

Польщу і Німеччину, затім доїхали до Голандії. В Польщі ми підібрали юнака (Ярка), представника від українських пластунів в Польщі. Ця подорож не була спеціально приємною, бо автобус був невігідний, ми довго блукали навколо Варшави, нас затримали понад три години на Польськім кордоні, а цілу дорогу мусіли слухати паршиве видання Російського rock'n'roll нашого шофера.

Виїхавши до «Мондіал» — місто джемборі, ми були заскочені привітом. Кругом всі до нас махали, тішилися, кричали і оплескували наш приїзд. Ми скоро довідались, що тут було понад 36000 скаутів із 190 країн світу, які були розташовані в 13 підтаборах. Наш підтабір називався «Серпенж» і був по середині цілого джемборі, що для нас було ідеально і вигідно. Вигляд і велечінь цього з'їзду ніколи не забуду. Тисячі різноманітних шатер розкинені через широкі поля, як і його локальних помічників, які обслуговували будинки конечних потреб — собою представляли велике місто молоді.

На другий день відбулося офіційне відкриття. Клич з'їзду як і тема дня була «Будучність є сьогодні». Цього дня до нас доїхала (Міра) пластунка з Німеччини. Відтак ми ввійшли в нашу рутину особистих занять. Кожний пластун витягав «льоси денної активності» і мав обов'язок там рано зголоситися, а до свого підтабору вертався аж на вечерю і вечірні програми

Провід української делегації.

Пластова виставка під час Джемборі.

своїх країн. Ці денні заняття були різноманітні як: вітрильники, підводне норкування, теренові гри, візити до сусідніх міст, нічна прогулянка, перегони моторовими візками по терені. Така програма була цікава в тім, що модерна, різноманітна і довела нагоду запізнати і співпрацювати з друзями із різних країн. Вечерами наш Український підтабір нав'язував контакти і дружність із підтаборами других націй. Раз ми грали відбивалку проти Англії, другим разом запросили французів на нашу ватру, відвідували Російський підтабір. В неділю по спільній Службі Божій, відбувся день Культури і візити. Кожна країна, в особистий спосіб мала виставити своє мистецтво і представити культуру свого народу. Ми вивісили взірцеві народні строї і знімки історичних скарбів

Др. Жак Морельйон серед українських скавтів.

України. Забавляли гостей Українськими піснями, і танцями — до співучасті гості могли вишивати або з нами танцювати. Наша виставка була популярною, бо була колоритна, цікава і відмінна від пересічних. Це наша перша участь на Джемборі і ми ще вчимося. Україна і Пласт є нові і непевні явища для Інтернаціональної Організації Скаутів. Пласт — українська організація скаутів вже робила подання, і знову робить прохання ввійти в членство цієї світової організації. Для мене особисто найбільше пам'яткове, крім церемоніального відкриття і закриття джемборі була візита др. Жака Морельйона (Генерального Секретаря Світової Організації Скавтського Руху) до нашого табору. Він нам розказав про правила і традиції членства в цій світовій організації і його бажання, «як

Спільна мова всіх скавтів — спів і музика.

найскорше бачити українців повноправними членами цієї організації. Як подяку і на пам'ятку цієї okazji, я взяв нагоду і представив др. Мореліону пам'яткову медаль Св. Володимира Великого, яку Діаспора видала з нагоди 1000-ліття Християнства в Україні. Я бачив, що він був дійсно вдячний і заскочений цею несподіванкою. Сподіваюся, що ця медала буде і йому приемним спомином цього дня і Українського Пласту.

Цих 10 днів на Джемборі скоро пролетіли і незабаром емоційне церемоніальне закриття, яке ніколи не забуду. Тяжко повірити як скоро і багато друзів ми собі присвоїли, а тепер всі 36000 враз спілкувалися: музикою, танцями, сльозами, знімками і пам'ятками — прощалися аж до ранку. Своїх нових друзів, і ці дні переживання ніколи я не забуду. Хочу тут подякувати всім співучасникам нашого Українського табору, як і пластовому проводі України як і Канади, що дали мені нагоду ці дні пережити.

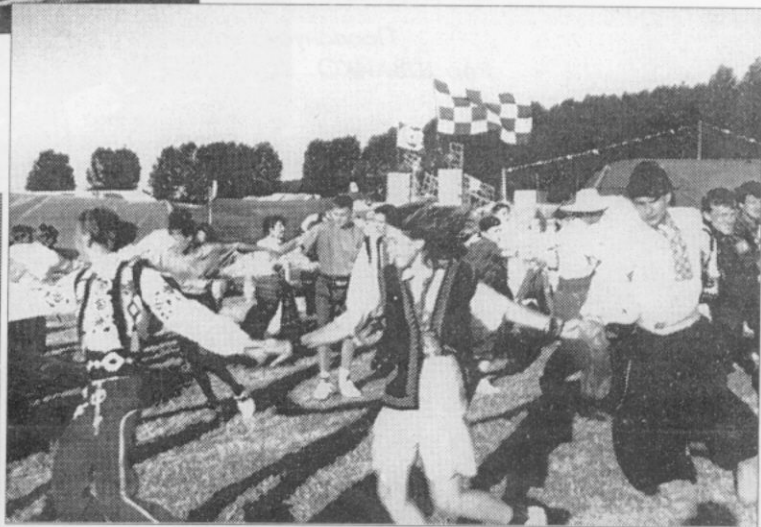
*пл.скоб Ярема ЛУЦІВ,
дорогою з Канади
Фото автора*

Старші пластуни і пластуни сеніори —
провідники української делегації.

Скавти з Японії відвідують
пластову виставку.

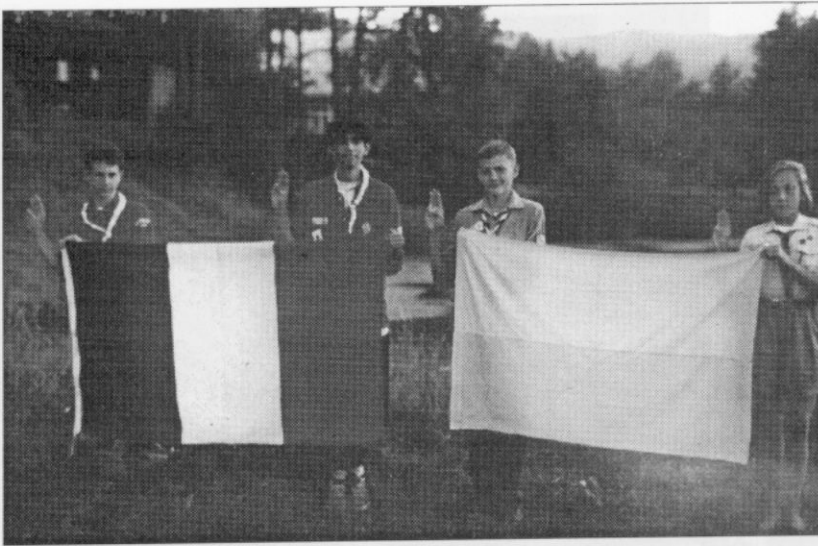

Представлення України.

Future
is now

Ст.пл. Ольга Міліянчук і пл.скоб Олег Удич.

1995
PARIS — LVIV

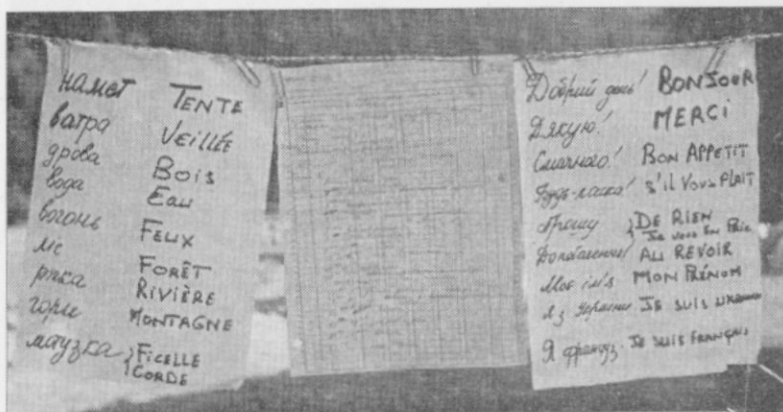
МІЖНАРОДНИЙ СКАВТСЬКИЙ ТАБІР «LINGVA»

15 — 25 липня в Україні відбувся міжнародний скавтський табір «LINGVA». Його учасники — пластуни з Львівщини і Тернопільщини, а також група скавтів-піонерів з Парижу.

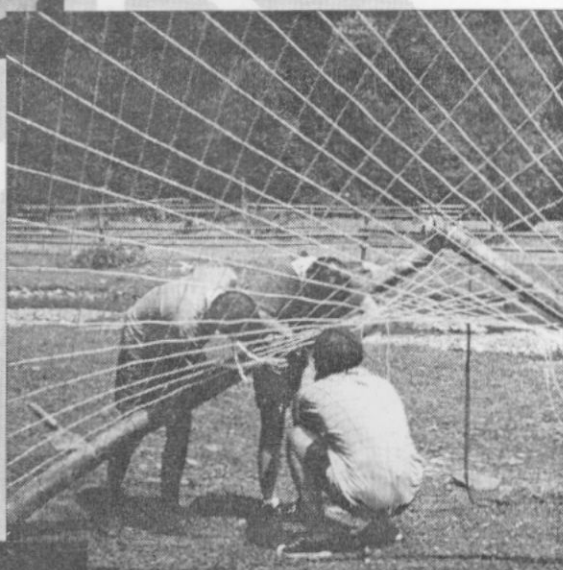
Мета табору — ближче знайомство, спілкування, обмін знаннями, вправлення в іноземних мовах. Програма табору складалася з двох етапів. На першому етапі учасники будували табір неподалік Славського, знайомились з мешканцями міста, вивчали місцевий фольклор. На другому етапі — мандрували автобусом по Карпатах.

Пропонуємо вашій увазі фоторепортаж про табір «LINGVA», який підготував Ігор ШВАЙКО.

Вивчаємо французьку мову.

Піонірка.

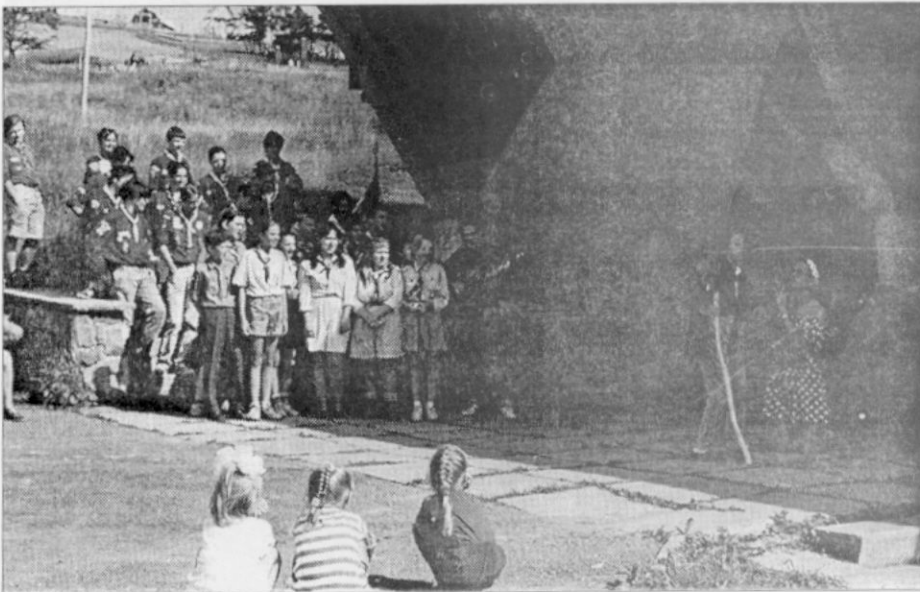

Відкриття табору «LINGVA».

Будується табір.

Французський скавт-юнак
складає присягу.

Імпреза.

Забава при ватрі.

Мандрівка до Славського.

Відзнака табору «LINGVA».

Учасники табору «LINGVA». Славське, липень 1995р.

Христос
раздается!

СЛОВО СЕНІОРАТУ

ЛИСТОК ЗВ'ЯЗКУ

ч.152 1996

ОДИН СВІТ — ОДИН ПЛАСТ

БУЛАВА ГОЛОВНОГО БУЛАВНОГО УПС І РЕДАКЦІЯ «СЛОВА» ЩИРО ВІТАЮТЬ З ПРАЗНИКАМИ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І НОВОГО РОКУ ПЛАСТОВИХ КАПЕЛЯНІВ, ГОЛОВНУ ПЛАСТОВУ РАДУ, ГОЛОВНУ ПЛАСТОВУ БУЛАВУ, КРАЙОВІ БУЛАВИ УПС, КУРІННІ ПРОВОДИ І ОСЕРЕДКИ ПРАЦІ УПС, ВСІХ ПОДРУГ І ДРУЗІВ В КРАЇНАХ ЇХНЬОГО ПОСЕЛЕННЯ НАШИМ ТРАДИЦІЙНИМ

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

І знов зоря на небесах прозора
Старинних мудреців кудись веде,
І знову хтось в таємній тиші ночі
Співучих янголів появи тужно жеде.

Пушистий сніг у чарівній мережі
Звисає граціозно знову із вершин,
І покриває ліс, поля і стежі
Своїм серпанком білим, зимовим.

І знов Предвічний в яслах десь, на сніні,
Народжується в ніч оцю святу;
І радість Благовісті всюди в Україні,
Журби імлу пронизує густу.

І знову дзвони в Київській Софії
І воля біля Святогорських брам,
Даремно Іроди нові шаліють,
Бо Сонце Правди вже засяло нам.

І знов Різдва містерія велична
Спинила безнастанний хід століть...
Земля і небо й дійсність потойбічна,
Спелели Месії зоряний привіт.

*Євген Крименко-Іванків,
січень 1995 р.*

СВІЧЕЧКА ПЛАСТОВОЇ ЄДНОСТІ

Різдво — це час родинного з'єднання. Члени родини з'їжджаються навіть з далеких сторін, щоб разом святкувати і колядкою привітати народження Божого Сина.

Тому теж і в Пласті введено гарний звичай вітати Свято Різдва Христового в станицях святковими сходами — Свічечкою. Це відзначування увійшло вже в традицію з того часу, як ми покинули рідні землі в наслідок воєнних подій і розбрелися по всьому світі, по різних країнах і континентах і відчули потребу у цей час більш ніж будь-коли з'єднатися духово з нашими подругами і друзями в цей радісний час.

Тож як і минулими роками, ми, пластуни засвічуємо наші різдвяні свічечки, що своїми вогниками є для нас неначе маленькими ватрами, що завжди будять хвилюючі почування і глибокі роздуми.

Цього року засвічуємо їх у четверте Різдво у вільній Україні.

Засвічуючи їх, ми висловлюємо наші побажання щасливої долі для нашої України, для наших братів і сестер, наших подруг і друзів і для людей доброї волі по всьому світу.

Свічечка має особливе значення, бо смолоскип був завжди символом горіння, світла, знання, справедливості, веселості, оптимізму, а наді все надії на краще.

Однак глибокий зміст і суть свічечки криється у тому, що вона запалюється в один час по всьому світу, де живуть пластуни і, що в цей час ми пластуни лучимось у відчутті єдності нашої організації, нашої ідеї і пластового братерства.

Доля розділила нас кордонами і океанами. Ми ростемо в різних країнах, серед різних життєвих обставин і культурних впливів, що відбивається по різному і на нашій організації. Ми бачимо ці труднощі а то й небезпеки, але віра в силу, яка нас єднає і нас кріпить — це пластова єдність форм, пластової ідеї і пластового братерства.

І під цим знаком горять наші Різдвяні свічечки і їм присвячуємо наші думки, бажання і зусилля.

Але у нашій пластовій програмі ця єдність мусить стати реальною дійсністю. Під цю пору наші очі повинні бути звернені на Україну, де заіснували кращі умовини і наші подруги і друзі відновили пластову ідею і потребують нашої допомоги.

А це зробимо найкраще не тільки матеріальною допомогою, але ще більше коли зберігатимемо нашу рідну мову, наші звичаї, наші гарні традиції. Пам'ятаймо, що без рідної мови, немає українського слова, української книжки, а без української книжки немає української культури.

Наші вороги саме й тому нищили наші культурні надбання, знаючи добре, що без культурного добробуту ми ніколи не засядемо у колі вольних народів. Тож свічечка повинна бути не тільки радісним переживанням, але нагодою до роздумів, застанови і джерелом натхнення.

З'єднаймо наші зусилля, юнацький запал з досвідом старших до спільного діла. Ми ж бо пластуни у постійній мандрівці до Великої Мети, що нею є краща доля нашої батьківщини України.

Хоч часто наші шляхи розходяться і ми розгублюємось на широких світових стежках у цей час світового крутіжжя, проте, коли матимемо перед собою постійно ідеал вільної і незалежної України, закріплення у ній демократичних принципів, добробуту, коли з вірою і любов'ю понесемо пластовий прапор, то немає страху, що зіб'ємось із правильного шляху.

Тож нехай Різдвяна Свічечка завжди пригадає наші зобов'язання, і загриває до більш посиленої праці над собою, щоб засвоївши чесноти пластуна стати помічними нашої спільноті і нашої батьківщині.

З вірою в перемогу правди над злом, у світле майбутнє України, продовжуймо наше пластування.

пл.сен. Роман
БАРАНОВСЬКИЙ

ОБ'ЯВА ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ РАДИ ПРО ВИБОРИ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

з 1 грудня 1995 року

Минуло чотири роки від коли відійшов на Вічну Ватру останній Начальний Пластун, сл.п. Юрій Старосольський. Головна Пластова Рада, обміркувавши теперішню ситуацію й узявши до уваги думки пластового терену, проголошує отсим вибори для заповнення вакантного уряду Начального Пластуна.

Згідно з Грамотою про Начального Пластуна, Начальним Пластуном може стати той, хто:

- а) пластував уже в Уладі Пластунів Юнаків,
- б) є пластуном сеніором,
- в) своїм життям і діяльністю дав доказ глибокого розуміння пластової ідеї і пластової дії та міцного прив'язання до Пласту.
- г) веде примірне особисте життя, додержуючись пластового стилю,
- г) втішається довір'ям і пошаною серед загалу пластунів і українського громадянства.

Начального Пластуна вибирають таємним голосуванням усі повноправні члени Уладу Старшого Пластунства та Уладу Пластового Сеніорату.

Для переведення вибору Начального Пластуна покликано Виборчу комісію, до якої входить по одному представнику таких вильосованих пластових Куренів: Бурлаки, Лісові

Чорти, Орден Хрестоносців, Перші Стежі, С.і О.Тисовських, Чортополохи, Чота Крилатих. Головою Комісії обрано пл.сен.Тереню Бень,ПС.

Право виставляти кандидатів на пост Начального Пластуна мають усі пластунни, управнені до голосування. Внесення складається на письмі з коротким обгрунтуванням та підписами не менше 10-х виборців. Усі пропозиції мусять наспіти до Виборчої комісії не пізніше 31.III. 1996.

Виборча комісія перевірить вимагані кваліфікації зголошених кандидатів і виєднає їхню згоду кандидувати. При співпраці Крайових Пластових Старшин виборчі матеріали, виготовлені Виборчою комісією, мають бути доручені виборцями не пізніше 15.V III. 1996. Закінчення голосування передбачене на день 31.X. 1996.

Крайові Пластові Старшини просимо:

а) подбати, щоб про зміст цієї об'яви були поінформовані всі члени Уладу Пластового Сеніорату й Уладу Старшого Пластунства.

б) прислати Виборчій комісії списки своїх членів УСП і УПС не пізніше 31.XII. 1995.

До цієї об'яви долучуємо «Інформації про пост Начального Пластуна/Начальної Пластунки».

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА РАДА

ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПОСТ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА (НАЧАЛЬНОЇ ПЛАСТУНКИ)

Хто є «Начальний Пластун/Начальна Пластунка?»

Начальний Пластун (Начальна Пластунка) стоїть на чолі Українського Пласту як уосіблення його ідейної та устроєвої єдності, його безперервної дії і традиції. Він є ідейним провідником Українського Пласту та його почесним репрезентантом.

Хто був Начальним Пластуном?

Першим Начальним Пластуном був Северин Левицький (Сірий Лев). Другим — Юрій Старосольський, який помер 1991-го року. Від тоді пост Начального Пластуна (Начальної Пластунки) є опорожнений.

Що Начальний Пластун/Начальна Пластунка має робити?

Права й обов'язки Начального Пластуна мають головно почесний і репрезентативний характер. Він (вона) іменує на найвищій пластовій ступені й надає найвищій пластовій відзначення.

Чи інші народи мають Начального Пластуна?

Цілий ряд скавтських організацій (але не всі) мають подібний пост: Chief Scout.

Хто може бути Начальним Пластуном/Начальною Пластункою?

Пластун сеніор, який пластував уже в УПЮ, веде прикладне пластове й особисте життя та втішується загальним довір'ям і пошаною.

Як довго урядує Начальний Пластун/Начальна Пластунка?

Начального Пластуна обирають на 7 років. Після того він може (але не мусить) бути переобраний.

Хто пропонує кандидатів на Начального Пластуна/Начальну Пластунку?

Це може робити кожний повноправний член УСП і УПС. Однак кожна пропонувана кандидатура має бути завірена підписами принаймні 10-х виборців.

Хто є повноправним членом?

Той (та), кого дотична Крайова Пластова Старшина за такого (таку) уважає.

Куди слати завірені пропозиції кандидатів на Начального Пластуна/Начальну Пластунку?

До голови Виборчої Комісії: **MRS THERESA BEN
9205 LIMESTONE PL
COLLEGE PARK MD 20740
U. S. A.**

Коли минає реченець зголошень кандидатів?

31-ого березня 1996. До того дня всі зголошення мусять бути на руках Виборчої Комісії.

Хто вибирає Начального Пластуна (Начальну Пластунку)?

На Начального Пластуна голосують усі повноправні члени УСП і УПС.

КАЛЕНДАРЕЦЬ

ПРОЦЕСУ ВИБОРІВ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

(ПРИЙНЯТИЙ ПРЕЗИДІЄЮ ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ РАДИ
дня 14 жовтня 1995 року)

30. XI. 1995

Письмове приречення членів Виборчої комісії.

1. XII. 1995

Проголошення виборів

- Письмо до країв, з проханням про списки виборців
- Проголошення в пресі.

31. XII. 1995

Краї присилають Виборчій комісії списки виборців.

31. III. 1996

Зголошення кандидатур.

30. IV. 1996

Провірення правильності кандидатур

- Виборча Комісія шле листи до кандидатів, прохаючи про їхню згоду та виповнення запитника/подання життєпису.

31. V. 1996

Згода кандидатів і виповнені запитники/життєписи.

1. VII. 1996

Розсилка до країв:

- Інструкцій про голосування
- Інформацій про пост і завдання Начального Пластуна
- Виборчих карток
- Конверт внутрішніх, малих
- Конверт зовнішніх, більших, адресованих до Виборчої комісії.

15. VIII. 1996

КПСтаршини розсилають виборчі матеріали виборцям.

Краї зголошують зміни до списків виборців.

31. X. 1996

Реченець звороту голосів.

30. XI. 1996

Підрахування голосів.

1. I. 1997

Проголошення вислідів виборів.

НА ВІЧНУ ВАТРУ

НІНА МУДРИК-МРИЦ

пл.сен.

членка Куреня УПС «Перші Стежі»,
поетеса, дитяча письменниця,
член редколегії «СЛОВА».
Померла на 68 році життя в Торонто.
Похоронена на цвинтарі «Проспект»
в Торонто.

ЯРОСЛАВА ЯРОСЕВИЧ

пл.сен.

членка II Куреня УПС
«Ті, що греблі рвуть».
Померла 24-го вересня 1995 року.
Похоронена на цвинтарі «Сайпрес Гіллс»
в Квінсі, Н.Й.

д-р ЯРОСЛАВ МИЦКО

пл.сен.

пластун з юних років,
офіцер 1 УД УНА в часі війни.
Співорганізатор пластових таборів
у Гарнден Гол Парку в Лестершір
(Англія),
пластовий виховник у Лестері.
Довголітній член Крайової Пластової Ради.
Покійний працював активно
в українській громаді в Лестері,
був диригентом хору «Журавлі»,
великим прихильником
справи Патріярхату ПУКЦеркви.
Помер на 88 році життя.
Похоронений в Лестері.

ВАСИЛЬ КЛИМ

пл.сен.

молодим юнаком включився в ряди ОУН.
Після закінчення війни вступив
до Пласту в Штутгарті.
Захопившись пластовою ідеєю,
привіз свій ентузіазм
до Англії в 1948 році,
де став одним з перших у групі,
яку зорганізувала
сл.п. пл.сен. Цьопа Паліїв.
Покійний любив дітей і довгі роки
брав участь у пластових таборах,
працював з новацтвом.
Помер 14 листопада 1994р.
в Кастельфорді. Похоронений в Лідс.

ІРИНА ПРОЦАК

пл. сен.

пластунка з 1924 року,
членка 33 полку ім. Ольги Кобилянської
при учительській семінарії
УПТ «Рідна школа» у Львові.
Усе своє життя була вірна пластовим
обов'язкам, зокрема другому обов'язкові —
«допомагати ближньому».
Аж до смерті все своє життя присвячувала
знедоленим, самотнім, забутим, немічним,
покинутим.
Померла 21 квітня 1995р.

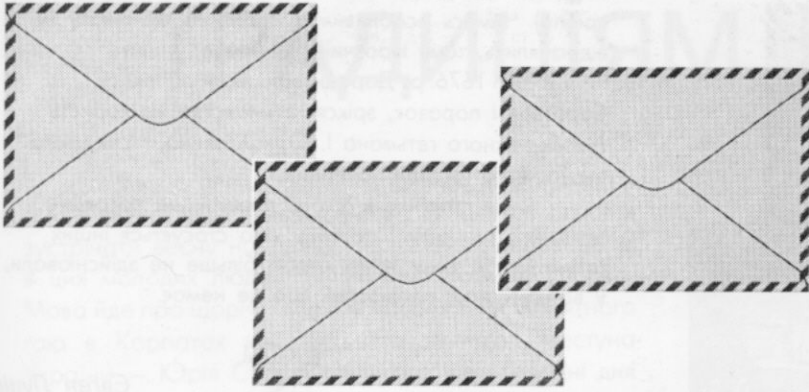
ЯРОСЛАВ ЦУРКОВСЬКИЙ

пл. сен.

пластун з юних літ,
з 1922 року полковник I полку
ім. Петра Сагайдачного
в Академічній гімназії.
З 1923р. редагував місячник «Січові
вісті», видавав «Календарик пластуна».
Поет модерних напрямків, автор
поетичних збірок, вчений-психоаналітик.
Очолював Наукове товариство
ім. Петра Могили до самої смерті.
Помер на 90-му році життя.

ВІЧНА ЇМ ПАМ'ЯТЬ!

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

До редакції «Пластового Шляху»
в Лаврентіївці

Дорогий Друже Редакторе!

З великим здивуванням прочитав я в «Пластовому шляху» ч. 2 (106), 1995, що деякі наші пластові друзі в Вінніпегу додумалися вже до того, щоб викинути вірність Україні з і пластової Присяги.

Питання «двох батьківщин» не нове. Воно було в Пласті передискутоване й розв'язане вже давненько. Відповідь знаходимо в рекомендаціях Пластового Конгресу Другого, схвалених 5ими Зборами КУПО:

Бути вірним Україні — означає: а) почуватися органічною частиною української спільноти, в Україні і в діяспорі, співвідповідальною за її добро та досягнення повної самостійності українського народу;

б) поглиблювати знання української мови та дбати про її чистоту, говорити тільки нею між собою; в) активно і творчо входити в українське громадське та культурне життя на місцях поселення та вносити в нього пластові засади; г) слідкувати за національними, суспільно-економічними та культурними процесами в Україні; г) зберігати свою родину, як основну клітину української спільноти, на належному

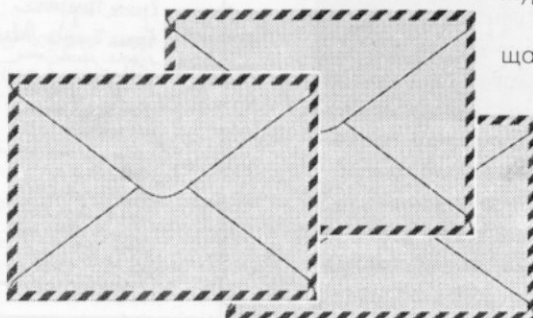
духовому, етичному та патріотичному рівні, плекати в ній українські звичаї і традиції; активно протиставитися асиміляційним чинникам і процесам, зокрема мішаним подружжям; д) зберігаючи і плекаючи національну ідентичність української спільноти у країні свого поселення, включатися в життя цієї країни, спричинятися до її розвитку, а своїми впливами старатися, щоб вона сприяла добру українського народу.

Україна — це ціла українська спільнота, поселена на прадідівській землі — Україні та поза її межами; це зокрема її культура, мова, церква та інші духові й матеріальні надбання, здобуті впродовж століть українським народом.

Може було би добре вряди-годи пригадувати собі висліди наших конгресів: тоді не треба би знов і знов «відкривати Америку».

СКОБІ!

Пл.сен. Орест Гаврилюк, ЧМ,
19 жовтня 1995р.

До шановної редакції
журналу «Пластовий Шлях»

Високоповажані Друзі
Редактори!

Я колись була пластунка, але тепер мені вже сімдесят вісім літ, отже я вже так не уділяюся в Пласті і не читаю пластової преси. Але я недавно була в моєї доньки в Кембріджі, бо приїхав там мій внук, Петро, що жиє тепер в Києві, бо хоче помагати Україні і він там вже вжився з такою гарною україночку з Києва, що називається Оріся. Отже, він приїхав з жінкою і мій другий внук, Марко також приїхав з Каліфорнії, щоби брата зустрінути. І я туди поїхала, щоби їх всіх побачити.

А моя донька — то велика пластунка, та і внуки також. І там ми побачили ваш журнал, новий «Пластовий Шлях».

Всім нам дуже сподобався той журнал. І я, і обидва мої внуки, і наша Оріся прочитали його від початку до кінця. Він був цілий цікавий. Я ще ніколи не виділа такого цікавого і так гарно виданого пластового журналу. Колись, ще в Німеччині, виходило «На Сліді», але воно не було таке добре, як тепер той ваш «Шлях».

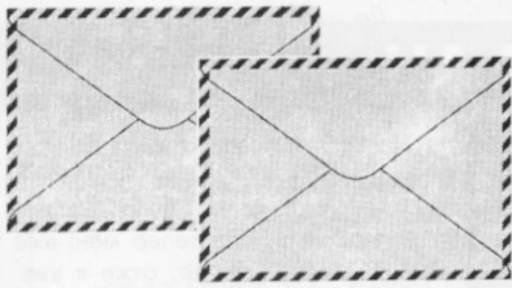
Там у вас все є: і новинки, і всякі цікаві дискусії, і дуже гарні фотографії. Є там що читати і оглядати. Про все можна звідти довідатися. То один з найліпших українських журналів, які тепер виходять.

І я, і обидва мої внуки будемо від тепер пронумеровувати той ваш журнал і його читати.

Віншую вам багато щастя і дальших успіхів з тим журналом!

СКОБІ!

Софія Баранська,
Кембрідж, 5.10.1995

Пропоную читачам «Пластового шляху» другу статтю.

ГЕТЬМАНСЬКІ ГРОШІ

Досі, в історії українських грошей залишаються «білі плями», пов'язані з спробами випуску власних монет в епоху національно-визвольних змагань 1648-1667 років і доби Руїни гетьманами Богданом Хмельницьким і Петром Дорошенком.

Відстоювання прав українського народу вилилося в національно-визвольну війну під проводом Богдана Хмельницького в 1648-1657 роках. Головним її результатом було відновлення української державності на значній частині етнічних земель. Найбільші успіхи війни зафіксував Зборівський мирний договір 1649 р. з Польщею, за яким Україна фактично здобула незалежність.

Гетьман Богдан Хмельницький здобув великий авторитет у світі, що міг тепер себе титулувати «єдиновладцем і самодержцем» України. Козацькі старшини до його імені почали додавати титулярну «Богою милістю», церква у своїх молитвах поминала його «гетьманом і государем Великої Росії», а чужоземні посланники звали князем Русі. Таке широке визнання Української держави та її гетьмана зумовлювало потребу випуску власних грошей, що було б урочистим виявленням суверенності нової держави. Тому Хмельницький певно робив спроби випуску власних грошей, оскільки існує кілька іноземних свідчень (за 1649 і 1652 роки), що великий гетьман карбував власну монету, на якій зображено «на одній стороні меч, а на другій стороні ево Богданово, імя».

Але, на жаль, жодна з цих монет до нас не дійшла, тому це питання досі залишається дискусійним. Більшість дослідників не схильні підтримувати цієї думки, але дехто (зокрема академік І. Крип'якевич) її схвалює.

Гідним продовжувачем справи Хмельницького став Правобережний гетьман Петро Дорошенко, якого в народі названо «костаннім козаком». Саме він в роки свого гетьманування з 1665 р. по 1676 р. карбував власну монету — півтораки-чехи.

Основою політики Дорошенка було творення Української держави від Перемишля до Путивля. В таких границях була колись «державна або Князівство Руське», і такі кордони повинні також мати козацька держава. В організації держави Дорошенко провів важливі реформи: утворив постійне військо, а щоб утримувати його він пильно дбав про державні фінанси, заходився бити свою монету. Для цього було організовано карбівню в м.Лисянка, де випускалися півтораки-чехи.

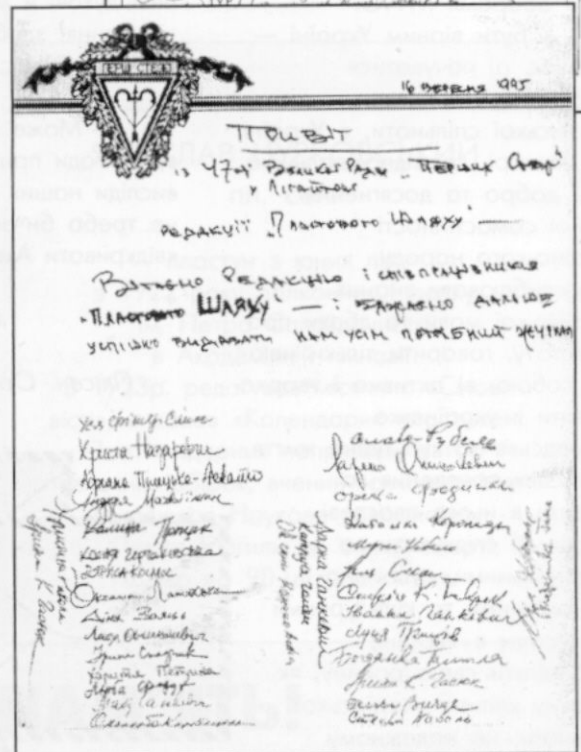
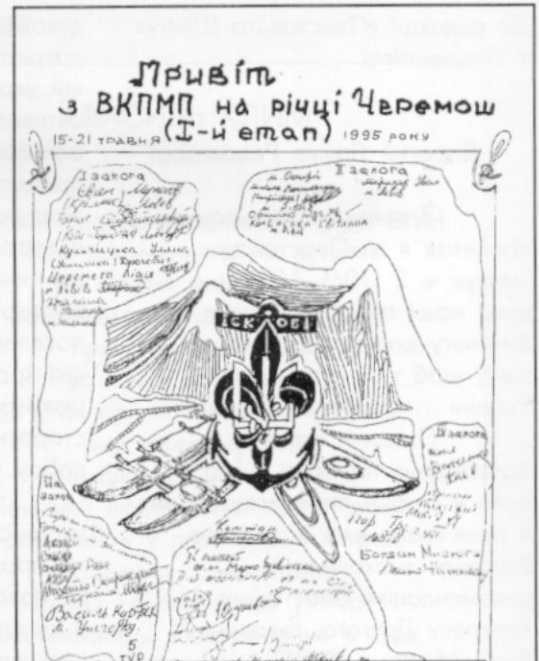
Вони були копією польських срібних монет вартістю 1,5 гроша вагою 1, 08 г (0,31 г чистого срібла). Чимось особливим ці гроші від оригіналу не відрізнялись, тому і розчинились серед інших.

В 1676 р. Дорошенко, після заперкції боротьби і поразок, зрікся гетьманства на користь Лівобережного гетьмана І. Самойловича, після цього випуск його грошей припинився.

Ця сторінка в історії грошей ще потребує дальшого вивчення і пошуків. Що стосується інших гетьманів, то вони таких спроб більше не здійснювали, у всякому разі відомостей про це немає.

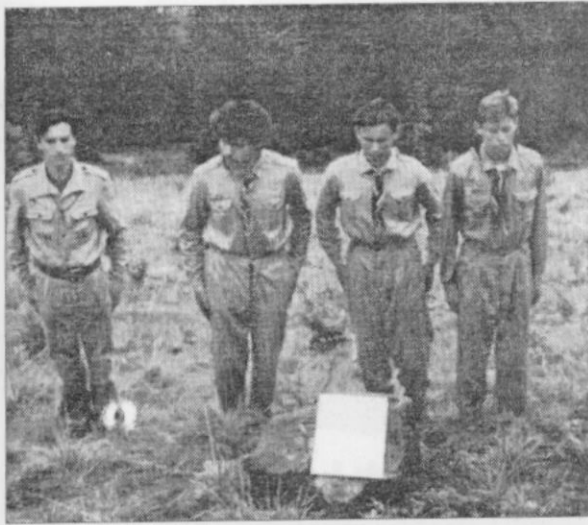
СКОБІ

Євген Луців

ТРАДИЦІЯМ МІЦНІТИ

Вже стало доброю традицією для активістів Буковинської філії Національного Екоцентру України зустрічати весну насадженням зелених деревець. Є в цих молодих людей і особливо любима справа. Мова йде про щорічні весняні насадження пам'ятного гаю в Карпатах на честь Начального Пластуна України — Юрія Старосольського напередодні дня святого Юрія.

На поляні, де закладено тисовий гай, пластуни віддають шану Начальному Пластунові, перед знаком-таблицею. Горгани, травень 1993 р.

Посаджені весною 1993 року родиною Юрія Старосольського — дружиною Оксаною та сестрою Ляною, перші тисові деревця гаю на Яблунецькому перевалі вже стали добрим символом для сотні, скажемо без перебільшення, молодих людей, об'єднаних любов'ю до свого славетного земляка. Як і в минулих роках, 5-6 травня цього року, добре зорганізована група людей вирушила із м. Чернівці, що на Буковині, до Карпатського Національного парку. Тут, на території Ворохтянського та Черногірського лісництва, було насаджено не одну сотню деревець в меморіальному гаї пам'яті Ю. Старосольського. В акції брали участь представники Пласту м.Києва (Олесь Обертас) та Буковини (Василь Филипчук).

В переддень акції до міста над Прутом прибула делегація Національного Екоцентру України з Києва (очолювана Оленою Губар). Слід зазначити, що національний Екоцентр України в свій час запропонував Буковинській філії стати організатором закладання в Карпатах гаю пам'яті Начального Пластуна України Ю. Старосольського і з того часу постійно допомагає організаційно та фінансово забезпечити цю акцію.

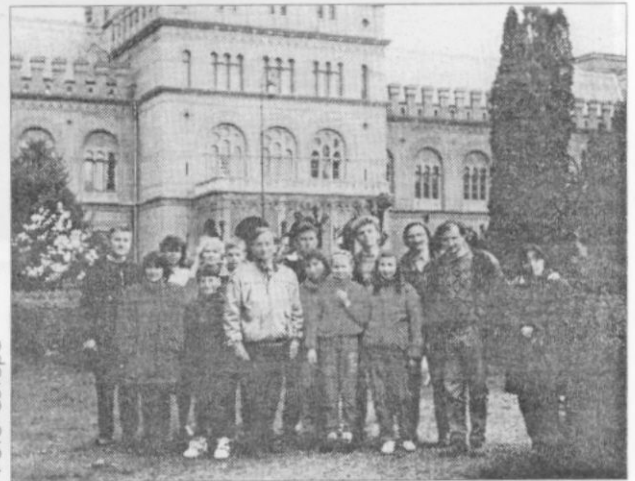

Фото автора

Представники Національного Екоцентру України (м.Київ), учасники акції — гості Чернівецького Університету. 4 травня 1995р.

Особливо добрі слова хочеться сказати на адресу Комітету спорту та молоді Чернівецького Облвиконкому (заступник голови Борис Баглей), студентському профкому університету (голова — Микола Дмитрук) та Обласного відділення Дитячого фонду (Тома С. В., Маковійчук Я. Б.), які надали вагому допомогу організаторам акції. Хочеться через сторінки преси виразити їм вдячність від сотні молодих людей, що брали участь у цьогорічній весняній акції по розширенню гаю Ю. Старосольського в Карпатах.

Фото автора

Зліва Галина Томаш, інженер-біолог, та Оксана Соколовська, аспірант Інституту фізіології рослин та генетики АН України, в минулому році студентка Чернівецького Університету, постійна учасниця акції у 1993 — 1995рр.

Фото автора

Олександр Попов — студент-біолог та Настя Шилімова — учениця 11 класу.

Учасники акції ознаменували добру справу в день святого Юрія сходженням на найвищу точку Українських Карпат г.Говерля. Думається, що сходження цих молодих людей до вершин людської поваги до природи та славетних людей краю започатковано, і що засніжена в травні красуня Говерля постійно буде нагадувати їм про це.

16 — 17 травня ц. р. в гостях Буковинської Філії Екоцентру України побувала координатор «Global Releaf» Христина Соневицька з донькою Марусею. На фото відображено момент посадки ними тисового деревця в меморіальному гаї пам'яті Юрія

Старосольського на території Ворохтянського лісництва (на Івано-Франківщині).

Є попередня домовленість між пластунами Буковини та Буковинською філією Екоцентру України: 5 — 6 травня наступного року (1996) продовжити розпочату справу і зробити її доброю традицією.

Акція посадки гаю знайшла своє відображення в місцевій пресі («Нова Буковинська газета» від 25.05.95) і на телебаченні.

Юрій МАСІКЕВИЧ,
Голова Буковинської філії
Національного Екоцентру України,
доцент ЧДУ

Фото автора

Учасники акції біля підніжжя г.Говерля (2061м), найвищої точки Українських Карпат. 6 травня 1995р.

Фото автора

Учасники акції на місці посадки гаю у Ворохтянському лісництві. 5 травня 1995р.

ЛІТОПИСЕЦЬ

БЮЛЕТЕНЬ ГРУПИ З ІСТОРІЇ ТА МУЗЕЙНИЦТВА
ПЛАСТУ — УКРАЇНСЬКОЇ СКАУТСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

СЛОВО РЕДАКТОРА

Минуло лише два місяці з часу створення Групи. Годі чекати, що за такий короткий строк з'являться ґрунтовні наукові розробки, проте вже видно, що Група не подала на голому місці.

Щиро вдячні Вам, редакції «Пластового Шляху», за можливість спілкуватися з усім пластовим світом. На початках нам допоможе гостинність часопису, а за часом, може, і самі станемо на ноги.

За 80 років існування Пласту відбулося багато подій, початки організації стали вже далеко історією. Нас запитують, яку позицію займає група щодо заснування Пласту, зважаючи на окремі розбіжності між самими організаторами. Кожний з них зробив свій більший чи менший внесок у становлення організації, проте вимірювати обсяг цього внеску та віддавати «пальму першості» тому чи іншому засновнику, на нашу думку, цілком непотрібно. Наша позиція однозначна: історики повинні бути об'єктивними.

ст.пл. Ольга СВИДЗИНСЬКА

ІНФОРМАЦІЯ

Успіх колективного дослідження залежить від рівня координування усіх дій членів Групи. Тому для ефективної наукової роботи Група розробила спеціальну методику, яка включає в себе схеми дослідження та збору спогадів. Весь історичний матеріал, що стосується Пласту, має опрацьовуватись відповідно до цієї методики. Схеми вже розіслані по осередках, отже, чекаємо перших результатів Вашої праці.

У Львові на вул. Заньковецької, 15 з'явилась перша домівка Групи. Вона слугуватиме за тимчасовий склад музейних та архівних матеріалів, бо колись приміщення на музей у нас таки буде. Поки що в домівці ведуться розкопки — що розкопали, напишемо в наступних числах «Літописця».

Після ретельної історичної та мовної експертизи вийде у світ «Історично-пластовий календар» на 1996 рік. Матеріали до календаря збирав пл. сен. Богдан Олексій, тому там буде багато цікавого і несподіваного. Праця є дуже цінна для виховної роботи, адже у ній подаються важливі дати з Історії України та Пласту. Придбайте календар: він полегшить Вашу працю з юнацтвом!

«ДО СКОНУ ЖИТТЯ»

В нашому Статуті сказано, як можна вступити до Пласту і за яких умов з Пласту вийти. Проте там нічого не сказано про старших людей, які вступили до Пласту ще в дитинстві і залишилися пластунами на все життя. Навіть тоді, коли офіційно організація не існувала, коли не було вже звідки «виходити», вони дотримувалися всіх пластових законів та правил.

Такою була Уляна Сітницька, організаторка дівочого Пласту у Львові.

Уляна Сітницька (1909-1991) вчилася в гімназії сс. Василянок, належала до пластового куреня ім. Марти Борецької. Пізніше увійшла до куреня старших пластунок «Ті, що греблі рвуть». В той час брала активну участь у переведенні таборів на Соколі, де була незмінним членом булави, відповідальною за фізичне виховання

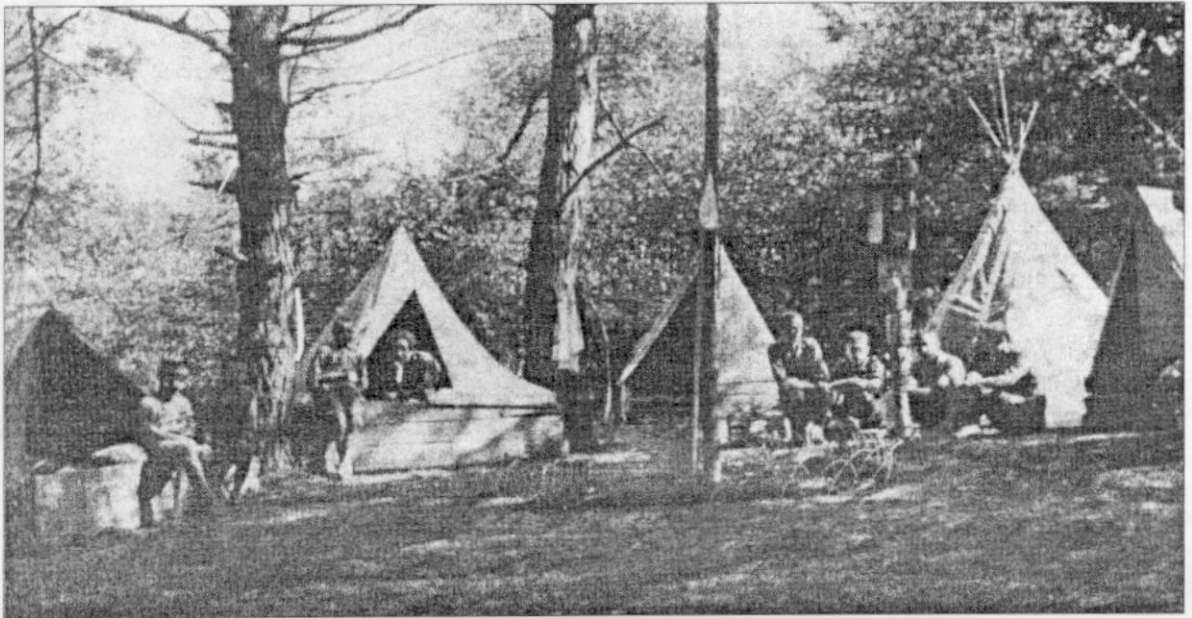

Фото з «Пластового Альманаху»

Табір пластунів Закарпаття в Туря Реметах, неподалік Перечина, 1927 р.
Комендант — скавтмайстер Л.Бачинський.

учасниць і працю в таборі. Після заборони Пласту польською владою старші пластуни шукали інших форм виховання дітей відповідно до пластових ідей. Уляна Сітницька співпрацювала з українською громадською організацією у Львові — Комісією виховних осель і мандрівок молоді. Дитячим таборам, що проводилися цією комісією на Соколі, в Брустурах, Космачі, Розлучі, був наданий суто пластовий напрям. Подібні табори переводилися і під час німецької окупації, в Брюховичах та Шклі.

У своєму житті Уляна строго дотримувалася головного обов'язку пластуна — бути вірним Богові й Україні. Найперше була дуже вимоглива до себе, і цю рису намагалася передати своїм вихованцям.

Часто під час таборів чи мандрівок галицькі пластуни зустрічалися з пластунами із Закарпаття. Такі зустрічі проводилися або на кордоні двох держав — на Говерлі, або на Соколі, коли закарпатські пластуни приїздили в гості на наші табори. Оскільки в Ужгороді мешкав один з близьких родичів Сітницьких, скавтмайстер Богдан Алиськевич, Уляна часто зустрічалася з закарпатськими пластунами і багато знала про їх життя. Напевно, від них вона почула Присягу Закарпатських пластунів, автором якої був Спиридон Черкасенко (він же автор гімну Закарпатських пластунів). Присягу співали на мелодію відомої пісні-гімну «Не пора, не пора, не пора...» Цікаво, що цього тексту не подає «Пластовий Альманах», присвячений 50 річниці Пласту на Закарпатті. Натомість там надрукована дуже коротка присяга д-ра Василя Пачовського.

Текст, який подаємо нижче, Уляна Сітницька записала, очевидно, з пам'яті багатьма роками пізніше, коли згадувала і переписувала

пластові пісні, правила, закони, що могли з часом забутися. Вона пригадала лише три куплети пісні і сама не була певна, чи цей текст є повним. Досі він зберігався серед інших записів та документів, що лишилися вдома після смерті Уляни. Можливо, присяга ніколи не була друкована.

ПРИСЯГА ЗАКАРПАТСЬКИХ ПЛАСТУНІВ

слова: С.Черкасенка, співаться на мелодію «Не пора...» І.Франка.

Присягаю на стяг пластовий
У пориві святого чуття,
Що Україні відам кожний день трудовий
В вірній службі до скону життя.

Присягаю на совість і честь
Вірність Пласту законам на все,
Бо Закон пластовий запорукою єсть,
Що народ волі стяг піднесе.

Присягаю на братню любов
З Пластом в долі і недолі іти
І віддати усе і здоров'я і кров,
Як на поміч покличуть брати.

Хтозна, чи не ці слова Пластової Присяги виринали в пам'яті закарпатських пластунів, коли вони ставали на захист своєї Держави...

пл.сен. Богдан СІТНИЦЬКИЙ, ЧМ

«ЛІТОПИСЕЦЬ»

ч. 2 / 1995

Бюлетень групи з історії та музейництва Пласту

Редактор: Ольга СВДЗИНСЬКА

Наша адреса: 290053 Львів, вул. Наукова, 4/81

МІФИ

І РЕАЛЬНІСТЬ ЗОВНІШНІХ ЗВ'ЯЗКІВ

Будь-яка організація прагне налагодити зовнішні контакти. Зв'язок з зовнішнім середовищем це свіжі погляди, можливість вдосконалення, відчуття власної значимості, включення до загальнодержавних та міжнародних процесів. В протилежному випадку організація замикається сама на себе і в скорому часі їй буде загрозувати виродження.

Ця важлива теза, здається, вже сприймається нашими лідерами. Час її заперечення залишається в історії нашої організації. Напевне таке заперечення вартує віднести до промахів, що пов'язані не тільки з кількісним, а й якісним ростом.

Ще два роки тому, представник Світового Скавтського Руху образно зауважив: «М'яч на вашій стороні, ваш хід...» Але його так і не було зроблено. Не тільки з причин заперечення його, але й коли з'явилося бажання щось зробити, то, заважали рифи міфів, які існують поряд з нами і витворені нами ж.

Розглянемо коротко деякі з них. Вважається, що саме існування організації більше 80-ти років робить її в апоріті надзвичайно авторитетною, не допускає альтернативи. Але ж актуальним в значній мірі є сьогодні, є конкретний зміст, який несемо ми сьогодні. Наша коротка історія відродження показала, що цей міф паралізував нас в багатьох випадках, забираючи можливість пристосуватися до сучасних обставин. Підступним є також погляд, що справи самі по собі укладуться, а ми виберемо тільки те, що нам підійде. Але, на жаль, так не буває. Хід подій необхідно готувати, прогнозувати і діяти для здійснення бажаного. Інакше це веде до пасивності і отримання зовсім неочікуваних наслідків (як тут не згадати «закони» Мерфі). Або ще один міф. Поважне трактування власної організації, в деяких випадках, привело до зневажливого ставлення до тих, хто займається подібним. І вже витворюється образ пластуна, що стоїть високо, а навколо одні дрібненькі «непластуни». Це нам уже заважало спілкуватися з іншими. Тому й на сьогодні наші контакти з іншими зі скавтського середовища залишаються слабенькими і випадковими.

Перераховані міфи не вичерпують всієї накопиченої нами міфології, але виділені для того, щоб підкреслити наступне. Наша сила і повага до нас у великій мірі залежить від нашої поваги до інших, поважне трактування їхньої значимості. Наше запрошення до створення єдиної загальноукраїнської скавтської організації, як наслідок дії цих міфів, подібне на оголошення арешту: «вхід по одному, руки назад і без самодійності!..» То ж і маємо результат. Ми все міцніше займаємо місце однієї з десятка інших скавтських організацій України, де процес об'єднання виглядає як поїдання одних другими. А хто цього хоче?

Який же вихід бачиться для прориву у зовнішніх зв'язках?

Потрібно аналізувати реальність без окулярів міфів. Тоді ми зможемо побачити в інших скавтських

організаціях цілий світ різноманіття і здобутків, що виникли не від наших побажань, що творилися поряд з нами і незалежно від нас. Такий погляд не дасть можливість ставати в позицію суддів і з суворим обличчям присуджувати, кому розвиватися, а кому не варто. Вся енергія повинна бути спрямована на процес спілкування з ними, віднаходження спільних точок зору та побудова на основі цього «маяків» взаємодовіри.

До речі, звернім увагу, як себе поведуть у нас, на Україні, представники Світового Скавтського Руху. До кожної, найменшої, організації є поважне ставлення, зі всіма йде спілкування. І це не є чимись ворожими задумами, а спілкування, що націлене на утворення спільного середовища, без боротьби і подавлення. Принцип «виграв-програв» тут відхиляється, а для продуктивного спілкування використовується інший підхід «виграв-виграв», за яким немає тих, хто програв.

Впровадження цього принципу є нелегким, бо виростили ми в суспільстві, що було побудоване на конфронтації і взаємному поборюванні. Але мусимо себе перебудувати.

Важливим є змістити акценти нашого погляду з позиції, що сьогодні займають інші на їх інтереси, що є більш глобальними і стійкими. Адже позиція формується на основі інтересів і допускає коригування її при збереженні останніх. Для такого підходу визначальним є сформулювати та задекларувати власні інтереси, спробувати вияснити інтереси інших напр. через спільні зустрічі чи семінари.

Взаємне пізнання інтересів дало б ґрунт для вироблення спільних позицій, які б задовільняли всіх через прийняття компромісів, що не заторкують інтересів. Як бачимо, взаємозближення це цілий процес пошуку аналізу і вироблення рішень. Для здійснення такого процесу в майбутньому є потреба зробити ряд кроків, які висвітлені мною в статті «Минуле і майбутнє Пласту». Щоб не повторюватись, зупиняюсь на них не стану.

Черговість вирішення проблем зовнішніх зв'язків бачу такою: формування власної моделі спілкування скавтських організацій, впровадження якої надасть можливість сформувати єдине скавтське тіло в Україні, поширення контактів з Світовим Скавтським Рухом та наступне входження до нього.

Висловлюючи ці думки, не претендую на завершеність, а навпаки бажаю відкрити можливість для дискусії з цих питань. Важливим було б почути і інші погляди.

Надалі розраховую подати бачення можливої моделі розвитку скавтського руху на Україні через призму Пласту, звичайно, якщо дискусію буде підтримано.

пл.сен. Святослав СУРМА,
екс-референт КПС зовнішніх зв'язків.
(«ФОРУМ», № 3 1995р.)

ТРЕТЯ ОРЛИКІАДА В УКРАЇНІ

Три роки минуло з того часу, як орликівці передали традицію орликіад до України. Три роки минуло відтоді, як дві завязіти пластунки з Америки — Рената і Ліда Кость — підбурили львівських старших пластунів до роботи по організації цієї зустрічі юнацтва. І відтоді орликіади живуть і збирають багато-багато люду, бо орликіади — це те, чого, до певної міри бракувало Пласту в Україні. Орликіади — це зустрічі з старими друзями, це виклик творчій уяві, це наполеглива праця для здобуття нових знань.

Цього року орликіаду привітала станиця Рівне. У це місто з'їхалося двадцять дев'ять команд з усієї України — з Києва, Чернігова, Дніпропетровська, Ужгорода, Кам'янця-Подільського, Косова, Коломиї, Болехова, Долини, Львова, Рівного, Тернополя — всього 210 юнаків та юначок. При організації орликіади було задіяно і багато старших пластунок і пластунів.

Ярина Шеремет (Рівне).

Гетьманівна — пл. розв. Оля Горобець (Львів), гетьманич — пл. скоб Святослав Олексій (Тернопіль).

Тема цьогорічної орликіади — «Музика душі моєї» — українська музика від давніх часів і до тепер. При підготовці до змагів юнацтво мусіло переглянути надзвичайно багато літератури, напружувати якнайбільше свою уяву.

Найкращими в змагах виявилися — 22 курінь УПЮ-ок ім.Олени Теліги з Рівного, 12 курінь УПЮ-ок ім.Марусі Чурай зі Львова, 33 курінь УПЮ-ів ім.Уласа Самчука з Рівного, підготовчий курінь ім.Максима Залізняка з Коломиї, 1 курінь ім.Данила Галицького зі Львова, гурток «Конвалії» з Чернігова.

Орликіада відбулася в дружній, приємній атмосфері. Слід відзначити рівень організації та велику працю господарів — старших пластунок і пластунів, пластунок сеніорок та пластунів сеніорів

станції Рівне. Також висловлюємо щирю вдячність 8 куреню УПС ім. Григора Орлика за постійну підтримку і турботу за долю орликів і родині Кость з Клівленду, які багато допомогли при організації орликів в Україні.

За домовленістю з орликівцями, тему наступної орликиди ми присвятимо проблемам екології. А відбудеться вона у тому самому місті — місті Рівному, поблизу якого розташовано аж дві атомні електростанції.

*ст.пл. Андрій ГАРМАТІЙ,
фото Богдана ЯЦИШИНА.*

*Змаг — перевірка знань.
Команда 33 куреня УПЮ-ів ім. Уласа Самчука
(Рівне).*

*Ведучі орликиди — пл. скоб Юрко Рудюк
і пл. розв. Слава Крушельницька.*

*Троїсті музики.
Команда підготовчого куреня
ім. Максима Залізняка (Коломия).*

М. Лисенко. «Коза-Дерева». Юначка з гуртка «Конвалії» (Чернігів).

Виступ «Солоспіви». Команда 8 куреня УПЮ-ок ім. Ольги Басараб (Львів).

Виступ куреня ім. Олени Теліги (Рівне).

Виступ «Музика української діаспори». Гурток «Верес» (Користь).

Виступ кандидатів на Гетьманіча і Гетьманівну.

ВІДБУВСЯ ІV КРАЙОВИЙ ПЛАСТОВИЙ З'ЌІД В УКРАЌІНІ

25 — 26 листопада у Львові відбувся ІV Крайовий Пластовий З'їзд в Україні. У роботі з'їзду взяли участь понад 170 делегатів від пластових станиць та місцевих пластових груп. Були запрошені представники скавтських організацій України — АДС «Скіф», «Хортиця», «Чиста криниця», Федерація скавтів Криму, а також Асоціації білоруських скавтів. В роботі з'їзду взяли участь пл.сен. Любомир Романків, заступник Голови ГПБ, пл.сен. Людмила Дармограй, Генеральний секретар ГПБ, пл.сен. Орест Гаврилук, Голова ГПР, представники Міністерства у справах молоді і спорту України, представниця СОСР.

Обрано новий крайовий провід Пласту УСО — Крайова Пластова Старшина і Крайова Пластова Рада.

Крайова Пластова Старшина:

- Голова Крайової Пластової Старшини — пл.сен. Вячеслав СТЕБНИЦЬКИЙ, V (Львів);
- Заступник, референт зовнішніх зв'язків — пл.сен. Олень КРИСЬКІВ, ЧМ (Львів);
- Референт внутрішніх зв'язків, секретар — пл.сен. Оксана ЗАЛІПСЬКА, (Рівне);
- Крайовий комендант УПН-ів — ст.пл. Ігор БУЦЬАК, КВ (Львів);
- Крайова комендантка УПН-ок — ст.пл. Марічка АРТИШ (Івано-Франківськ);
- Крайовий комендант УПЮ-ів — ст.пл. Андрій ГАРМАТІЙ (Львів);
- Крайова комендантка УПЮ-ок — пл.сен. Наталка ЛІТКОВЕЦЬ, ЧК (Рівне);
- Булавний УСП — ст.пл. Орест ДЕЙНЕКА (Новий Розділ);
- Булавний УПС — пл.сен. Богдан ОЛЕКСІЙ (Тернопіль);
- Референт преси та інформації — ст.пл. Юрій МІНДЮК (Львів);
- Референт видавництва — ст.пл. Сергій ЮЗИК, СМ (Тернопіль);
- Референт розвитку Пласту на сході України — пл.сен. Наталка СОЛОМАХА (Чернігів);
- Керівник інформаційно-методичного центру — ст.пл. Мар'яна СМІРНОВА (Львів);
- Референт фінансів і господарки — ст.пл. Наталка Скасків (Львів).

Крайова Пластова Рада:

- Голова — пл.сен. Олень РОКІЦЬКИЙ (Тернопіль);
- пл.сен. Левко ЗАХАРЧИШИН (Львів);
- пл.сен. Богдан СІТНИЦЬКИЙ, ЧМ (Львів);
- пл.сен. Ольга КАПИСЬ (Рівне);
- пл.сен. Олег П'ЯСЕЦЬКИЙ (Стрий);
- пл.сен. Володимир СКОРОБСЬКИЙ (Київ);
- ст.пл. Андрій ЧЕМЕРИНСЬКИЙ, СМ (Ямниця);
- ст.пл. Микола СУЛЬЖУК (Вишгород).

Вітаємо новообраний провід Пласту в Україні і бажаємо йому успіхів!

РЕДАКЦІЯ.

Дорогі Читачки й Читачі!

Із цим числом нашого журналу відновляємо рубрику «ОГЛЯДИ І ПОГЛЯДИ», яку розпочав був ще в 1970-их роках тодішній редактор журналу, пл.сен. Любомир Онишкевич. Пізніше цю рубрику продовжував новий редактор журналу, пл.сен. Володимир Соханівський, але вона тоді мала децю інший стиль і рицил.

«Огляди і Погляди», це відділ, який в першу чергу подуманий, як відділ рецензій — на книги, журнали, музику, фільми, тасьми, платівки, театр, телебачення, тощо. В цій рубриці ми будемо подавати «огляди» творів, які мають якесь відношення до головних тем нашого журналу: виховання молоді в Пласті, чи в інших скавтських організаціях, в Україні, чи взагалі у світі. Але не лише «огляди» цих творів будуть видруковані в цій рубриці, але й наші «погляди» на ці твори — з дискусією про це, яке є їхнє відношення до наших пластових проблем.

Сподіємось, що наші Читачі й Читачки сприймуть цю рубрику із зацікавленням і що вона принесе їм багато користей.

Редакція «ПЛАСТОВОГО ШЛЯХУ»

ТЕЛЕВІЗІЙНА ПРОГРАМА «КОНТАКТ»

Більшість із тих наших Шановних Читачів та Читачок, які живуть на північно-американському континенті (себто в США і Канаді) напевно вже обізнані із українською телевізійною програмою «КОНТАКТ», яка вже понад два роки появляється на різних телевізійних каналах, в таких містах, як Торонто, Монреаль, Едмонтон, Нью Йорк, Чікаго та багатьох інших містах Канади й Америки — де лише є більші скупчення української діаспори. В різних місцевостях цю програму показують в різний час, наприклад в Нью Йорку й околиці (що включає теж частини штатів Нью Джерзі та Коннетікут) програму можна побачити на каналі 4.31, кожної суботи в 3.00 год. пополудні. Програма в тій околиці також передається на кабелі.

Ця одногодинна програма включає новинки й репортажі з України, а також численні репортажі про події в житті української західної діаспори. Є на ній також окремі частини передачі, призначені спеціально для молоді й для дітвори. Програма є оплачувана переважно оголошеннями українських підприємств та організацій.

Цікаво, що цілу програму ведуть переважно люди молоді, зокрема студенти, яким кільканадцять, чи двадцять-кілька років (а відділ для дітвори звичайно заповідають і молодші діти!). Це робить цілу програму живою, модерною та сучасною. Зокрема хочемо відмітити, що багато із тих, які підготовляють та ведуть програму, це молоді українські пластуни з Канади, чи з Америки (як, наприклад, наша дописувачка-репортерка «Пластового Шляху», старша пластунка Галя Кузишин).

Не дивно ж отже, що на програмі (головно на її молодіжній частині) є часто репортажі із життя Українського Пласту в Америці — зокрема про пластові табори, зустрічі й інші імпрези. Часто показують і цікаві репортажі про інші українські молодіжні товариства (зокрема СУМ), про різні

проблеми молоді та про інші цікаві події з життя української молоді.

Щиро gratуємо програмі «Контакт» та бажаємо їй багато дальших успіхів.

СІРОМАНЕЦЬ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТОК ПРО ПЛАСТ ДЛЯ СКАВТІВ СВІТУ

Може Ви вже мали нагоду бачити нове пластове видання — а саме, інформаційний листок про Пласт, який появляється від березня 1995, під назвою «Ukrainian Scouting — Український Пласт». Метою цього видання є познайомити скавтів світу із Українським Скавтігом-Пластом.

Цей листок має чотири сторінки журнального формату і є видаваний на англійській мові (виходить також подібний журнал на українській мові, але з іншим змістом). Журнал є дуже багато ілюстрований. В нім є подані загальні інформації про український Пласт та про інші скавто-подібні молодіжні організації в Україні. Перші числа листка зазнайомили читачів із історією Українського Пласту, його метою, ідеологією, методами, одностроями, відзнаками, виданнями, тощо. Дальші числа описують події із пластування сьогодні на Україні, зокрема: пластові табори, зустрічі, прогульки тощо. Окремі числа описували українську участь у цьогорічному Світовому Скавтському Джемборі в Голандії.

Листок видає Головна Пластова Булава, а друкується він в Тернополі, у видавництві «ЛІЛЕЯ». Текст цього видання підготовляє для ГПБулави пл.сен. Любомир Онишкевич, а редагують та оформлюють журнал пл.сен. Григорій Бурбеца та ст.пл. Сергій Юзик (всі із пластового куреня «Сіроманці»). До тепер появилсь вже 6 чисел журналика, а 7-е число є вже в підготовці. Нормально має появлятись шість чисел листка на рік, але в 1995-ім році було одне додаткове (сьоме) число — з нагоди Світового Джемборі.

Цікаво відмітити, що журнал появляється не лише друком, але і електронічно, на сітці INTERNET, де можна його читати на різних дискусійних форумах, як на форумах призначених українським справам, так і на форумах призначених скавтігові. (Плянуємо вневдовзі почати публікувати цей листок також і на окремих сторінках українського WWW).

Листок зустрічався із дуже живим відгуком з боку читачів-скавтів по цілому світі. На адресу Редакції надходять листи із різноманітних закутків світу: Америки, Африки, Європи, Азії, Австралії... Переважно це листи від скавтів, які хочуть переписуватись з Українськими пластунами, обмінюватись відзначками, тощо. Якщо Ви є виховником юнаків, чи новаків і хотіли б що б Ваші пластуны вели кореспонденцію із кимось, скажімо в Мальті, Маляві, чи Монголії — то напишіть до нас на адресу Редакції «Пластового Шляху», (або через електронну пошту на адресу: wuf53a@prodigy.com) ну а ми виберемо відповідних скавтів для Вас. Тільки просимо подати вік та стать Ваших юнаків/чок, чи новаків/чок. (Кореспонденція ведеться звичайно по-англійському — але, якщо б Ви бажали вживати іншу поширену в світі мову, скажімо: еспанську, французьку, чи португальську, то напишіть, а ми когось найдемо!).

Любомир ОНИШКЕВИЧ

UKRAINIAN SCOUTING
УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ

Newsletter of PLAST - Scout Organization of Ukraine March, 1995 Number 1 Vol.

WELCOME! ВІТАЄМО!

WHAT'S IN A NAME?

UKRAINIAN SCOUTING
УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ

Newsletter of PLAST - Scout Organization of Ukraine March, 1995 Number 2 Vol. 1.

UKRAINIAN SCOUTING — YESTERDAY, TODAY AND TOMORROW

THE BEGINNINGS OF UKRAINIAN SCOUTING — PLAST

UKRAINIAN SCOUTING
УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ

Newsletter of PLAST - Scout Organization of Ukraine July, 1995 Number 6 Vol. 1.

СКОБ! — SKOV! —

THE PLAST GREETING

ПІЯНІСТКА ЛАРИСА КРУПА

ЮНАЧКА З МРІЯМИ — ПЛАСТУНКА ЗІ СПОВНЕНИМИ МРІЯМИ

Від новацького віку вивчала гру на фортепіані і мріяла колись мати свій самостійний концерт у славній нью-йорській Карнегі Галл. Це й сталося 1983.

Лариса Крупа студіювала в Консерваторії Пібоді (в Балтиморі, США), де здобула ступінь бакалавра, а пізніше і магістра музики. Там вона навчалася із відомими педагогами Фернандом Лейрс і Леоном Флайшером. Від того часу вона здобула різні нагороди і премії, так, як Нью Джерзі Фундації для виконавчого мистецтва, Міжнародного Фортепіянового Конкурсу Американської Стипендійної Асоціації.

Від коли вона закінчила свої студії, вона виступає з власними концертами, або з камерними речиталлями, чи як соліст із різними оркестрами Америки, Канади, Німеччини, Польщі та Італії. В Україні вона також мала кілька турне і грала з різними оркестрами, включно із Львівською Філармонією та Київським Квартетом ім.М.Лисенка. Саме вона створила свій камерний Ансамбль «Нова» і з ними виступає часто граючи твори українських композиторів.

Маючи 16-років Лариса була на концерті відомого піаніста з України, Олександра Слободяника. Він так бурхливо грав, що струна трісла, випустивши іскру, і стрілившись на долівку сцени. На перерві Лариса взяла цю струну з захопленням. Багато років пізніше вона і Слободяник знову зустрілися, одружилися у Львові, і тепер часом разом виступають в Америці та інших країнах. Вони також почали 1994 Міжнародній Мистецький Фестиваль у Моррістовні, Нью Джерзі, де запрошують найвищої класи відомих музикантів. Цей фестиваль це не тільки виступи, концерти, але і створення нового культурного центру. Лариса Крупа і Олександр Слободяник зуміли захопити жителів околиці настільки, що мали 200 добровольців, які допомогли у цьому. За цю ініціативу і відданість, Регіональна Мистецька Рада признала їм спеціальну нагороду за надзвичайний вклад для художніх культур.

Лариси улюблені композитори є: Брамс і Равел, а з українських: Барвінський. Лариса навіть випустила тасьму свого Ансамблю «Нова», із творами В.Барвінського (тріо для скрипки, челя і фортепіана) та Й.Гуммеля (тріо для флейти, челя та фортепіана, на тему «Іхав козак за Дунай»).

Виростала Лариса у пластовій родині пластунів активістів. Тому в юності були пластові табори, мандрівки, виконування різних пластових обов'язків, включно з тим, що була курінною УСП «Перших Стеж». Тепер Лариса Крупа є також педагогом і викладачем музики.

Лариса ОНИШКЕВИЧ

ПЛАСТОВА ТЕМАТИКА НА МАРКАХ «ПІДПІЛЬНОЇ ПОШТИ УКРАЇНИ»

Заходами Закордонних частин ОУН постав у 1950 році в Німеччині осередок ведення пропаганди та матеріальної допомоги збройним частинам УПА (які в ті роки боролися за волю України на Рідних Землях), шляхом випуску марок з повстанською та всеукраїнською тематикою. З цією метою випущено було ряд маркових серій та бльоків під загальною назвою «Підпільна Пошта України» (ППП). Деякі марки ППП, які вдалося перевезти в підпілля на Україну, були вживані для знакування кур'єрських листів поміж відділами УПА, а також поміж краєм та закордоном.

Марок ППП вийшло досить багато. Вони відзначаються переважно дуже гарним, справді професійним мистецьким оформленням та доброю якістю паперу та друку. Вони появлялися головню в 1950-их та 60-их роках, але деякі серії вийшли пізніше.

Поміж цими марками та бльоками ППП є і марки присвячені Українському Пластові. Існує щонайменше чотири різні серії марок ППП присвячених Пластовій Організації. Майже всі вони появились у 1950-их роках (1956-57).

На майже усіх цих марках та бльочках є рисунок пластуна із сурмою та прапором, на якому є пластова лілейка. Марки є різних кольорів, із різною вартістю. На марках із 1967-го року є також напис JAMBOREE. Існує теж серія «Молодь це майбутнє народу» (із 1956), на яких є відзнаки молодіжних організацій СУМ та Пласт.

Ці марки є відносно рідкісні, бо їхні наклади є відносно малі: видано було приблизно 5000 зубкованих та 500 незубкованих марок. Наклади бльочків є навіть ще менші. Через це, ці марки та бльочки високо цінуються збирачами-філателістами, а ще більш вартісними є конверти з цими марками, які перейшли через пошту...

(за каталогами Юліана МАКСИМЧУКА)

СПОГАДИ ПЕРШИХ ПЛАСТУНІВ

(з майбутньої книги)

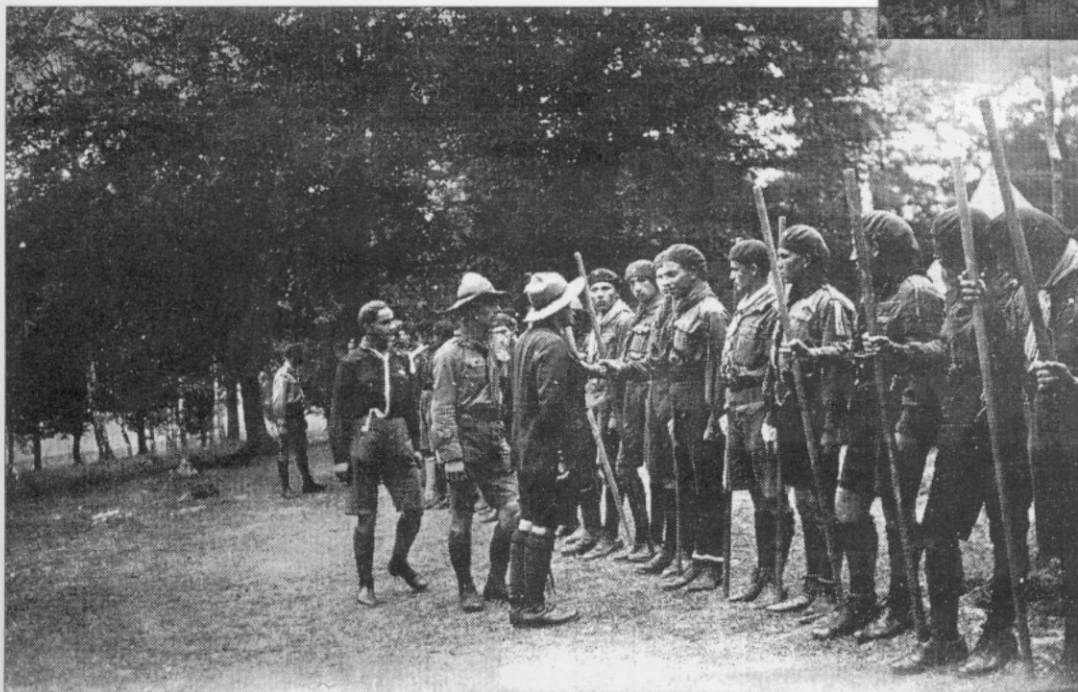
У цьому числі «Пластового Шляху» ми помістили унікальні знімки, які, маємо надію, вас зацікавлять. Це знімки з пластових зустрічей, таборів, мандрівок 1925 — 1928 років. Належали вони Левку Ребету. Довгі роки вони зберігалися родиною Пасічників, а запропонувала їх нашому журналові п. Ольга Пасічник (керівник редакційно-видавничого відділу ТОВ «ЛІЛЕЯ»).

Можливо, хтось із наших читачів впізнає себе чи своїх знайомих на цих знімках і розповість щось про обставини, у яких ці фото зроблені. Напишіть нам, друзі!

Редакція.

Лев Ребет.

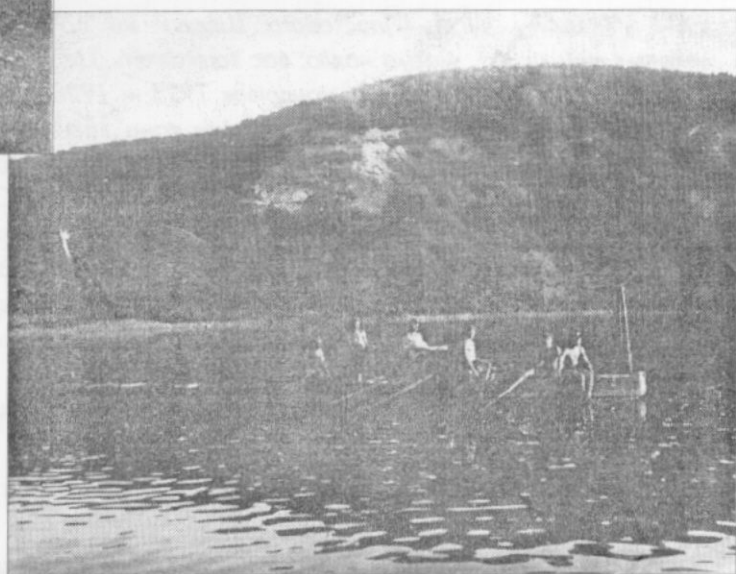
Іван Чмола приймає дефіляду на таборі у Підлютому.

Пластуни біля башти з воєнних років
в Уверчанах біля Стрия.

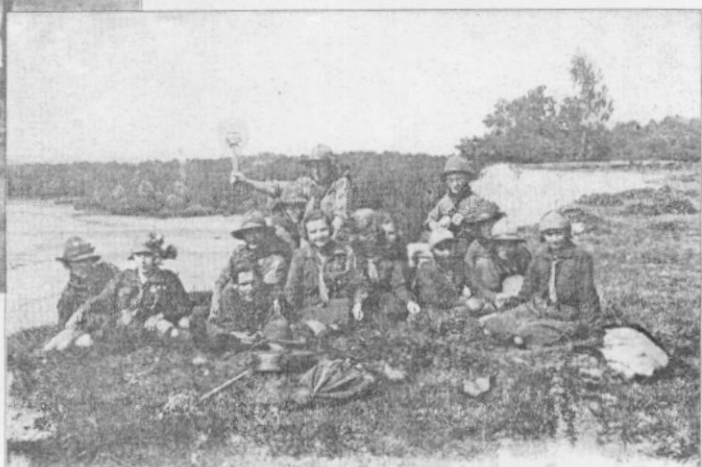
Пластова капелла: Улицький, Бойдуник, Ребет
і Савчинський (зверху).

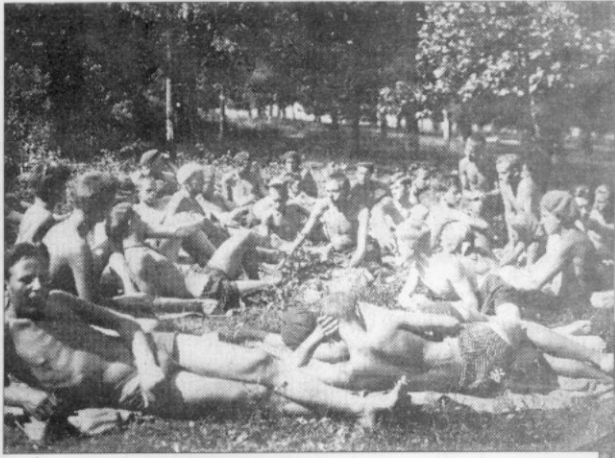
Пластуни мандрують по Дністрі
від Стрия до Заліщик.

Пластова кухня.

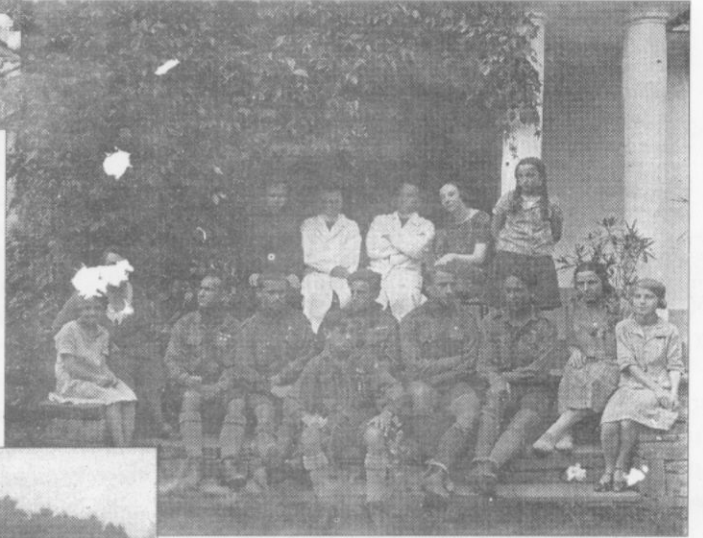
(без підпису)

(без підпису).

(без підпису).

Ребет, Бойдуник, Улицький,
Савчинський (зліва направо) гостюють
у священика під Стриєм.

Пластуни
на річці Стрий.

(без підпису).

МАЛА «ВЕЛИКА ГРА»

Що треба зробити з явищем, котре неможливо побороти? Правильно, очолити та використати в своїх цілях.

Отож, замучившись боротись з грою в карти, яку окремі пластуни називають картографія, інші — нічними нарадами, ініціативна група виховників вирішила на її основі (шляхом незначних змін), створити принципово нову гру.

Суть змін полягає в наступному:

Назви карткових мастей замінюються відповідно на хреста — сильно, піка — красно, черва — обережно, бубна — бистро.

Тузи в новій грі іменуються КПСами;

Королі — сеніорами;

Дами — старшими пластунками;

Вальти — старшими пластунами;

Десятки — пластуни скоби;

Дев'ятки — пластуни розвідувачі;

Вісімки — пластуни учасники;

Сімки — пластуни прихильники;

Шістки — новаки.

На картах зображується відповідний символ та її значення.

Таким чином, граючи в карти пластуни підсвідомо засвоюють важливі пластові поняття, ступені, структуру. Крім того, зображаючи на картах відомих пластунів краю, ми зможемо поглибити знання історії відродження Пласту.

Наприклад, на карті красного КПС в зеркальному відображенні зображається профіль першого голови КПС, О.Покальчука, обережного КПС — другого голови О.Криськіва, бистре КПС — В.Окуневського. Правда залишається в листопаді визначитись із зображенням на карті сильного КПС.

Відповідно на картах сеніорів, старших пластунів та пластунок зображаються керівники та активні члени уладів. Наприклад: обережний сеніор — О.Рокіцький, бистрий старший пластун — І.Березовський, красна старша пластунок — Н.Скасків.

Ініціативна група зараз працює над вдосконаленням карткових ігор тисячки, преференса, спортивного бріджа. Взятки в цих іграх переіменовані в долари. Виграє той, хто швидше набере \$1000.

Але в ці ігри поки що грають одиниці.

Найбільш популярною грою в пластовому середовищі залишається Гра «в дурня».

Так як пластунам аж ніяк не випадає грати «в дурня», гра переіменовується в «гру в викреслення».

Той гравець, який володіє гіршою картою (мало КПСів, сеніорів, старших пластунок, козирні тільки дрібні юнаки та новаки) програє, тобто викреслюється. Правда, гра в викреслення є важкопрогнозованою. Гравець, котрий володіє козирним КПСом та сеніором, може програти гравцю, в котрого в руках всі козирні юнаки. Але тут вже, як в житті, залежить не тільки від вміння грати, а і від везіння. Дуже важливо не допускати до гри тих, хто має кроплені карти, або грає за власними правилами. Такий гравець завжди виграє.

Таким чином, виховне значення гри зростає. Пластуни мають нагоду змалку вишколюватись до роботи на рівні краю та станиць.

Перша колода буде присвячена черговому з'їзду і подарована новообраному голові КПС. Всім, хто зацікавився нововведенням в пластовому вихованні, слід надсилати свої пропозиції на адресу ініціативної групи.

Богдан ГАСЮК
(«ФОРУМ», № 5 1995р.)

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ PLASTOVY SHLIAKH

Видає Головна Пластова Булава

ч.4 (108) 1995

Виходить кварталньо

Редакція

Головний редактор пл.сен. Любомир Онишкевич
Співредактори пл.сен. Григорій Бурбеза
пл.сен. Володимир Соханівський
пл.сен. Лариса Онишкевич
Представник Булави УСП пл.сен. Андрій Ганкевич
Представник Булави УПС пл.сен. Тоня Горохович
пл.сен. Роман Барановський

Представники країв

США ст.пл. Галя Кузишин
УКРАЇНА пл.сен. Григорій Бурбеза
ПОЛЬЩА ст.пл. Петро Тима
БРАЗИЛІЯ ст.пл. Корнелій Шмулик
АВСТРАЛІЯ пл.сен. Роман Павлишин
ЛИТВА пл.прих. Адамас Новіцкас
ЛАТВІЯ ст.пл. Людмила Бублик
Діловод видань при ГПБ: пл.сен. Юрій Сеньків
Адміністратор пл.сен. Мирослав Павловський
Редактор інформації ст.пл. Сергій Юзик
Мовні редактори-коректори Надія Олейнюк, Оксана Бурбеза
Художнє оформлення, макет і верстка ст.пл. Сергій Юзик

Адреса Редакції

Любомир С. Онишкевич
9 Dogwood Dr., Lawrenceville
NJ 08648, USA
(609) 883-2488
fax (609) 883-2470

Адреса Адміністрації в Україні

Україна-Ukraine
282001, Тернопіль,
вул. Ю.Федьковича, 11
тел. (03522) 20158
факс (03522) 20740

Адреса Адміністрації в США:

Plastovi Shliakh
P.O.Box 303
Southfields, New York, 10975-0303, USA

Статті підписані прізвищем, псевдонімом або ініціалами автора, висловлюють погляди автора, які не завжди збігаються з думками редакції чи пластового проводу і не конечно є офіційним становищем Організації ПЛАСТ. Редакція застерігає собі право виправляти мову, стиль, а теж часом скорочувати надіслані статті та відсилати авторам до заміни ті листи, які, на думку редакції, могли б бути для когось образливі.

Просимо своєчасно повідомляти про зміни адреси адміністрацію в США. Журнали, які повернулися не з вини адміністрації, висилатимемо вдруге на нову адресу тільки за додаткову оплату.

На першій сторінці обкладинки — фото Л. Романківа з 18 Світового Джемборі, Голландія, серпень 1995р.
Проект обкладинки Сергія Юзика.

Підготовка до друку, макетування, набір, складання — видавництво ТОВ «ЛІЛЕЯ»,
Україна, м.Тернопіль, вул.Федьковича, 11.
Надруковано в друкарні видавництва ТОВ «ЛІЛЕЯ». Замовлення № 777. Тираж 1200 примірників